

ESPOON KAUPUNKI

Ympäristölautakunta 26.8.2020

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA

Päätösluonnos

DNo 4855/11.01.00/2018

ASIA

Päätös Espoon kaupunkitekniikan keskuksen esittämästä maa-aineslain (555/1981) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee kallion louhintaa ja kivenmurskausta sekä muualta tuotavan louheen vastaanottoa ja murskausta Espoon Kulmakorven alueella.

Päätös sisältää myös maa-aineslain 21 §:ssä ja ympäristönsuojelulain 199 §:ssä tarkoitetun ratkaisun päätöksen noudattamisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Espoon kaupunki
Kaupunkitekniikan keskus
PL 49
02070 Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263-6

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Espoon Kulmakorven alue, Lankasuo
Kulmakorventie
Louhintahanke sijoittuu osalle Espoo kaupungin omistamaa kiinteistöä Kartanonmetsä 49-408-1-415 Espoonkartanon kylässä.

Hakemusalueesta käytetään nimitystä Lankasuo. Yhdistettyä maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan 20 vuodeksi. Perusteena on suuri ottomäärä. Louhinnan kokonaisottomäärä on 9,8 milj. m³ltr. Ottamisalue eli alue, jonka sisäpuolelle kaikki ottamiseen liittyvät toiminnot (mm. varastokenttä, tukitoiminta-alue ja hulevesialtaat) sijoittuvat, on pinta-alaltaan kokonaisuudessaan 52,2 ha. Varsinaisen ottoalueen (louhinta-alue) pinta-ala on 29,4 ha. Louhinnan tarkoituksena on muodostaa lisää tilavuutta tulevalle maanläjitykselle.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §
Ympäristönsuojelulaki 27 § 1 mom. ja ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdat 7 c ja 7e

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Lupaviranomainen maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksessa määräytyy maa-aineslain 7 §:n perusteella. Ympäristönsuojelulain 34 § 2 mom. ja ympäristönsuojeluasetuksen 2 § kohtien 6 a ja b mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

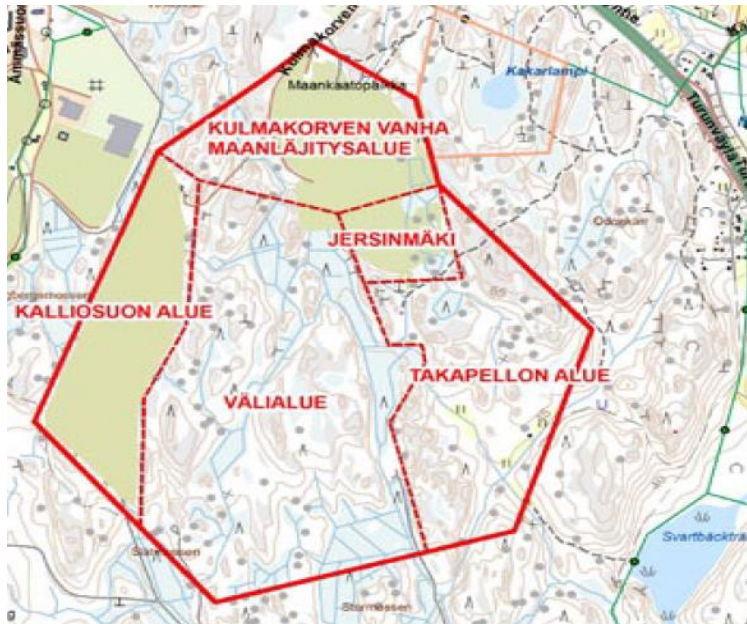
ASIAN VIREILLE TULO

Hakemus on tullut vireille 29.10.2018.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Espoon kaupunki käynnisti vuonna 2008 Kulmakorven alueen puhtaiden ylijäämämassojen läjitystä sekä maa-ainesten ottoa koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA), jossa tarkasteltiin erillisten läjitysalueiden käyttöä tai keskitettyä läjitysratkaisua. Arviointi koski pinta-alaltaan 207 hehtaarin suuruisia alueita. Ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistui tammikuussa 2009.

YVA-menettelyssä päädyttiin keskitettyyn ratkaisuun, jossa lähtökohtana on Kulmakorven alueen syventäminen louhimalla ja näin puhtaiden ylijäämämassojen läjitystilavuuden lisääminen. Hakemuksen mukainen Lankasuon alue sisältyi ympäristövaikutusten arvioinnissa käsiteltyyn Välialueeseen ja sijoittui sen eteläosaan (kartta 1).

Kartta 1. YVA-menettelyn mukainen hankealue vuonna 2008.

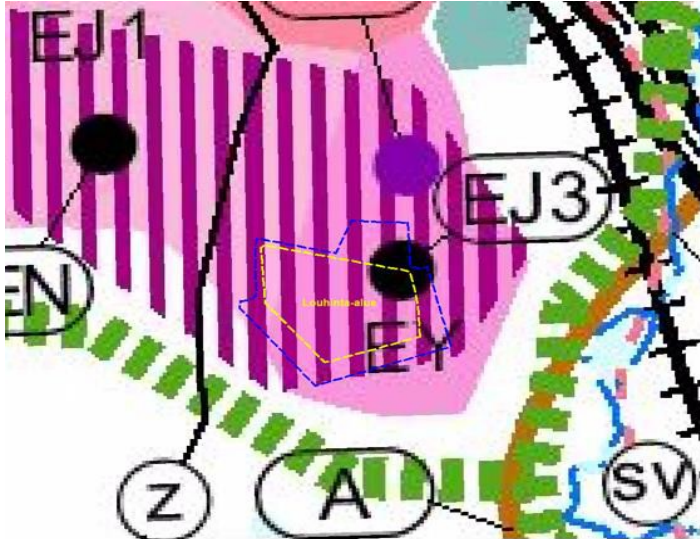
Ympäristövaikutusten arvioinnin yhteysviranomaisena oli Uudenmaan ympäristökeskus, joka on 13.5.2009 antanut lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto sisältää jatkosuunnittelussa ja luvittamisessa huomioitavat asiat. Lupahakemuksessa on selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunnossa esiin tuodut asiat on huomioitu suunnittelussa ja lupahakemuksessa.

KAAVOITUS

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa hankealue on merkitty erityisalueeksi (EY), jonka käyttö on tarkoitettu määritellä yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa (kartta 2). Erityisalueelle on osoitettu kohdemerkinnöin moottoriturheilurata ja ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue (EJ3). Lankasuon hakemusalue sijoittuu lisäksi alueelle, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja. Tällä tarkoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä sora-, hiekka- tai kalliokiviainesvarantoja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat arvioitaessa ottamisedellytyksiä maa-ainelain edellyttämällä tavalla.

Maakuntakaavan käsittelyssä olevassa ehdotuksessa ”Uusimaa-kaava 2050” hakemusalueen voidaan katsoa sijoittuvan tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueelle, jonne voidaan sijoittaa häiriöitä aiheuttavia toimintoja, kuten esimerkiksi kiviaineshuoltoon liittyviä toimintoja (kartta 3).

Kartta 2. Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä (2017).

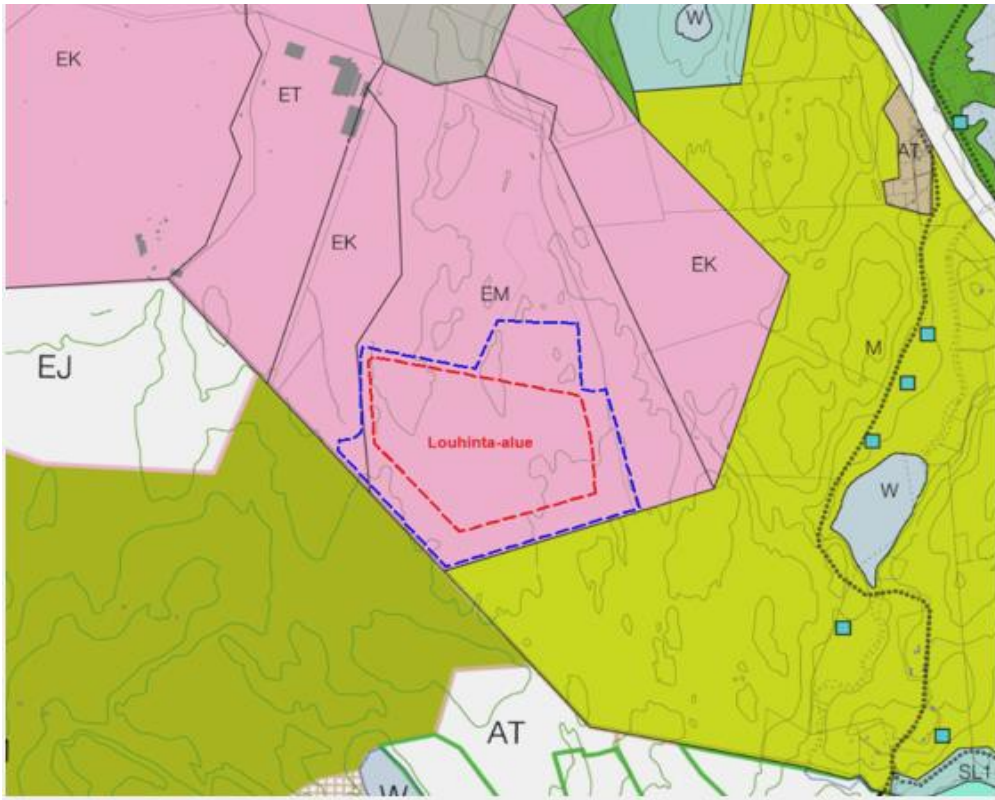

Kartta 3. Hakemusalue sijoittuu kartan keskellä olevan harmaan renkaan eteläpuolelle. Vaaleanpunaisella on maakuntakaavan käsittelyssä olevassa ehdotuksessa esitetty kiertotalouden ja jätehuollon alue. Harmaa rengas kuvaa tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisaluetta. Alueen eteläpuolella on vihreällä katkoviivalla esitetty viheryhteystarve.

Yleis- ja asemakaavat

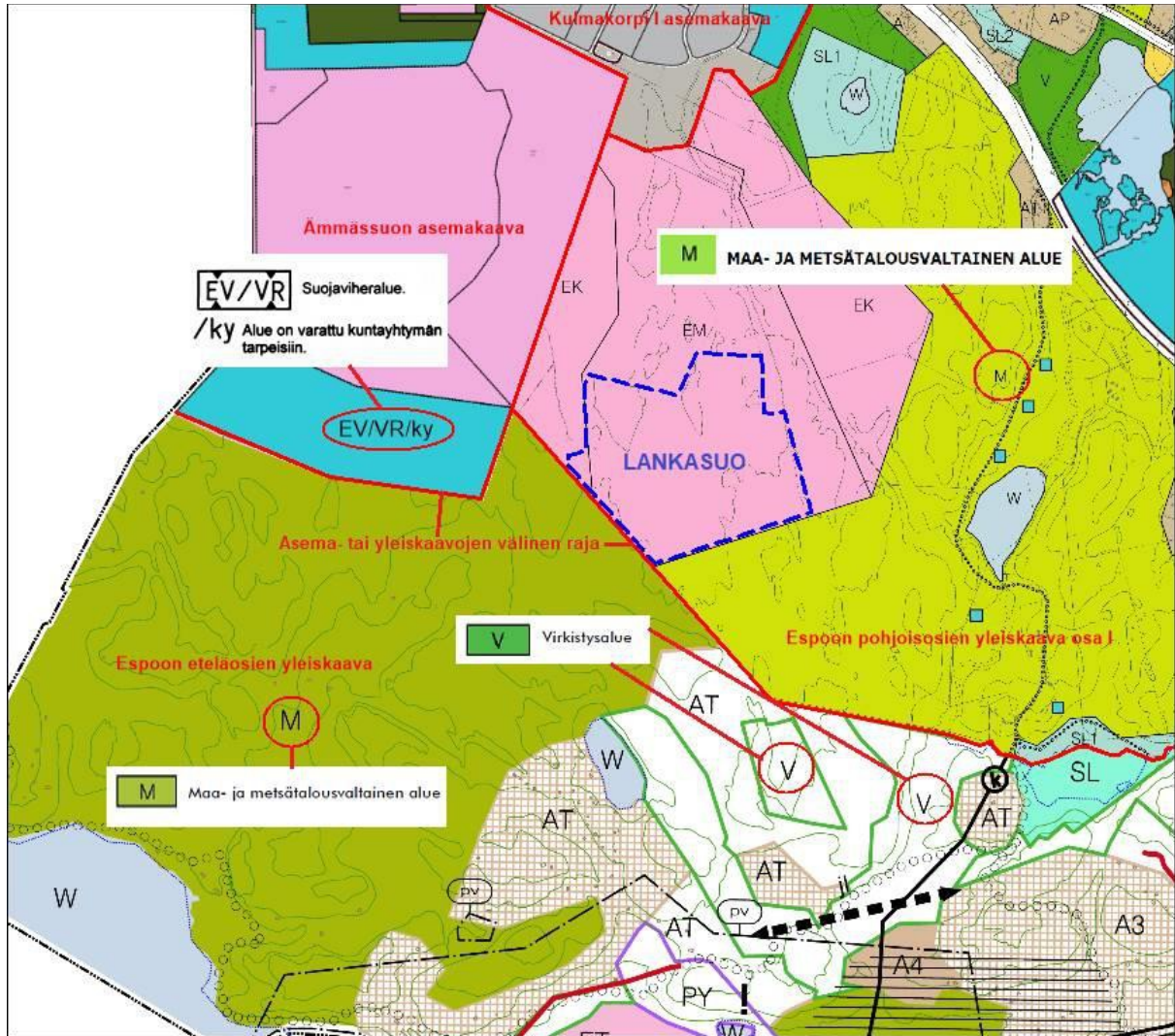
Hankkeen alueella on voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I. Yleiskaavassa hakemuksen mukainen ottamisalue on kokonaisuudessaan osoitettu moottorirata-alueeksi (EM). Kartassa 4 ottamisalue on esitetty sinisellä ja varsinainen louhinta-alue punaisella katkoviivalla.

Kaavamääräyksen mukaan EM-alue varataan moottoriurheiluun ja ajoratakoulutukseen sekä urheilu- ja harrastustoimintaan. Alueella sallitaan moottorirata-toiminnan sekä urheilu- ja harrastustoiminnan tarpeisiin tilojen ja laitteiden rakentaminen. Meluesteet on toteutettava moottorirata- ja kaatopaikka-aluevarauksilla.

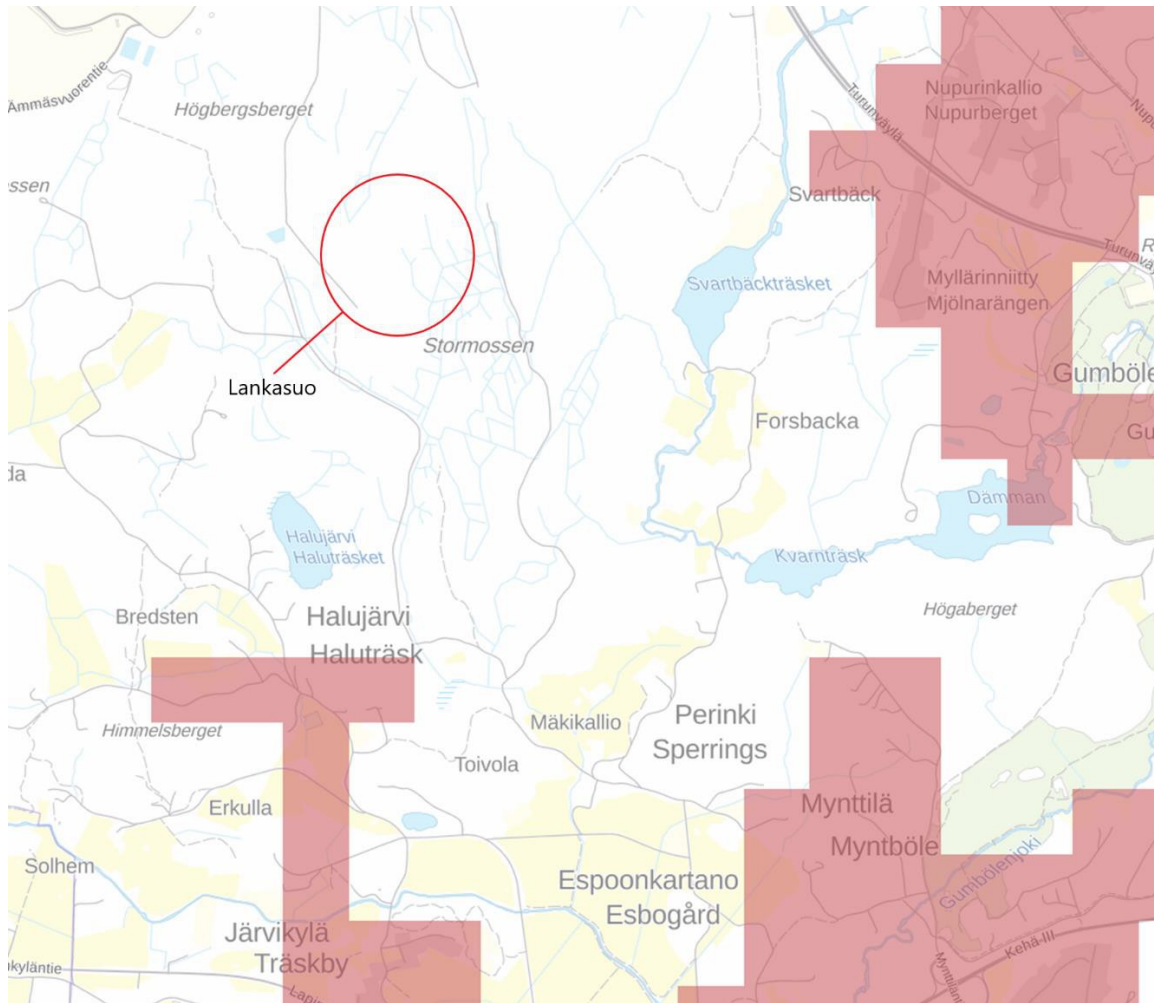
Kartta 4. Ote Espoon pohjoisosien yleiskaavasta osa I ja Espoon eteläosien yleiskaavasta. Kartassa Lankasuon ottamisalue on esitetty sinisellä ja louhinta-alue punaisella katkoviivalla.

Lankasuo sijoittuu Espoon pohjoisosien ja eteläosien yleiskaavojen rajalle. Alueella voimassa olevissa yleiskaavoissa Lankasuon itäpuolella Espoon pohjoisosien yleiskaavassa osa I on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Samoin Espoon eteläosien yleiskaavassa Lankasuon lounaispuolella on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Eteläosien yleiskaavassa Halujärven (merkintä W, vesialue) itäpuolella on virkistysalueita merkinnällä V. Virkistysalueet ovat uusia tai olennaisesti muuttuvia alueita ja niiden ottaminen yleiskaavassa suunniteltuun käyttöön on tarkoitettu perustuvaksi asemakaavaan. Virkistysalueet rajoittuvat kyläalueisiin (AT). Lankasuosta länteen Ämmäsuon asemakaavassa on suojaviheralue (merkintä EV/VR/ky). (kartta 5)

Kartta 5. Alueen lainvoimaisten yleis- ja asemakaavojen yhdistelmä kaavamerkintöjen selityksin.

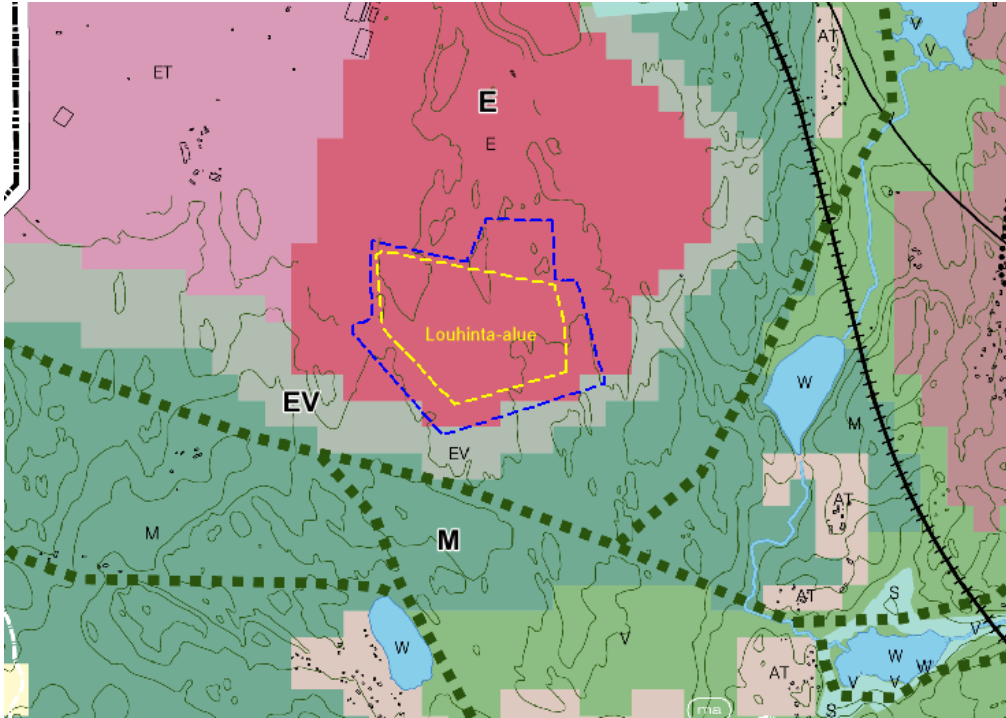
Halujärven eteläpuolella on Suomen ympäristökeskuksen yhdyskuntarakenteen aluejakojen tuottaman taajamarajauksen mukainen alue, joka sijoittuu Espoon eteläosien yleiskaavassa pääosin kyläalueille (AT kehittyvä ja AT uusi, kartta 6).

Kartta 6. Taajaman rajauksia (punaiset alueet) Lankasuo lähialueilla (YKR-taajama / Lähde: SYKE)

Kaupunki laatii parhaillaan strategista Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa. Se määrää yleiskaava-alueen tulevaisuuden kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja keskeiset painopisteet, ja sillä mahdollistetaan alueen pitkäjänteinen kehittyminen osana tiivistyvää kaupunkirakennetta. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksessa (Espoon kaupunginhallitus 18.5.2020, kartta 7) hakemusalue on osoitettu erityisalueeksi (E), joka on Kulmakorvessa tarkoitettu maa-ainestoiminnalle, yhdyskuntatekniselle huollolle, moottori-, ampuma- ja muille urheilutoiminnoille sekä virkistykselle ja aurinkoenergian tuotannolle. Muiden toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten oton ja ylijäämämassojen sijoittamisen edellytysten säilymiseen.

Hakemusalueen etelä- ja itäpuolelle osoitettu suojaviheralue (EV), joka on tarkoitettu Ämmässuon yhdyskuntateknisen huollon ja Kulmakorven erityisalueen suojaviheralueeksi. Alueella tulee turvata riittävä suojapuusto ja muu suojakasvillisuus. Suojaviheralueen etelä- ja itäpuolella on maa- ja metsätalousaluetta (M), jossa on tumman vihreällä katkoviivalla esitetty maakunnallinen ekologinen yhteys. Yhteys on sitova, mutta sen sijainti on ohjeellinen. Yhteys palvelee virkistys- ja ekologisena yhteytenä, joka yhdistää Nuuksion järviylängön alueen ja Espoon keskuspuistot länteen Kirkkonummen suuntaan.

Kartta 7. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotus. Kartassa Lankasuo louhinta-alue on esitetty keltaisella ja ottamisalue sinisellä katkoviivalla. Karttaan on merkitty hankkeen kannalta oleelliset kaavamääräysalueet.

MAA-AINESLUVAN JA YMPÄRISTÖLUVAN YHTEISKÄSITTELYHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Alueen ympäristöolosuhteet

Maisema

Kulmakorven alue on osa laajaa kallioaluetta. Alueen ympäröivä maasto on suhteellisen tasainen eikä kaukomaisemassa kauas erottuvia kalliokohoumia ole. Maanpinnan luonnollinen taso vaihtelee Kulmakorven alueella ja sen läheisyydessä pääasiassa välillä +45...+70, mutta esim. alueen kaakkoispuolella maasto laskee +30 alapuolelle (mm. Svartbäckträsketin ympäristö). Yleisesti ottaen korkeustaso laskee pohjoisesta etelään mentäessä. Kulmakorven alueella maastonmuodot ovat kuitenkin muuttuneet jo tehdyn maanlajityksen myötä. Kalliosuon maantäyttöalue nousee korkeimmillaan tasoon +94 ja pohjoisempaan oleva Kulmakorven vanha maankaatopaikka nousee tasoon noin +89. Takapellon maankaatopaikka tulee nousemaan korkeimmillaan tasoon noin +106, kun täyttötoiminta on päättynyt. Lankasuolla maanpinta tulee täytön myötä nousemaan tasoon noin +110. Lankasuon varsinaisella ottamisalueella maanpinta vaihtelee nykytilassa pohjoisen +63 ja etelän +49 välillä.

Kulmakorven alue ei lukeudu kulttuuriympäristöön eikä sen välittömässä lähiympäristössä ole kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Maisemaltaan arvokas Svartbäckträsket jää yli 700 m etäisyydelle ottamisalueesta. Varsinaisella ottamisalueella ei ole erityistä maisemaa arvoa, sillä alueen ympäristössä on jo laajalti teollista toimintaa. Ottamisalueella ei ole muinaismuistoja Museoviraston rekisterin mukaan. Lähimmät muinaismuistot sijaitsevat Svartbäckträsketin ympäristössä.

erittäin heikosti magneettista. Alueellisen ja paikallisen rikkonaisuuden pääsuuntia ovat pohjois-etelä, luode-kaakko sekä lounais-koillis -suuntaukset. Alueen jyrkänteet ja pehmeiköt ovat asettuneet pohjois-etelä -suuntaisesti. Luode-kaakko -suuntaus on tärkeä veden kulkeutumisen kannalta.

Geologian tutkimuskeskus on tehnyt vuonna 2008 selvityksen Kulmakorven alueen kalliokiviaineksen ottoalueista. Lankasuon alue oli osa selvitysalueita. Selvityksen yhteenvedona todettiin, että yleisesti Kulmakorven alueen graniitista saatavan kiviaineksen keskimääräinen lujuus on arviolta keskinkertaista huonompaa. Tutkimuksen perusteella Lankasuon alueella esiintyy rakoilua, joka vaikuttaa tiiviiltä.

Vuonna 2008 laaditun kallioperäselvityksen yhteydessä tehtiin seisminen luotausohjelma kallioperän ruhjeiden jatkotutkimuksia varten. Lankasuon alueelle sijoittui kolme luotauslinjaa. Tutkimuksessa pystyttiin vahvistamaan Lankasuon länsiosan halki kulkevan koillinen-lounas -suuntaisen ruhjeen sijainti. Lankasuon itäpuolella kulkevan lähes pohjoinen-etelä -suuntaisen ruhjeen varmistaminen jäi epäselväksi, mutta alueella on muiden tutkimuksien perusteella todettavissa ruhjevyöhyke.

Lisäksi Kulmakorven alueella tehtiin vuonna 2008 kallioperän vesimenekikokeita, joiden avulla arvioitiin kallioperän vedenjohtavuutta. Lankasuon itäpuolella sijaitsevassa ruhjeessa todettiin vettä johtavia osuuksia. Lankasuon suunniteltu louhinta ei ulotu kyseisen ruhjeen alueelle. Lankasuon länsiosassa sijaitseva koillinen-lounas -suuntainen ruhje todettiin tutkimuksessa tiiviiksi.

Luontoarvot

YVA:n yhteydessä tehdyissä vanhemmissa luontoselvityksissä Lankasuon alueella ei ollut havaittu merkittäviä luontoarvoja, lakikohteita tai erityisen arvokasta lajistoa.

Hakemuksen luontoselvitys

Syksyllä 2017 tehdyn luontoselvityksen mukaan Lankasuon alue käsittää pääosin kuivia ja kuivahkoja mäntyvaltaisia kangasmetsiä. Kosteimmat alueet on ojitettu, ja ne ovat kuivuneet rämemuuttumiksi, joista osalla on hieskoivuvaltaisia alueita. Muita lehtipuita alueella on melko vähän. Myös kuusta on alueella vähän, ja ainoat enemmän varttuneita tai vanhempia kuusia käsittävät alueet sijoittuvat tarkastellun alueen eteläosien ojitetuille alueille. Alueella ei ole kookkaita haapoja. Lankasuon aluetta tai sen osia ei voida pitää liito-oravalle tyypillisesti soveltuvana elinympäristönä. Lähimmät liito-oravahavainnot tai elinympäristöalueet ovat yli puolen kilometrin etäisyydellä Lankasuon alueesta idässä ja lännessä.

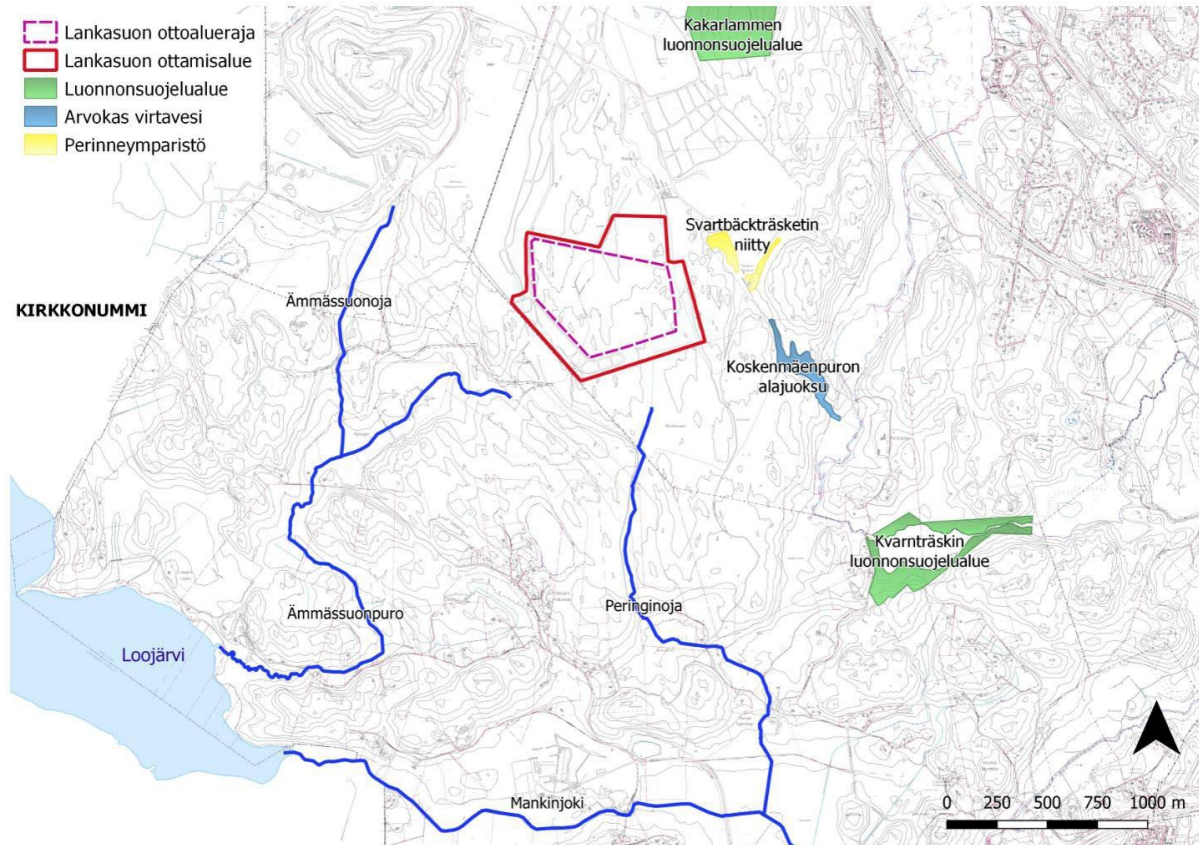
Ihmistoiminta on vaikuttanut vahvasti alueen luonnontilaan mm. maastoajon myötä. Ajouria, joilta on poistettu puita, on paljon. Alueella ei havaittu luonnonsuojelu-, metsä-, tai vesilain mukaisia kohteita tai muita lajiston ja monimuotoisuuden kannalta merkittäviä luonnontilaisia ympäristöjä.

Hakemusalueen lähellä sijaitsevia luontokohteita

Svartbäckträsketin niitty

Svartbäckträsketin niitty sijaitsee Lankasuon itäpuolella lähimmillään noin 300 m etäisyydellä. Perinneympäristöselvityksessä vuodelta 2003 niitty luokiteltiin merkittäväksi perinneympäristöksi harvinaisine kasvi- ja perhoslajeineen, mm. kirjoverkkoperhonen. Espoon ympäristökeskus on niittänyt kohteen arvokkaimpia osia säännöllisesti. Selvityksen päivityksessä vuonna 2014 kirjoverkkoperhosta ei havaittu mutta muita perhoslajeja esiintyi

edelleen. Perinneympäristön suurimpia uhkatekijöitä olivat umpeenkasvu ja sananjalan leviäminen niittämisestä huolimatta. Uudenmaan ELY-keskuksen arvon mukaan kyseinen niittyalue ei todennäköisesti nykyisellään ole kirjojerkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikka umpeenkasvunsa vuoksi, joten tarvetta lajin seurantaan ei myöskään ole.

Kartta 9. Hakemusalueen lähellä sijaitsevia luontokohteita.

Kakarlammen luonnonsuojelualue

Lankasuo-alueesta koilliseen sijaitsee luonnonsuojelulain nojalla suojeltu Kakarlammen luonnonsuojelualue noin 850 m etäisyydellä. Suojelualueen keskellä on Kakarlampi, joka on noin hehtaarin suuruinen, lähes luonnontilaisena säilynyt erämaamainen lampi. Kakarlampi on umpeenkasvulampi, jota ympäröi luonnontilainen suokalliometsämaasto.

Kvarnträskin luonnonsuojelualue

Hakemusalueesta kaakkoon sijaitsee luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu Kvarnträskin luonnonsuojelualue yli 1,3 km etäisyydellä. Alueella on umpeenkasvava järvi, jonka rannat ovat paikoitellen leveältäkin erilaisista kasvillisuusvyöhykkeistä koostuvaa niittyä. Alueen suojeleminen edistää kosteikkoluonnon ja kauniin maiseman säilymistä. Järveen tulee vettä Svartbäckträsketinistä, ja järvestä laskee puro Dämmaniin.

Koskenmäenjoenpuro (Kulmakorvenpuro) alajuoksu

Espon virtavesiselvityksessä vuodelta 2008 on arvioitu Mankinjoen vesistöalueeseen kuuluvan Gumbölenjoen paikallisesti arvokas Koskenmäenjoenpuro alajuoksu koskialue. Puro laskee Mustanpuro-jokilaaksoon. Koskenmäenpuro on Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailussa vanhalla nimellä Kulmakorvenpuro. Puro alivirtaama on hyvin vähäinen, joten kaikki valuma-alueella tehtävät toimet vaikuttaisivat puroon.

Loojärvi

Loojärvi kuuluu Mankinjoen vesistöalueeseen, ja se laskee vetensä Mankinjokeen. Loojärvi on puoli Espoon puolella ja puoli Kirkkonummen puolella. EU:n vesipuitedirektiivin tavoitteena on pintavesien vähintään hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä. Vuosien 2016 ja 2019 ympäristöhallinnon pintavesien ekologisen tilan arvioinnissa Loojärven ekologinen tila luokiteltiin huonoksi. Loojärven hajakuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma vuosille 2020-2027 ovat valmistuneet vuonna 2020. Hajakuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma toteuttavat myös osaltaan Suomen vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmia, joissa esitetään toimet vesien hyvän tilan saavuttamiseksi.

Hajakuormitus selvityksessä ainevirtaamiin perustuvan laskelman mukaan ulkoista kuormitusta Loojärveen kulkeutuu hyvin runsaasti järveen laskevien yhdeksän puron mukana. Laskelman mukaan Loojärveen kulkeutuu vuosittain 2326 kg fosforia ja 43 663 kg typpeä, joista puolet tulee Kirkkonummelta Kauhalanjoen mukana. Loojärven teoreettista ravinnekuormitusta tarkasteltiin myös ympäristöhallinnon VEMALA-mallinnuksen mukaan. VEMALA laskee Loojärvelle vuosien 2011-2019 keskimääräiseksi fosforikuormitukseksi 1862 kg vuodessa ja typenkuormitukseksi 27 420 kg vuodessa. VEMALA laskee ravinnekuormituksen useamman vuoden keskiarvona, kun taas ainevirtaamisissa mukana olivat vain huhtikuu-lokakuu 2019.

Hajakuormitus selvityksen johtopäätösten mukaan Loojärvestä tulisi ensisijaisesti vähentää ulkoista kuormitusta ja kiinnittää huomiota kolmen suurimman lasku-uoman, Kauhalanjoen, Kalakoskibäckenin ja Ämmässonpuron, mukana kulkeutuvaan ravinnevirtaan. Kauhalanjoen valuma-alue kattaa 56 % koko Loojärven valuma-alueesta, Kalakoskibäckenin valuma-alue 30 % ja Ämmässonpuron valuma-alue 6 % Loojärven valuma-alueesta. Ulkoisen kuormituksen hallintaan suunniteltavat kunnostustoimenpiteet tulisi kohdentaa ensisijaisesti näille alueille. Ämmässonpuron kautta kulkeutuu järveen huomattavan paljon sekä fosforia (141 kg vuodessa) että typpeä (4400 kg vuodessa). Koko Loojärven valuma-alueen huomioon ottaen ylivoimaisesti eniten typpeä lähtee hehtaaria kohden Ämmässonpuron valuma-alueelta (9,70 kg typpeä/vuosi/ha).

Loojärven kunnostussuunnitelma esittää Loojärvelle ulkoisen ja sisäisen kuormituksen hallintakeinoja luoden suuntaviivat vuosille 2020-2027 järven ekologisen tilan, veden laadun sekä mahdollisen virkistyskäyttöarvon parantamiseksi. Järven suurin kuormittaja on valuma-alueella toteutettava peltoviljely, mutta myös haja-asutuksesta aiheutuu merkittävän paljon kuormitusta. Ulkoisen kuormituksen vähentämisen painopisteet Loojärvellä ovat peltoviljelyn vesiensuojelun tehostaminen, valumavesien suodattumisen kehittäminen Loojärveen laskevien Kauhalanjoen, Kalakoskibäckenin ja Ämmässonpuron valuma-alueilla sekä haja-asutuksen jätevesikuormituksen vähentäminen. Kunnostussuunnitelman mukaan pienivirtaamaiselle Ämmässonpurolle voisi harkita biosuodatusmenetelmään perustuvaa suodatusrakennetta. Puron mukana kulkeutuu fosforin lisäksi huomattavan paljon typpeä jo nykyisin, jonka vähentämisessä biosuodatus olisi hyvä keino.

Mankinjoki

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 23.9.2014 tehnyt päätöksen lohi- ja siikapitoisista vesistöistä Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueella kalastuslain 119 §:n perusteella. Loheksi luetaan myös taimen ja kirjolohi. Päätöksen mukaan Mankinjoen vesistö ja Mankinjoki ovat lohi- ja siikapitoisia. Mankinjoessa esiintyy meritaimen. Mankinjoen ekologinen ja kemiallinen tila on arvioitu hyväksi. Mankinjoki laskee Espoonlahteen.

Hakemuksen perustelut ja tavoitteet

Ottamisalueen ja ottoalueen rajausta perustuu vuonna 2018 laadittuun Lankasuon maantäyttöalueen yleissuunnitelmaan. Alueen louhintaa on alustavasti suunniteltu jo YVA-vaiheessa vuonna 2008, mutta rajaukset ja louhospohjan kallistussuunnat ovat tarkentuneet.

Lankasuon alue sijaitsee Kulmakorvessa, jossa on harjoitettu puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoitustoimintaa jo pitkään. Espoon seudulla muodostuu rakentamisen yhteydessä vuositasolla yli 1,5 milj. tonnia ylijäämämaita, joita ei voida hyödyntää rakentamisessa. Jotta läjitettävälle ylijäämämaita saadaan mahdollisimman paljon tilaa, louhitaan kalliota ympäröivää maanpintaa syvemmälle. Samalla saadaan kiviaines hyötykäyttöön, sillä Espoon ja muun pääkaupunkiseudun rakentamisessa tarvitaan jatkuvasti suuria määriä kiviainesta.

Kiviainesten ottoalueiden ja puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoituspaikkojen keskittäminen mahdollisimman suuriin kokonaisuuksiin on kestävä kehityksen periaatteiden mukaista, sillä näin vähennetään tarvetta kokonaan uusien otto- ja läjitysalueiden avaamiselle. Pitkäkestoisissa hankkeissa pystytään myös investoimaan enemmän mm. laitteistoihin ja suojauksiin. Koska otto- ja läjitystoimintaa on Kulmakorven alueella harjoitettu jo pitkään, on toiminta alueella kokonaisuutena katsottuna jo vakiintunut. Alue soveltuu hakemuksen mukaiseen toimintaan erittäin hyvin, ja alue tulee toimimaan otto- ja läjitysalueena vielä vuosikymmeniksi eteenpäin.

Vuonna 2008 tehdyssä YVA-menettelyssä ja sen jälkeen on tehty laajoja ympäristöselvityksiä ja seurannan myötä alueelta on runsaasti tietoa olemassa. Louhintaa suoritetaan siten, että toiminnan ympäristö- ja tuotantotekniset näkökohdat tulevat mahdollisimman hyvin yhteen sovitetuiksi. YVA-menettelyssä ei tunnistettu esteitä suunnitellulle louhintatoiminnalle.

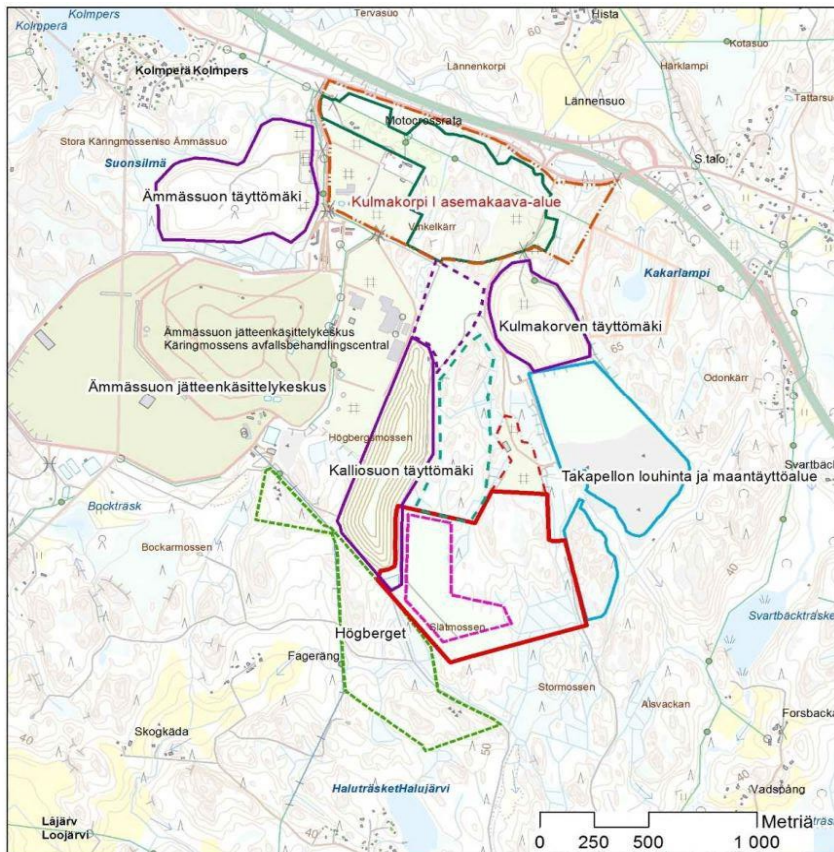
Ottamissuunnitelma

Esitetty louhintaa

Hakemus koskee Espoon Kulmakorvessa olevaa Lankasuon aluetta, joka sijaitsee Takapellon ja Kalliosuon läjitysalueiden välissä (kartta 10). Kartassa on esitetty myös lähistöllä olemassa olevat ja suunnitellut toiminnot.

Yhdistettyä maa-aines- ja ympäristölupaa kallion louhintaan ja kivenmurskaukseen sekä muualta tuotavan louheen vastaanottoon ja murskaukseen haetaan 20 vuodeksi. Perusteena on suuri ottomäärä. Louhinnan kokonaisottomäärä on 9,8 milj. m³ ktr (kiintoteoreettinen kuutiomäärä). Ottamisalue eli alue, jonka sisäpuolelle kaikki ottamiseen liittyvät toiminnot (mm. varastokenttä, tukitoiminta-alue ja hulevesialtaat) sijoittuvat, on pinta-alaltaan kokonaisuudessaan 52,2 ha. Varsinaisen ottoalueen (louhinta-alue) pinta-ala on 29,4 ha (kartta 11).

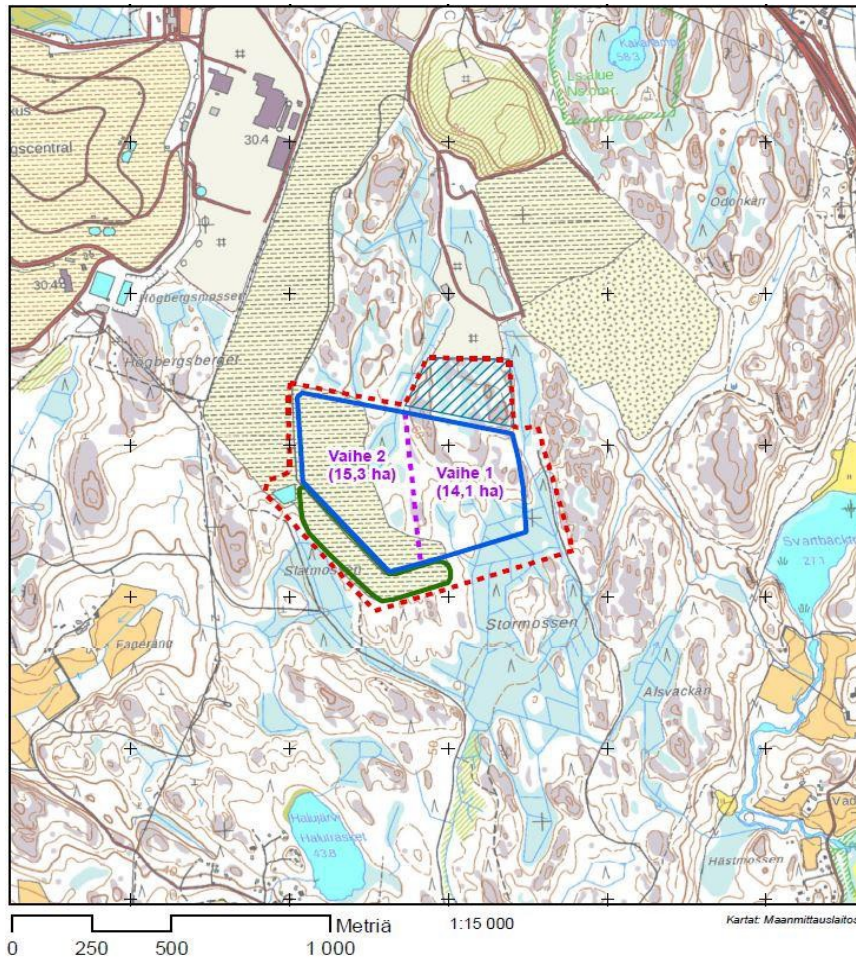
Hakijan mukaan 20 vuoden lupa on mahdollinen, koska hakemuksen mukainen ottamisalue on Uudenmaan maakuntakaavassa merkitty kiviainesvarantoalueeksi. Lisäksi on todennäköistä, ettei toiminta ehdittäisi loppuunsaattaa 10 vuodessa. Pidempi lupa-aika antaa hakijalle lisäksi varmuutta toiminnan jatkuvuudesta, jolloin myös ympäristövaikutusten lieventämistoimenpiteisiin ja mahdollisimman nykyaikaisiin laitteistoihin pystytään investoimaan mahdollisimman hyvin.

- Lankasuon ottamisalue (toiminta-alue)
- Louheen välivarastointi (Espoon kaupunki)
- - - Moottorirata-aluevaraus (ympäristölupa myönnetty)
- - - Kalliosuon jatke (maantäyttö käynnissä)
- Vanhat maantäyttöalueet (täyttötoiminta päättynyt)
- Höggeretin suunniteltu louhinta- ja täyttöalue (ei voimassa olevaa lupaa, elokuu 2018)
- Takapellon louhinta- ja maantäyttöalue (toiminta käynnissä lupavaiheen 1 alueella)
- Kulmakorpi I asemakaava-alue
- Kulmakorpi I louhittava alue (luvat myönnetty)
- - - Takapellon toimintoihin liittyvä tukitoiminta-alue

Kartta 10. Lankasuon hakemusalueen sijoittuminen Kulmakorvessa sekä muut toiminnot Kulmakorvessa ja Ammassuolla.

Louhinta-alue on jaettu kahteen viitteelliseen vaiheeseen. Esitetystä vaiheistuksesta saatetaan poiketa esim. tuotantoteknisistä syistä tai mikäli tulevan maanläjityksen eteneminen sitä vaatii. Toimintaperiaate Lankasuon alueella tulee olemaan samanlainen kuin nykyisellä Takapellon louhinta- ja läjitysalueella, eli louhinta etenee edellä ja läjitys seuraa samanaikaisesti perässä. Tukitoiminta- ja varastoalue perustetaan ottamisalueen pohjoisosaan. Vaiheen I ottomäärä on 4,4 milj. m³ltr ja vaiheen 2 määrä on 5,4 milj. m³ltr (taulukko 1). Vuotuisesti keskimääräiseksi louhintamääräksi muodostuu 490 000 m³ltr. Maksimissaan louhitaan vuositasolla 1 milj. m³ltr. Alueella louhittua kiveä murskataan ottamisalueella keskimäärin 1,32 milj. tonnia vuodessa ja maksimissaan 2,7 milj. tonnia vuodessa.

	Ottamisalue / toiminta-alue (52,2 ha)
	Ottoalue / louhinta-alue (29,4 ha)
	Vaiheistusraja (viitteellinen)
	Varasto- ja tukitoiminta-alue (5,7 ha)
	Meluvalli (rakenteilla)

Kartta11. Lankasuon sijaintikartta, johon on merkitty ottamisalue/toiminta-alue ja ottoalue/louhinta-alue sekä viitteellinen louhinnan vaiheistus.

Taulukko 1. Ottoalueen (louhittavan alueen) pinta-alat ja ottomäärät.

VAIHE	PINTA-ALA (ha)	OTTOMÄÄRÄ (m ³ ctr)
1	14,1	4 400 000
2	15,3	5 400 000
YHTEENSÄ	29,4	9 800 000

Ottamisalueen rajasta jää eteläosassa 10 m etäisyys kiinteistörajaan. Varsinaisesta louhittavasta alueesta (ottoalue) jää kiinteistörajaan noin 100 m etäisyys, sillä soistuma-alueen eteläosassa ei ole tarkoitus louhia ja lännempänä on jo rakenteilla meluvalli.

Itäosassa ottamisalue rajoittuu Takapellon louhinta-alueeseen, mutta varsinainen louhinta-alue jää Takapellon louhinta-alueesta noin 85 m etäisyydelle. Takapellon ja Lankasuon välisellä ruhjealueella ei tehdä louhinta. Caruna suunnittelee 110 kV sähkölinjaa, joka

kulkisi suunnilleen ottamisalueen rajalla alueen lounais-kaakkois -suunnassa. Mahdolliseen sähkölinjaan jää louhittavasta alueesta noin 90 m etäisyys. Alueen lounaispuolelle kulkevaan kaasuputkeen jää etäisyyttä noin 140 m. Kaasuputki ei ole tällä hetkellä käytössä.

Louhintatasot

Louhinta aloitetaan vaiheessa I ottoalueen pohjois-/koillisosasta, josta se etenee etelään ja länteen. Alkuvaiheessa varastointi ja murskaus keskittyvät pohjoispuolelle rakennettavalle varastokentälle, jonka rakentaminen myös vaatii pintalouhintaa. Kenttä tasataan tasoon noin +58...+59. Vaiheen I louhintataso on +20...+22 siten, että se viettää koilliseen eli kohti louhinnan aloituskohtaa. Siihen kerääntyvät vedet pumpataan ylös louhoksesta ja ohjataan kaakkoisosaan rakennettavaan hulevesialtaaseen, joka myöhemmin palvelee myös tulevaa maanläjitysalueen toimintaa.

Vaiheessa 2 louhinta etenee edelleen länteen ja myöhemmin pohjoiseen. Vaiheen 2 ottotaso on niin ikään +20...+22 mutta siten, että se viettää alueen lounaiskulmaan. Siihen kerääntyvät vedet pumpataan olemassa olevaan Kalliosuon hulevesialtaaseen, jota tullaan laajentamaan. Louhintaa suoritetaan noin 25...40 m ympäröivää maanpintaa syvemmälle ja se tehdään tavanomaisesti 2-3 kerroksessa.

Tuotantomäärät, käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet

Alueella murskataan ottoalueella louhittua louhetta maksimissaan 2,7 milj. tonnia vuodessa. Keskimääräinen tuotantomäärä on arviolta noin 1,3 milj. tonnia vuodessa. Alueelle voidaan lisäksi tuoda louhetta alueen ulkopuolelta rakennustyömailta murskattavaksi maksimissaan 500 000 t/a (taulukko 2).

Taulukko 2. Raaka-aineet, tuotantomäärät ja käytettävät aineet vuositasona.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	1 320 000	2 700 000
Muualta tuotava kiviaines		500 000
Muualta tuotavat puhtaat ylijäämämaat	erillinen lupahakemus	erillinen lupahakemus
Kevyt polttoöljy (murskaus ja työkoneet)	956	1 955
Öljyt		
Voiteluaineet	1,5	3
Vesi		10 m ³ /d (pölyntorjunta tarvittaessa)
Räjähdysaineet	343	700

Muualta tuotavan louheen vastaanotto ja murskaus

Lupaa haetaan myös maanrakennustoiminnan yhteydessä syntyvän louheen vastaanotolle ja murskaukselle maksimissaan 500 000 t/a.

Espoon maanläjitysalueille vastaanotetaan ulkopuolista louhetta. Kaupunkitekniikan keskuksella on nykyisin louheen välivarastointialue lupahakemusalueella (kartta 8). Suuret louhintaurakat pääkaupunkiseudulla ovat lisänneet Kulmakorpeen vastaanottavan louheen määrää, ja sitä kannattaa välivarastoida. Maankaatopaikan rakenteisiin tulee louhetta käyttää vain sen verran kuin rakennussuunnitelmat vaativat. Lupaa on haettu ulkopuolisen louheen murskaamiseen, jotta sen hyödyntäminen muuallakin kuin maankaatopaikan

rakenteissa olisi mahdollista. Näin mahdollistetaan louheen loppusijoituksen sijaan louheen hyödyntäminen. Alueelle tuotu puhdas louhe murskataan eri murskelajikkeiksi ja kuljetetaan pois käytettäväksi eri rakennuskohteissa.

Kiinteistöllä olevat toiminnot

Espoon kaupungin omistaman kiinteistön Kartanonmetsä 49-408-1-415 kokonaispinta-ala on 186,02 ha. Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu kiinteistön eteläosaan, joka nykytilassa on osittain metsäaluetta ja osittain louhevarastoaluetta. Kiinteistöllä on hakemusalueen länsi-luode -suunnassa Espoon kaupungin Kalliosuon maanläjitysalue ja itäpuolella Takapellon louhinta- ja maanläjitysalue. Pohjoisosiltaan Lankasuon alue rajoittuu Takapellon toimintaan liittyvään tukitoiminta- ja varastoalueeseen sekä tulevaan Espoon Moottoriradat ry:n Kulmakorven moottoriurheilukeskukseen (kartta 8).

Autourheiluseurojen toiminta

Espoon ympäristölautakunta on 10.5.2012 myöntänyt ympäristöluvan Espoon Moottoriradat ry:lle moottoriurheilukeskuksen toimintaan. Toiminta ei vielä ole alkanut. Lupa koskee kartingin, pienoisautoilun, motocrossin ja enduron harjoittelu- ja kilpailutoimintaa.

Kiinteistölautakunta on 13.12.2007 myöntänyt Espoon Moottoriradat ry:lle suunnitteluvaramuksen karting- ja motocross-ratojen, toimintojen tarvitsemien rakennusten sekä huolto- ja pysäköintipaikkojen suunnittelua ja tarvittavien lupien hakemista varten noin 24,9 hehtaarin kokoiselle alueelle Lankasuon hankealueen pohjoispuolelle. Espoon kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto on viimeksi 17.12.2018 jatkanut suunnitteluvaramusta 30.11.2020 saakka entisiin ehdoin. Espoon kaupunkisuunnittelupäällikkö on 24.9.2015 antanut suunnittelutarveratkaisun Espoon Moottoriradat ry:lle. Haetut toimenpiteet ovat noin 1500 metriä pitkä ja noin 12 metriä leveä motocross-rata, minirata, varikkoalueet ja 1-kerroksinen, kerrosalaltaan noin 50 m²:n suuruinen huoltorakennus sekä 287 autopaikan pysäköintialue. Espoon rakennusvalvontakeskuksessa on vireillä Espoon Moottoriradat ry:n rakennuslupahakemus moottoriradan ja pienen huoltorakennuksen rakentamiseen.

Pitkäaikaista maanvuokrasopimusta Espoon kaupungin kanssa alueen käytöstä moottoriurheiluun ei ole. Moottorirata-aluetta on käytetty maastoajoon lyhytaikaisilla maankäyttöluvilla ja maastoliikennelain mukaisilla luvilla. Espoon kaupungin tonttiyksikkö on viimeksi 1.11.2019 antanut Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle ja Espoon Moottoriradat ry:lle maankäyttöluvan vuodeksi 2020 autojen, mönkijöiden, moottoripyörien ja moottorikelkkojen maastoajon harjoittelualuetta varten. Maankäyttöluvassa on todettu, että mikäli Espoon kaupunki tarvitsee alueita omiin tarkoituksiin, on kaupungilla oikeus evätä lupa päättymään näiltä osin korvauksetta käyttöoikeuden saajalta. Espoon ympäristökeskus on viimeksi 19.11.2019 myöntänyt maastoliikennelain mukaisen luvan Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvan harjoitusten ja kilpailujen järjestämiseen vuonna 2020. Espoon Moottoriradat ry ei ole tarvinnut maastoliikennelain mukaista lupaa, koska ympäristölupa kattaa maastossa ajamisen.

Louheen välivarastointialue

Kiinteistön lounaisosassa on louheen välivarastointialue (kartta 8). Espoon kaupunkisuunnittelujohtaja on 18.10.2018 antanut yleiskaavasta poikkeamispäätöksen ja suunnittelutarveratkaisun tilapäiseen louheen välivarastointiin. Espoon rakennusvalvontakeskus on 18.2.2019 myöntänyt toimenpideluvan tilapäisen louheen välivarastointialueen paikallaan pysyttämiseen ja toiminnan jatkamiseen kolmeksi vuodeksi. Lupa on voimassa 11.7.2021 asti. Välivarastointialueelle voidaan ottaa louhetta vastaan

tulevaisuuden tarpeisiin, jollei maantäyttöalueella ole juuri silloin tarvetta louheelle. Louhetta käytetään maantäyttöalueella tukirakenteena.

Meluvalli

Alueen lounaisosaan on rakenteilla pysyvä meluvalli, joka sijoittuu Lankasuon ottamisalueelle ottoalueen viereen (kartta 9). Meluvallin tarkoitus on estää pohjoispuolelle tulevan moottoriurheilukeskuksen melun leviämistä. Espoon kaupunki on vastaanottanut ja sijoittanut vuosittain stabiloituja ylijäämämaita Espoon kaupungin työmailta ilmoitusmenettelyllä meluvallin rakentamiseen. Stabiloidut ylijäämämaat sisältävät kalkki- ja sementtipohjaista sideainetta. Stabiloituja maita varten on rakennettu kallioulouheesta tukirakenteita. Espoon ympäristökeskus on 2.4.2014 hyväksynyt toiminnan ilmoitusmenettelyllä ja todennut, ettei meluvallin rakentaminen edellytä ympäristö-, maisematyö- tai toimenpidelupaa. Jokaisesta kohteesta, joista hyödynnettäviä massoja on tuotu, on tehty ilmoitus. Sijoittaminen on aloitettu vasta ympäristökeskuksen hyväksynnän jälkeen.

Rajanaapurit ja lähialueen toiminnot

Kiinteistöllä Kartanonmetsä 49-408-1-415 on 15 rajanaapuria, joista osa sijaitsee yli kilometrin etäisyydellä Lankasuon ottamisalueelta. Rajanaapurikiinteistöt ovat osittain metsätalousaluetta ja osittain teollisuuskäytössä. Kaksi rajanaapurikiinteistöä on asuinkäytössä Mustanpurontien suunnassa, jonne etäisyyttä on yli kilometri.

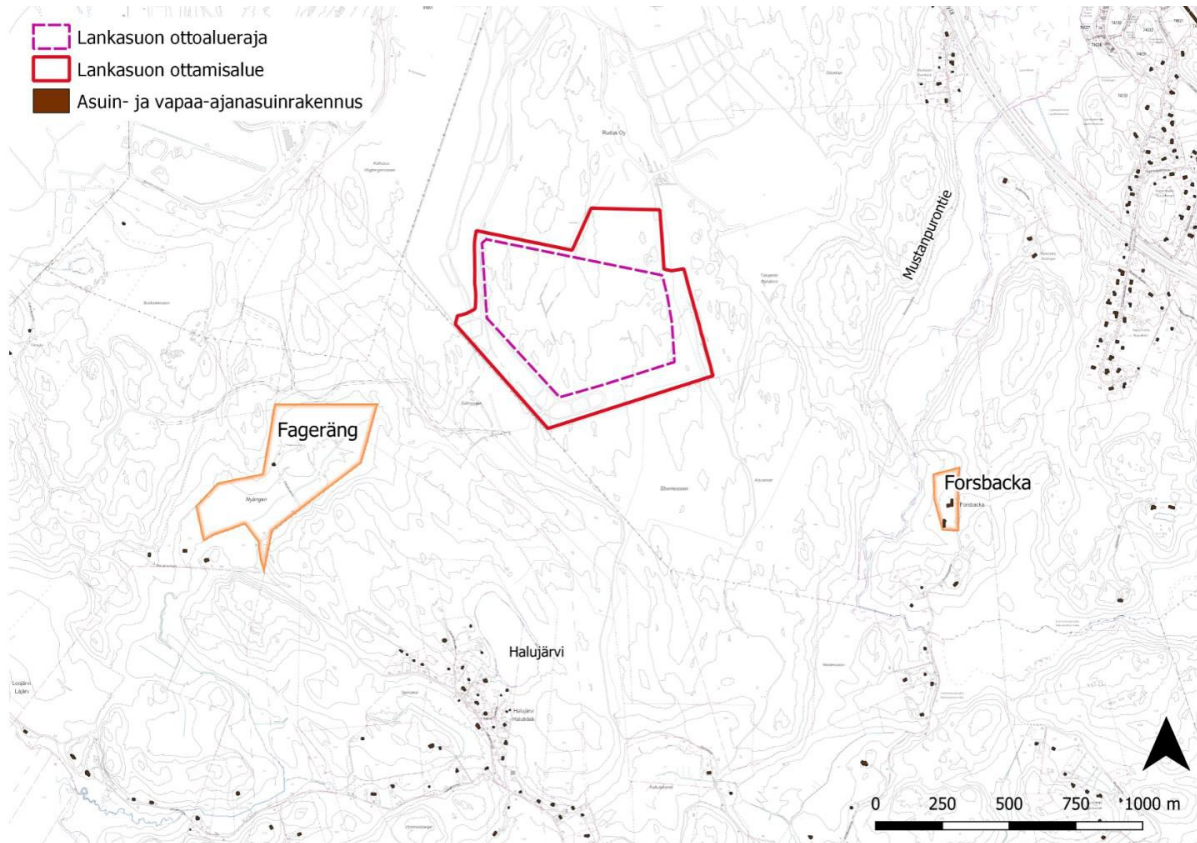
Lankasuon ottamisalue rajoittuu lännessä Esbogård Ab:n Högbergetin hankkeeseen (kartta 8), jossa ympäristölupaa ja vesilain mukaista lupaa haettiin kolmelle osa-alueelle kallion louhintaan ja murskaukseen sekä maankaatopaikkatoimintaan. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.12.2018 osittain hyväksynyt ja osittain hylännyt hakemukset. Päätöksistä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Lankasuon luoteispuolella on Espoon kaupungin Kalliosuon täyttömäki, joka rajoittuu Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen ja HSY:n ekoteollisuuskeskuksen (Ekomo) eri hyödyntämistoimintoihin. Pohjoispuolella olevat Kulmakorven ja Ämmässuon täyttömäet ovat Espoon kaupungin edellisiä maankaatopaikkoja, joihin ei enää tuoda maa-aineksia. Kulmakorpi I asemakaava-alueella Espoon kaupungilla on lainvoimainen maa-aines- ja ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen. Varsinaista louhintaa ei vielä ole aloitettu. Kohde on asemakaavoitettu Espoon kaupungin yritystonttialueeksi.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Hakemuksen mukaan ottoalueen rajasta (louhittavan alueen rajasta) on etäisyyttä asutukseen vähintään 800 m. Lähimmät asuinrakennukset ovat Fagerängissä ja Forsbackassa (kartta 12). Fagerängin kiinteistöllä hevosten laitumet ovat koillisessa Lankasuon suuntaan. Kiinteistön koillisreunasta ottoalueen rajaan on etäisyyttä yli 500 m.

Alueen eteläpuolella olevaan Halujärven asuinkeskittymään, jossa on sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta, on etäisyyttä ottoalueen rajasta vähintään kilometri ja alueen itä-/koillispuolella olevaan Mustanpurontien asutukseen vähintään kilometri. Alueen pohjois- ja luoteispuolella asutukseen on etäisyyttä yli 2 km.

Kartta 12. Lähimmät häiriintyvät kohteet.

Lankasuo toiminta

Louhinta ja murskaus

Toiminta Lankasuolla tulee noudattamaan samoja toimintaperiaatteita kuin viereisellä toiminnassa olevalla Takapellon louhinta- ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoalueella.

Louhintaa tehdään siten, että työnaikaiset reuna-alueet ovat miltei pystysuoria kallioleikkauksia (7:1). Louhinta-alueen ympärille rakennetaan tarvittavassa laajuudessa työnaikaiset aidat putoamisvaaran estämiseksi. Lisäksi putoamisvaarasta varoitetaan mm. varoituskylteillä. Louhinta tehdään normaalia louhintakalustoa käyttäen 2-3 kerroksessa.

Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytyksistä) ja rikotuksesta (louheen lohkokokoa pienennetään murskauslaitokseen sopivaksi). Poravaunuja on samanaikaisesti käytössä 1-3 kpl. Poraus suoritetaan halutulla reikävälillä kerrallaan irrottavaksi aiotulla kentällä. Reikien määrään ja keskinäiseen etäisyyteen vaikuttaa mm. louhittavan kallion laatu ja rintausten korkeus, kerrallaan irrotettava materiaalmäärä, käytettävä räjähdysaine ja haluttu lohkokoko.

Porauksessa käytetään normaalia poravaunua meluvaimennetun sijaan. Melumallinnuksen mukaan vaimennettujen vainujen käyttö alueella ei ole normaalitilanteessa tarpeellista.

Jokaista räjäytystä varten laaditaan räjäytyssuunnitelma. Räjäytyksiä tehdään yleensä muutamia kertoja viikossa. Räjähdysaineina käytetään nykyaikaisia, olosuhteisiin parhaiten soveltuvia sekä teknisesti käyttökelpoisia tuotteita.

Räjähdyksessä irrotetusta kalliosta muodostuu osittain ylisuuria lohkkareita, jotka pitää erikseen rikkoa (rikotus) ennen niiden murskausta. Rikotuskalustona käytetään tavallisesti hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu ja tarvittaessa rikotettu louhe kuljetetaan murskauslaitokseen kaivinkoneella, pyöräkuormaajalla, dumpperilla tai kuorma-autolla. Louheen käsittelyyn käytetään osittain samoja työkoneita kuin valmiin tuotteen (murskeen) käsittelyyn.

Alueelle sijoitettava murskauslaitos on tyypiltään siirrettävä. Laitoksen kuljettimet on riittävässä määrin koteloitu pölyämisen vähentämiseksi ja työturvallisuuden parantamiseksi. Murskauslaitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastoista.

Murskauslaitoksia on käytössä samanaikaisesti 1-2 kpl. Alkuvaiheessa murskauslaitos tulee sijoittumaan pohjoispuolen varastokentälle. Louhinnan edettyä laitos siirtyy sisään louhokseen siten, että se sijoittuu mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähelle sen hetkistä toiminta-alueita ja kalliorintauksia. Tämä vähentää melun kantautumista merkittävästi. Kohteessa laitos tulee aloitusvaihetta lukuun ottamatta sijoittumaan pääosin 10...40 m ympäristävää maastoa alemmalle tasolle.

Ensisijainen varastokenttä rakennetaan ottamisalueen pohjoisosaan. Varastokenttä tasataan osittain louhimalla tasoon noin +58...+59. Alueen maanpinta on luonnontilassa noin +55...+62, eli kentän rakentaminen vaatii sekä leikkausta että täyttöä. Kentän pinta-ala on noin 5,7 ha ja siihen mahtuu arviolta noin 250 000 m³ louhetta ja murskettua varastoon. Alueelle tullaan sijoittamaan myös muita toimintoja, kuten kulkuväyliä, tankkauspaikka, sosiaalitalat ja vaaka.

Toiminta-ajat

Louhinta ja murskaus on ympärivuotista. Toiminta-aikoja haetaan seuraavasti:

Poraukset	ma-pe	klo 7-21
Rikotus	ma-pe	klo 8-18
Räjähdykset	ma-pe	klo 8-18
Murskaus	ma-pe	klo 7-22
Kuljetukset ja kuormaukset	ma-pe	klo 6-22
Kuljetukset ja kuormaukset	la	klo 7-18 (satunnaisesti)

Energian käyttö ja päästöt

Aggregaatilla toimivan murskauslaitoksen polttoöljyn kulutus on noin 0,4 litraa tuotettua kiviainestonnia kohti. Työkoneiden kevyen polttoöljyn kulutus on noin 0,42 litraa tuotettua kiviainestonnia kohden. Murskauslaitoksen vaatima energia tuotetaan aggregaatilla. Energia voidaan ottaa ainakin osittain sähköverkosta. Päästöt vaihtelevat huomattavasti riippuen siitä, mikä on energian lähde (taulukot 3 ja 4).

Taulukko 3. Toiminnasta aiheutuvat laskennalliset päästöt sisältäen työkoneet, kun murskausenergia tuotetaan polttoöljyllä toimivalla aggregaatilla.

Aine	Päästö keskimäärin (t/a)	Päästö max (t/a)
Hiukkaset	5,28	10,80
Typhen oksidit (NO _x)	44,70	91,40
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,98	1,99
Hiilidioksidi (CO ₂)	2982	6100

Taulukko 4. Toiminnasta aiheutuvat laskennalliset päästöt, kun murskausenergia otetaan sähköverkosta. Taulukossa on vain porausvaunujen, pyöräkuormaajien ym. polttoainepäästöjä.

Aine	Päästö keskimäärin (t/a)	Päästö max (t/a)
Hiukkaset	2,82	5,76
Typen oksidit (NO _x)	23,80	48,70
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,52	1,06
Hiilidioksidi (CO ₂)	1591	3253

Päästöjen puhdistamiseksi ei suoriteta erityisiä toimenpiteitä. Murskauslaitoksen pölypäästöjä vähennetään tarvittaessa kastelemalla. Toiminnassa käytetään nykyaikaista murskauskalustoa, jonka myötä pölyämistä voidaan vähentää merkittävästi.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Toiminnassa syntyvillä kaivannaisjätteillä tarkoitetaan alueelta poistettavia pilaantumattomia pintamaita. Ottamisalueen länsi- ja lounaisosassa pintamaat on laajalti jo poistettu, sillä niillä alueilla on nykyisin louheen varastokenttä sekä meluvallin rakennustyöt käynnissä. Ottamisalueesta noin 30 ha:n kokoisella alueella on pinta-/irtomaat vielä poistettava. Pintamaiden poistoa tehdään varsinaista louhinta-alueetta (ottoaluetta) laajemmalla alueella, sillä pohjoisosan varastokentän rakentaminen vaatii myös pintamaiden poiston, kuten myös kaakkoisosaan rakennettavan hulevesialtaan rakentaminen ja siihen liittyvät järjestelyt.

Ottamisalueella olevat pintamaat ovat pääosin humusta ja moreenia. Soistuma-alueilla esiintyy ylemmissä kerroksissa yleisesti turvetta ja syvemmällä savea. Kairaustietojen mukaan eteläosan noin 6 ha:n kokoisella soistumalla poistettavia turve- ja savikerroksia on 2...7 m. Toinen merkittävämpi soistumapainanne on reilun hehtaarin kokoinen ja sijaitsee vaiheen 2 puolella ottoalueen länsi-/keskiosassa, jossa maakerroksia on noin 8,5 m yhden kairauksen perusteella. Ottamisalueella arvioidaan olevan poistettavia pinta-/irtomaita noin 400 000 m³.

Pinta-/irtomaiden poisto tehdään vaiheittain. Puusto kaadetaan mahdollisesti koko alueelta kerralla. Kannot kuljetetaan muualle esim. haketettavaksi. Maita ei väliavarastoida ottamisalueella todennäköisesti laajassa mittakaavassa, vaan hyödynnettäväksi kelpaamattomat maat loppusijoitetaan Takapellon maanlajitysalueelle. Osittain pintamaita voidaan sijoittaa valleiksi ottoalueen reunoille. Meluvallit alueen eteläosassa ovat tehdyn melumallinnuksen mukaan tietyissä tilanteissa tarpeen, joten pintamaita voidaan tarvittaessa käyttää myös meluvallien rakennusmateriaalina. Koska ottamisalueen jatkokäyttö on maankaatopaikkatoiminta, ottoalueen maisemointiin ei tarvitse säästää alueen pintamaita.

Tukitoiminta-alue ja jätehuolto

Ottamisalueen pohjoisosaan rakennetaan tuotannon aikainen tukitoiminta-alue (kartta 9), jossa varastoidaan poltto- ja voiteluaineita ja jossa työkoneet tankataan. Murskauslaitoksen yhteydessä on omat polttoainesäiliöt, eikä niitä säilytetä tukitoiminta-alueella.

Tukitoiminta-alueen rakentamisella ja huolellisella ylläpidolla minimoidaan öljyn ja muiden haitta-aineiden maaperään, pinta- tai pohjaveteen pääsemisen riskit. Siinä kohtaa tukitoiminta-alueella, jossa polttoainetta varastoidaan ja tankkauksia tehdään, asennetaan tiivis kalvo (HPDE), jonka päälle levitetään noin 30 cm paksuinen hiekkakerros. Reunat korotetaan ja tarvittaessa hulevedet ohjataan pois öljynerotuskaivon kautta. Tukitoiminta-alueelle varataan myös imeytysmateriaalia öljy- tai polttoainevahinkojen varalta. Tukitoiminta-alueella varastoidaan kerrallaan vain työkoneiden välittömään tarpeeseen tarvittava polttoainemäärä. Polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu

ylitöyhtönestimillä. Mahdolliset hydraulikka- ja voiteluaineet varastoidaan tukitoiminta-alueella lukittavassa kontissa.

Sekajätteille ja rautaromulle osoitetaan oma varastointipaikka tukitoiminta-alueella tai sen läheisyydessä. Sekajäte toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn itse tai paikallisen jätehuoltoyhtiön välityksellä. Rautaromu toimitetaan paikalliseen romuliikkeeseen tai palautetaan varaosatoimittajille. Vaarallisia jätteitä varten (jäteöljy, akut, trasselit ym.) tukitoiminta-alueella on tarkoituksenmukainen suojattu ja lukittu jätēsäiliö/kontti. Sosiaalijätevedet johdetaan umpisäiliöön (taulukko 5).

Taulukko 5. Arvioidut jätemäärät

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely	Toimituspaikka
Sekajäte/talousjäte	n. 2000 kg	Talousjätteet kerätään tukitoiminta-alueelle jätetastiaan (600 l)	Kaupungin jätehuolto noutaa ja toimittaa asianmukaiseen paikkaan
Rautaromu	n. 10 000 kg	Kierrätetään	Toimitetaan romuliikkeeseen tai palautetaan varaosatoimittajille
Jäteöljy, vaarallinen jäte	1000 kg	Kerätään lukittaviin säiliöihin ja toimitetaan asianmukaiseen vaarallisten jätteiden jatkokäsittelypaikkaan	esim. Fortum Waste Solutions
Saniteettijäte		Umpisäiliö	Umpisäiliön tyhjennyksen suorittaa kunnallinen jätehuolto

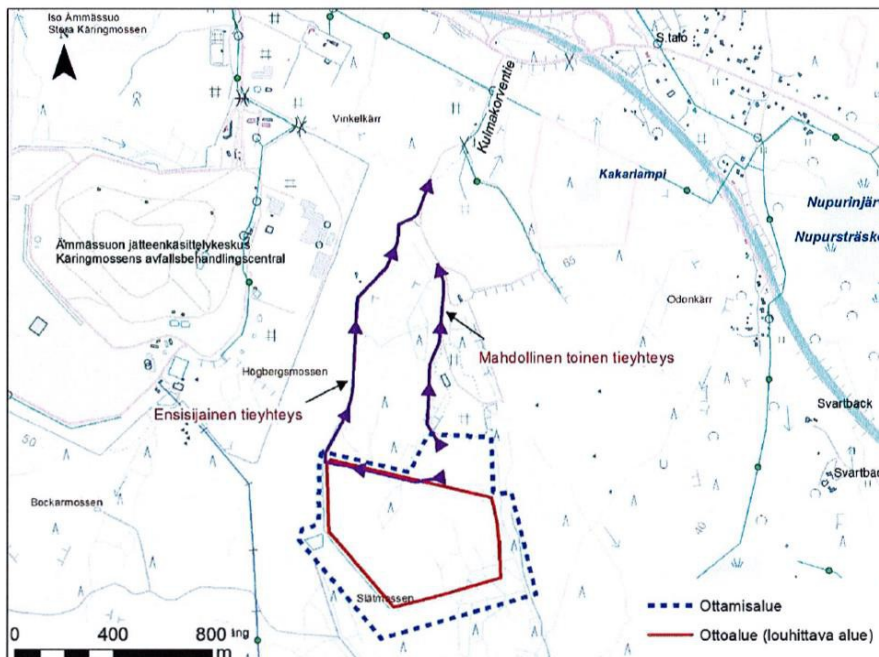
Liikenne ja kuljetukset

Ottamisalueen kuljetusliikenne ohjataan alueen pohjoispuolella olevalle Kulmakorventielle, josta kuljetukset ohjautuvat edelleen Nupurintielle ja siitä pääosin Turunväylälle (vt I).

Kulmakorventieltä on nykyisin tieyhteys Takapellon toiminta-alueelle ja Rudus Oy:n tukitoiminta- ja varastoalueelle, jonka eteläpuolella Lankasuon ottamisalue alkaa. Ottamisalueen länsiosaan pääsee nykyisin Kalliosuon läjitysalueen itäreunalle rakennettua tietä pitkin, joka johtaa olemassa olevalle louhevarastokentälle ja eteläosan meluvallin rakennustyömaalle. Louhevarastoalueelta tullaan rakentamaan uusi tie ottamisalueen pohjoisosan varasto-/murskauskentälle (toiminnan aloituskohtalle). Kuljetukset tulevat ohjautumaan pääosin läntistä reittiä Kulmakorventielle. Mahdollisesti rakennetaan myös tieyhteys pohjoiseen varastokenttäalueelta Rudus Oy:n varastoalueen länsipuolitse. Tämä ei kuitenkaan ole vielä varmaa. Liikennöintireitit on esitetty kartassa 13.

Suurin osa murskeesta kuljetetaan pois hankealueelta ajoneuvoyhdistelmillä, joiden kapasiteetti on noin 40 tonnia murskettua. Ajoneuvot saapuvat alueelle tyhjinä ja lähtevät täysinä. Kuljetuksia on lähtökohtaisesti vain arkisin, jolloin kuljetusajoneuvokäyntejä hankealueelle olisi keskimäärin noin 130 kpl vuorokaudessa arkisin, mikäli keskimääräinen otto- ja murskausmäärä on 1,3 milj. tonnia vuodessa. Käytännössä kuljetusmäärät kuitenkin vaihtelevat suuresti mm. riippuen kiviaineksen kysynnästä.

Liikennelaskentojen mukaan vuonna 2019 keskimääräinen autoliikennemäärä Turunväylällä ennen Ämmässuon liittymää oli 50 400 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus oli 11 % eli 5544 autoa. Nupurintiellä ennen Kulmakorventien risteystä autoliikennemäärä oli 5300 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus oli 21 % eli 1113 autoa. Kulmakorventien risteuksen jälkeen Ämmässuon suuntaan autoliikennemäärä oli 5100 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus oli 31 % eli 1581 autoa. Kulmakorventiellä autoliikennemäärä oli 2000 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus oli 50 % eli 1000 autoa.

Kartta 13. Liikennöintireitit Lankasuon ottamisalueelle.

Maanläjitys

Hakemuksen mukaan tehtävällä louhinnalla muodostetaan lisää tilavuutta tulevalle maanläjitykselle. Lankasuon ottamisalueelle ei tehdä louhosalueiden perinteistä maisemointia, sillä louhos täytetään ottotoiminnan aikana ja sen jälkeen rakennustyömailta tuotavilla puhtailla ylijäämämailla. Puhtaiden ylijäämämassojen vastaanotolle ja loppusijoitukselle Espoon kaupunki hakee myöhemmin erillisen ympäristöluvan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta.

Täyttötöiminnot tehdään suunnitelmallisesti louhinnan edettyä. Louheesta rakennetaan tukipenkereitä (soluja), jotka ovat esim. 50 x 90 metriä ja rakennettuihin altaisiin sijoitetaan lujudeltaan heikoin maa-aines (häiriintynyt savi, siitti ja lieju). Kun allas (solu) on täytynyt, sijoitetaan täytön päälle noin metrin paksuinen kerros kitkamaata ja rakennetaan seuraavan kerroksen tukipenkereet edellisten päälle. Täyttökerrokset ovat yleensä noin 3-5 metriä paksuja. Kun louhokset on täytetty, jatketaan maantäyttöä siten, että täyttömäki kohoaa ympäröivän maanpinnan yläpuolelle. Täyttömäen pinta-ala on noin 38 ha, ja sen tilavuus on tukipenkereitä mukaan lukien noin 20 milj. m³, kun louhinta tehdään tämän ottosuunnitelman mukaisessa laajuudessa. Täyttömäki suunnitelman mukaisella ottamisalueella tulee nousemaan tasoon noin +110 eli noin 50...60 m nykyistä maanpintaa korkeammalle. Suunnitelmien mukaan louhinnan ja läjityksen jälkeen alue on tarkoitettu urheilu- ja virkistystoiminnoille.

Toiminta on jatkoa Kulmakorvessa jo tehtyyn maankaatopaikkatoimintaan, joka tulee jatkumaan alueella vielä vuosikymmeniä eteenpäin. Tulevaisuudessa on tavoitteena laajentaa Lankasuon louhinta- ja täyttöaluetta pohjoiseen, ja lopuksi yhdistää Takapellon, Kalliosuon ja Lankasuon täyttöalueet yhdeksi kokonaisuudeksi. Suunnitelmat tulevat tarkentumaan tulevana vuosikymmeninä.

PINTA- JA POHJAVESIOLOSUHTEET

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelma

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien tarkkailu käynnistettiin syksyllä 2003 Uudenmaan ympäristökeskuksen määräämänä alueen toimijoiden yhteistarkkailuna. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) antoi 18.5.2018 uuden tarkkailupäätöksen. Näytteenotossa noudatetaan 17.8.2018 päivättyä yhteistarkkailuohjelmaa.

Vesien yhteistarkkailuun kuuluvia toimintoja ovat tällä hetkellä:

- HSY:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alue
- Espoon kaupungin Ämmässuontien maanlajitysalue
- NCC Industry Oy:n asfalttiasema
- Espoon kaupungin Ämmässuon siirtoajoneuvovarasto
- Rudus Oy:n betoni- ja tiilijätteen murskauslaitos
- Espoon kaupungin Kulmakorven ja Kalliosuon maanlajitysalueet
- Espoon kaupungin ja Rudus Oy:n Takapellon louhinta- ja maanlajitysalue
- Espoon kaupungin Kulmakorpi I asemakaava-alueen louhinta ja murskaus

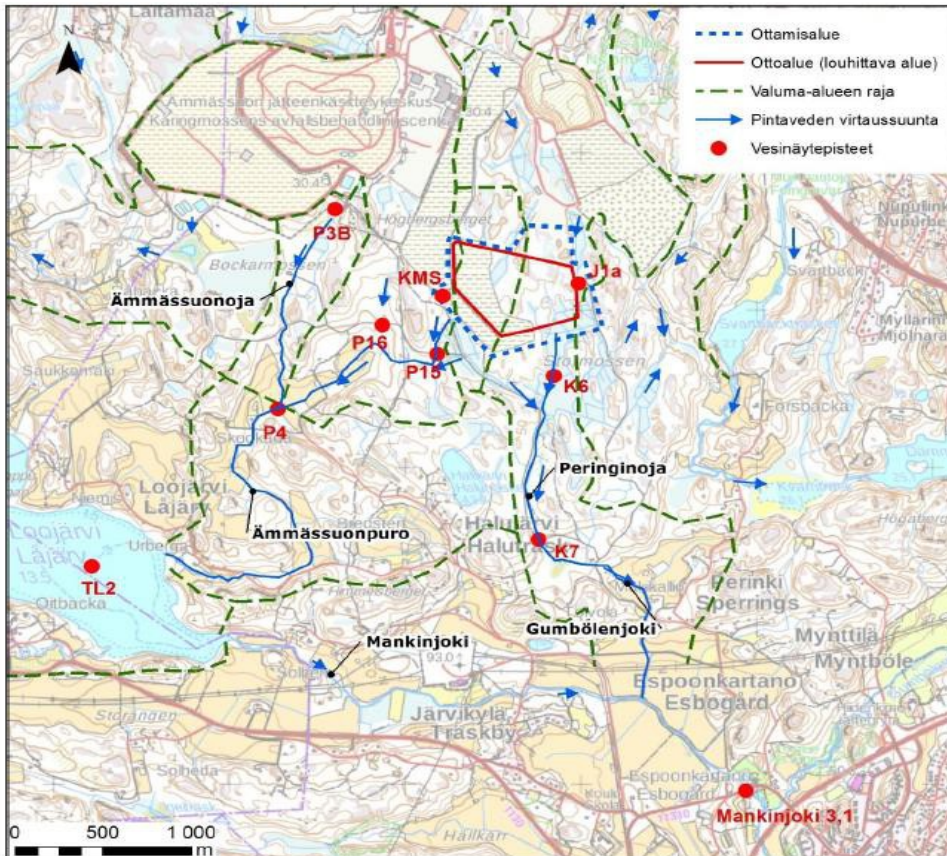
Tarkkailualueella on lisäksi muita toimintoja, joille ympäristöviranomaiset eivät ole asettaneet vesistö tarkkailuvelvoitteita: motocrossrata (Espoon moottorikerho Oy), mullan valmistus (Hyvinkään Tieluiska Oy) ja polttonesteiden jakeluasema (Shell/St1).

Tarkkailuohjelman lisäksi alueella tarkkaillaan Kakarlammen luonnonsuojelualueen vedenpinnan korkeutta.

Pintavedet

Ottamisalue sijaitsee Mankinjoen valuma-alueella. Vesistöalueen pinta-ala on 175 km² ja järvisyys noin 8,4 %. Mankinjoki laskee Suomenlahteen Espoonlahdessa.

Nykytilassa Lankasuon ottamisalueen läpi kulkee pohjois-etelä -suuntainen vedenjakaja, jonka länsipuoliset vedet ohjautuvat ojastoa pitkin Ämmässuonpuron kautta Loojärveen ja siitä Mankinjokeen. Vedenjakajan itäpuoliset vedet ohjautuvat etelään Peringinojaan ja siitä Mankinjokeen. Halujärven valuma-alueelle Lankasuon vesiä ei ohjaudu. Ottamisalueen kaakkoiskulma sijaitsee Gumbölejoen valuma-alueella, ja nämä vedet ohjautuvat Kvarnträskin ja Dämmanin kautta edelleen Mankinjokeen. Dämman on aiemmin toiminut vedenottamona, eikä siihen saa johtaa vesiä Kulmakorven toiminta-alueilta. Takapellon louhinta- ja maantäyttöalueen valuntavedet on ohjattu Peringinojan valuma-alueelle. Kartassa 14 on esitetty valuma-alueiden rajat ja vesien yhteistarkkailuohjelman pintavesinäytteistä.

Kartta 14. Valuma-alueiden rajat ja vesien yhteistarkkailuohjelman pintavesinäytepisteitä.

Tarkkailutuloksia

Louhintavaihe 1

Nykyisen Takapellon louhinta- ja maantäyttöalueen valuntavedet ohjataan Peringinojan valuma-alueelle Peringinojaan ja edelleen Mankinjokeen. Näin tullaan toimimaan myös Lankasuon vesien kanssa louhintavaiheessa 1. Alueen pintaveden laatua on seurattu säännöllisesti Åmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Yhteistarkkailuohjelman lähin pintavesien tarkkailupiste on J1a. Vuosiraportin 2019 mukaan pisteellä J1a mitattiin vuonna 2017 poikkeavan korkeita typpipitoisuuksia, mutta loppuvuonna 2018 pitoisuudet olivat palautuneet aiemmalle tasolle. Kesällä 2019 mitattiin jälleen korkea kokonaistypen pitoisuus, mikä saattaa johtua erittäin pienen virtaaman aiheuttamasta konsentroitumisesta. Muuten veden laatu ei poikennut aiempina vuosina havaitusta. Kuormitus näkyy kohonneina sähköjohtavuuden sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuuden arvoina. Sähköjohtavuus kuvaa veteen liuenneiden suolojen määrää. Typpipitoisuus on korkeahko, mutta fosforipitoisuus melko pieni. Hygieeninen laatu oli havaintopaikalla melko hyvä.

Peringinojassa seuraavat havaintopisteet ovat K6 ja K7. Vuonna 2019 pisteellä K6 keskimääräinen typpipitoisuus oli selvästi suurempi kuin edellisellä vuonna, ja korkein pitoisuus mitattiin kesän näytteenottokerralla. Muuten kuormituksen vaikutus näkyi tavalliseen tapaan kohonneina sähköjohtavuuden sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuuden arvoina. Suolistoperäisten bakteerien määrä oli jonkin verran koholla ja hygieeninen laatu oli melko hyvä. Pisteellä K7 vesi oli väriltään tummaa. Sähköjohtavuus, kloridi- ja sulfaattipitoisuus olivat edellisvuoden tasoa. Typpipitoisuuden kehitys on ollut samankaltainen kuin pisteellä K6. Muuten veden laatu oli pisteelle tyypillisellä tasolla.

Hygieeninen laatu oli melko hyvä, vaikka vedessä todettiin jonkin verran suolistoperäisiä bakteereja.

Louhintavaihe 2

Louhintavaiheen 2 vedet ohjataan selkeytysaltaan kautta Ämmässuonpuroon ja edelleen Loojärveen. Nykyisin Kalliosuon maanläjitysalueen valuntavedet ohjataan eteläpäässä olevan selkeytysaltaan KMS kautta. Yhteistarkkailuohjelman vuosiraportin 2019 mukaan Kalliosuon selkeytysaltaan pisteellä KMS kuormitusvaikutus oli vuonna 2019 havaittavissa selvästi kohonneena sähkönjohtavuutena ja korkeahkoina kloridi- ja sulfaattipitoisuuksina. Keskimääräiset pitoisuudet olivat yleensä pisteelle tyypillisellä tasolla. Typpipitoisuudet olivat pisteen tyypilliseen tasoon nähden melko suuria.

Vuonna 2019 Kalliosuon maanläjitysalueen alapuolella pisteellä P15 kuormitus näkyi samoin kohonneina sähkönjohtavuusarvoina sekä jossain määrin kohonneina kloridi- ja sulfaattipitoisuuksina. Veden laatu ei yleisesti poikennut oleellisesti edellisestä vuodesta, mutta typpipitoisuus oli kasvanut keskimäärin kaksinkertaiseksi. Vedessä oli jonkin verran suolistoperäisiä bakteereja.

Vuosiraportin mukaan ojavedet on johdettu syksystä 2007 lähtien putkella pisteeltä P15 pisteen P16 suuntaan. Aikaisempi avo-oja on padottu. Yhteistarkkailun aikana pisteen P16 ravinnepitoisuudet ovat olleet koholla, ja elokuussa 2013 todettiin pisteellä koko tarkkailujakson korkein kokonaistypen pitoisuus. Nykyisin kokonaistypen pitoisuus on ollut keskimäärin noin 3000 µg/l. Se on kaksinkertainen verrattuna Loojärven kokonaistyyppipitoisuuteen, joka on ollut 2000-luvulla keskimäärin 1500 g/l vaihdellen välillä 1000-2000 µg/l. Ympäristöhallinnon luokittelussa huonon ekologisen tilan typpipitoisuuden raja-arvo on Loojärven kaltaisella runsasravinteisella järvellä 1800 µg/l. Vuonna 2019 pisteen 16 pitoisuudet olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Veden hygieeninen laatu oli tyydyttävä, sillä bakteerimäärät olivat melko korkeita.

Pohjavedet

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Järvikylän pohjavesialue (0104951) ottamisalueen eteläpuolella, ja se sijaitsee noin 1,5 km etäisyydellä. Pohjavesialueet Kuusikoti (0104908) ja Nupuri (0104907) sijaitsevat alueen itä-/koillispuolella noin 1,6...2,3 km etäisyydellä. Ottamisalueelta ei ole suoraa pohjaveden virtausyhteyttä kyseisille pohjavesialueille.

Pohjaveden keskimääräinen pinnankorkeus vuosina 2012-2018 on vaihdellut havaintopisteiden välillä tasolla noin +39,7...+51,1. Yksittäisissä havaintoputkissa pinnankorkeuksien vaihteluväli on ollut pientä, suurimmillaan 1,1 m. Pohjaveden päävirtausuunta hakemusalueella on etelään. Lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin 800...1000 m etäisyydellä ottamisalueen eteläpuolella.

Ottamisalue on kallioista aluetta. Kallioalueilla pohjaveden muodostuminen on vähäistä. Pohjavettä esiintyy myös kallioperässä ns. kalliopohjavetenä. Kallioperässä pohjaveden määrä on tyypillisesti vähäisempi. Kallioperässä pohjaveden virtausyhteydet ovat kanavoituneet kallioperän rakojen ja ruhjeiden kautta.

Lankasuon länsiosan alueelle sijoittuu yksi laajempi ruhje, joka ulottuu Lankasuon alueen ulkopuolelle. Ruhjeen kohdalla on tehty vesimenekikoe kallioperän vedenjohtavuuden selvittämiseksi vuonna 2008. Vesimenekikokeessa kallioperä todettiin tiiviiksi. Lisäksi Lankasuon lounaispuolella ja ruhjeen jatkeella on tehty vastaava tutkimus vuonna 2014. Myös vuoden 2014 tutkimuksissa kallioperä todettiin tiiviiksi.

Lankasuon ottamisalueen itäosassa on myös ruhje, joka ulottuu alueen ulkopuolelle. Kyseisen ruhjeen aluetta tutkittiin myös vesimenekikokeiden avulla vuonna 2008. Ruhjeen kohdalla todettiin vettä johtavia osuuksia. Varsinainen ottoalue, jolla suoritetaan louhintaa, ei ulotu kyseisen ruhjeen kohdalle.

Tarkkailutuloksia

Pohjaveden laatua on seurattu Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Alueen pohjavesien yleinen päävirtausuunta on pohjoisesta etelään. Alueella on useita pohjaveden havaintoputkia (kartta 15). Vuosiraportin 2019 mukaan havaintopisteellä HP1006 seurataan Takapellon alueen länsipuolen kalliopohjaveden laatua. Ensimmäiset näytteet on otettu syksyllä 2017. Putkien vesi oli aluksi asennuksen jälkeen sameaa ja sähkönjohtavuus sekä fosforipitoisuus olivat koholla, mutta kyseiset arvot ovat pienentyneet ajan mittaan. Vuonna 2019 sähkönjohtavuus ja ravinnepitoisuudet eivät olleet erityisen korkeita. Kloridi- ja sulfaattipitoisuudet olivat pieniä ja syanidipitoisuus oli alle määrittäysrajan. Varsinaista kuormitusvaikutusta ei ollut nähtävissä.

Kartta 15. Pohjaveden havaintoputkia vesien yhteistarkkailuohjelmassa.

Pohjavesiputket 500 ja 501 edustavat Takapellon toiminta-alueen mahdollisia vaikutuksia etelän suuntaan. Yhteistarkkailussa pisteillä ei todettu pohjaveden laadussa vuonna 2019 merkittäviä muutoksia vuoteen 2018 verrattuna. Vesi oli lievästi emäksistä, sähkönjohtavuus oli lievästi koholla ja kloridi- ja sulfaattipitoisuudet olivat alhaisia. Pisteiden 500 hygieeninen laatu oli hyvä, mutta pisteellä 501 todettiin kesällä yksittäinen suolistoperäinen bakteeri. Vähäinen kuormitusvaikutus näkyy lievästi kohonneina sähkönjohtavuuksina sekä kohonneina sinkkipitoisuuksina.

Kauempana Kulmakorvesta etelään sijaitsevilla kalliopohjavettä kuvaavilla pisteillä 45 ja 48 vesi oli jonkin verran emäksistä ja tutkitut pitoisuudet olivat aiempaan tapaan alhaisia. Veden laatu oli aiempien vuosien kaltainen. Putkien 45 ja 48 pohjavedessä ei ollut havaittavissa toiminta-alueen vaikutuksia.

Kalliopohjavesipiste 44 sijaitsee Kalliosuon maanlajitysalueen eteläpäässä, ja pisteessä tarkkaillaan maanlajityksen mahdollisia vaikutuksia kalliopohjaveteen. Vuonna 2019 pohjavesi oli aiempaan tapaan emäksistä, ja keskimääräinen sähkönjohtavuus sekä kloridipitoisuus olivat edellisvuosien tasolla. Pitoisuudet ovat nousseet hienoisesti koko tarkkailujakson 2008-2019 ajan. Kloridipitoisuus oli kuitenkin edelleen alhainen. Alkaliniteetti eli luonnonveden puskurikyky happamoitumista vastaan oli koholla, mutta muilta osin veden

laatu oli hyvää. Hygieeninen laatu oli erinomainen. Kuormitusvaikutus näkyy lievästi sähköjohtavuuden ja alkaliniteetin arvoissa.

Yksityiskaivot

Kulmakorven alueen vaikutuksia tarkkaillaan viidestä yksityiskaivosta, ja Forsbackan alueen kaivo on mukana tarkkailussa. Kaivojen veden laadussa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia.

ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA ESITETYT TOIMENPITEET VAIKUTUSTEN PIENENTÄMISEKSI

Pintavedet

Ottoalueen valuma-alueet eivät merkittävästi muutu ottotoiminnan myötä, sillä louhinnan aikana ja jälkeen valuntavesiä ohjataan sekä Peringinojaan että Ämmässuonojaan. Louhintavaiheessa 1 vedet johdetaan tasausaltaan kautta Peringinojaan ja edelleen Mankinjokeen. Louhintavaiheen 2 vedet ohjautuvat altaan kautta Ämmässuonpuroon ja edelleen Loojärveen. Virtaamat tasataan rakentamalla hulevesien keräysaltaat, jotka myös toimivat selkeytysaltaina, kun kiintoaine laskeutuu altaiden pohjalle. Lankasuon vesien käsittelyyn tulee kaksi selkeytysallasta. Uusi allas rakennetaan alueen itäpuolelle, ja sinne ohjataan louhintavaiheen 1 vedet. Lounaispuolella on olemassa Kalliosuon maankaatopaikan selkeytysallas, jota laajennetaan etelän suuntaan. Tähän altaaseen ohjataan louhintavaiheen 2 vedet. Työmaalla noudatetaan kaupungin ja HSY:n laatimassa työmaavesioppaassa annettuja ohjeita. Dämmanin valuma-alueelle vesiä ei ohjata, eikä Dämman enää toimi vedenottamona.

Louhinnan yhteydessä ympäristöön vapautuu aina jonkin verran räjäytysaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä. Kokemuksen mukaan louhosalueilla maastoon johdettavat vedet voivat olla emäksisiä ja typpipitoisia. Sen sijaan rehevöitymisen kannalta keskeistä ravinnetta, fosforia, vesissä on vähän. Aineet johtuvat pintavesien mukana ympäristön ojiin ja sitten Mankinjokeen. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella ympäristöön vapautuvia typpipitoisuuksia voidaan pienentää tehokkaasti.

Pintavesivaikutusten arvioinnin täydennys

Hakija on toimittanut 13.9.2019 pintavesivaikutusten arvioinnin täydennyksen Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella. ELY-keskuksen mukaan lisätietoa tarvittiin erityisesti typpikuormituksesta.

Arvioinnin täydennyksen mukaan louhinnassa räjähdäaineiden pääraaka-aine ammoniumnitraatti on vesiliukoinen typpiyhdiste. Ammoniumnitraatin liukeneminen veteen riippuu tuotteen koostumuksesta. Yleisimmät louhinnassa käytetyt räjähdetyypit ovat ANFO ja emulsioräjähteet. Tyypillinen ANFO sisältää yleensä noin 33 % typpeä ja emulsioräjähteet noin 20-30 % typpeä.

Lankasuon louhintavaiheessa 1 vedet ohjataan reittiä Peringinoja-Mankinjoki. Peringinojaan kohdistuvan typpikuormituksen oletetaan pysyvän likipitäen samana kuin viime vuosina on havaittu. Louhinta-vaiheessa 2 vedet ohjautuvat reittiä Ämmässuonpuro-Loojärvi-Mankinjoki, jolloin kyseiselle alueelle tulee kohdistumaan uutta kuormitusta. Typpikuormituksen vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti lähiojiin, joissa saatetaan ajoittain havaita kohonneita typpipitoisuuksia. Arvioinnin perusteella Mankinjokeen ja Loojärveen kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä.

Laskeutusaltaat katsotaan riittäväksi toimenpiteeksi kuormituksen vähentämiseksi. Laskeutusaltaat pidättävät merkittävän osan kiintoaineesta, kiintoaineeseen sitoutuneista haitta-aineista sekä fosforista, joka on alueella merkittävin perustuotantoa säätelevä tekijä.

Biologiset käsittelymenetelmät

Liukoisen typen poistaminen ilman erillisiä teknisiä ratkaisuja on haastavaa, koska louhinta-alueiden vedet ovat tyypillisesti kylmiä, laimeita ja laadultaan vaihtelevia. Biologisen suodatuksen (esim. kasvipeitteeseen perustuvat menetelmät) pidätyspotentiaali on luokkaa 0-50 % liukoiselle typelle. Biologisissa ratkaisuissa paras teho saavutetaan kasvukaudella. Kasvukauden ulkopuolella, kylmissä olosuhteissa, biologiseen puhdistukseen perustuvat menetelmät eivät ole tehokkaita.

Esitettyjen asiantuntija-arvioiden mukaan tässä vaiheessa ei suositella vesien biologista käsittelyä (esim. biosuodatus), joka sitoo typen osittain käsittelyalueen kasvillisuuteen.

Laskelmat

Typpikuormitus ei jakaudu tasaisesti koko vuodelle, koska mm. pakkasilla virtaamaa ei käytännössä ole. Laskennassa on oletettu, että vastaanottaviin vesistöihin tulisi kuormitusta noin 240 päivänä vuodessa. Tällöin arvioitu päiväkohtainen kuormitus on 16,6 kg/d keskimääräisellä louhinnalla ja 33,9 kg/d maksimilouhinnalla. Alivirtaamatilanteissa kuivina aikoina ojissa ei jatkuvasti ole virtaamaa tai virtaama on hyvin vähäinen. Näinä aikoina pintavalunta on hyvin vähäistä eikä ojastoihin juurikaan kulkeudu vesiä. Lisäksi louhinta-alueilla muodostuvia vesiä käytetään myös kuormien kasteluun. Talviaikaan ojastot ovat pääosin jäässä eikä virtaamaa ole tai se on hyvin alhainen. Käytännössä pääosa tuestä päätyy vastaanottaviin vesistöihin lähinnä keski- ja ylivirtaamalla. Laskennalliset Lankasuon toiminnan aiheuttamat typen pitoisuusnousut keskimääräisellä ja maksimilouhinnalla on esitetty taulukossa 6.

Taulukko 6. Typen pitoisuuslisäys vastaanottavissa vesistöissä keskimääräisellä louhinnalla ja maksimilouhinnalla.

Pitoisuuslisäys	Keskimääräinen louhinta		Maksimilouhinta	
	Keskivirtaama	Ylivirtaama	Keskivirtaama	Ylivirtaama
	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
Peringinoja	9,6	1,9	19,6	3,9
Ämmässuonpuro	19,2	0,6	39,3	1,3
Mankinjoki	0,1	0,04	0,2	0,08

Laskelman mukaan Lankasuon toimintojen vaikutusta Mankinjoessa ei käytännössä voida havaita nykytilaan verrattaessa.

Louhintatyöt etenevät alueella vaihteittain. Louhinnan siirtyessä Lankasuolle vähenee louhinta samanaikaisesti Takapellon alueella. Näin ollen voidaan olettaa, että typpikuormituksen aiheuttama pitoisuusnousu on tulevaisuudessakin samaa luokkaa kuin nykytilassa eikä merkittäviä muutoksia ole Peringinojassa odotettavissa.

Typpikuormituksen vaikutusta voidaan arvioida tarkastelemalla vesistön ravinnerajoitteisuutta. Ravinnerajoitteisuus voidaan karkeasti arvioida laskemalla typen ja fosforin suhde vedessä. Peringinoja ja Ämmässuonpuro ovat voimakkaasti fosforirajoitteisia, joten typpikuormitus ei suoraan aiheuta rehevyyden nousua eikä virtavesiympäristöjen tilan arvioida merkittävästi muuttuvan suhteessa nykytilaan.

Typen pitoisuusnousu Loojärnessä tulee olemaan niin vähäinen, että sen ei arvioida aiheuttavan havaittavia muutoksia, ja lisäksi merkittävimpänä rehevyyttä säätelevänä tekijänä on Loojärnessäkin fosfori. Lankasuon louhinnasta tulevan typpikuormituksen ei arvioida heikentävän Loojärven ekologista tilaa yhdenkään laadullisen tekijän osalta. Lankasuolta tuleva typpikuormitus on vain pieni osa järveen tulevaa kokonaiskuormitusta. Loojärven tilan paranemisessa avaintekijänä on maatalouden hajakuormituksen vähentäminen nykyisestä.

Pohjavedet

Selvitykset

YVA-menettelyn yhteydessä pohjavesivaikutusten arvioinnin apuvälineenä käytettiin pohjavesimallinnusta. Lankasuon alueen kohdalla louhinta mallinnettiin siten, että alueen alin louhintataso oli +20. Toteutetun tarkastelun perusteella suunniteltu louhinta laskee pohjaveden pinnantasoja heti louhinta-alueen vieressä syvimpien rintausten kohdalla 20-30 m. Louhinnan pohjavettä alentava vaikutus pienenee nopeasti siirryttäessä etäämmälle louhinta-alueesta. Pohjavettä alentava vaikutus ulottuu pisimmälle, mikäli louhintaa toteutetaan vettä johtavien ruhjeiden kohdilla.

Lankasuon alueen länsiosassa Lankasuon alueen länsiosassa (vaihe 2) sijaitsee ruhje, jossa on suunniteltu tehtävän louhintaa. Kyseisen ruhjeen kohdalla tehtiin vesimenekkoetutkimuksia YVA-menettelyn yhteydessä ja kallioperätodettiin tällä kohdin tiiviiksi. Lisäksi hankealueen lounaispuolella on tehty vuonna 2014 tutkimuksia kallioperänveden johtavuuksien selvittämiseksi. Myös kyseisissä tutkimuksissa kallioperän ruhjeiden vedenjohtavuudet olivat alhaisia ja kallioperä on tulkittu tiiviiksi.

Suurimmat lähiympäristön kallioperän vedenjohtavuudet on todettu Lankasuon itäpuolella olevissa ruhjeissa, joissa on vettä johtavia vyöhykkeitä. Louhinta ei kuitenkaan ulotu kyseisen ruhjeen alueelle. Muilla Kulmakorven alueilla kallioperän vedenjohtavuuden on arvioitu olevan pääosin tiivistä.

Aiemmat louhinnat

Lankasuon itä- ja koillispuolella sijaitsevan Takapellon pohjoisosassa sijaitsevan Jersinmäen alueella on tehty louhintoja 1990-luvulta alkaen. Alueen louhintojen on havaittu vaikuttaneen välittömästi louhinta-alueen vieressä sijaitsevan pohjaveden pinnankorkeuksiin.

Jersinmäen louhinnan laajentaminen vuonna 2006 näkyi kalliopohjaveden pinnan alenemana lähimmässä havaintoputkessa noin 15 metrin etäisyydellä louhosalueen reunalta. Havaintoputkessa todettu kokonaisalenema oli noin viisi metriä. Louhinnan jatkuminen edelleen syvemmälle ei lisännyt kalliopohjaveden pinnan alenemaa. Lisäksi louhinnan aloittaminen näkyi väliaikaisena kalliopohjaveden pinnanalenemana Jersinmäen pohjoispuolella kauimmillaan noin 300 metrin etäisyydellä. Jersinmäen pohjoispuolella kalliopohjaveden pinnan taso palautui louhintaa edeltäneelle tasolle alle vuoden kuluessa louhinnan aloittamisesta.

Takapellon alueen syvennyslouhinnoista ei ole ilmennyt ongelmia pohjavesivaikutusten osalta. Vaikutukset ovat olleet ennalta arvioidun mukaisia. Vaikutukset pohjaveden pinnankorkeuksiin ovat rajautuneet louhinta-alueen läheisyyteen ja välittyneet etäämmälle vain tunnistettujen vettä johtavien ruhjeiden alueilla. Vaikutuksia ei ole ulottunut lähimpiin yksityiskaivoihin.

Arvio vaikutuksista

Mahdollisten pohjavesivaikutusten lieventämiseksi Lankasuon varsinaista ottoaluetta ei uloteta sen itäpuolelle sijaitsevan ruhjeen kohdalle, jossa on tutkimuksissa todettu vettä johtavia vyöhykkeitä. Louhinta on tarkoitettu ulottamaan Lankasuon länsiosassa sijaitsevan ruhjeen alueelle, sillä ruhje on osoittautunut tiiviiksi ruhjealueelle ja sen jatkeelle tehdyissä tutkimuksissa (vesimenekikokeet 2008 ja 2014). Ruhjeen alueelle sijoittuva ottoalue sijaitsee myös kaukana lähimmistä häiriintyvistä kohteista (>800 m), ja ruhjeen ja näiden alueiden välillä sijaitsee osin myös ehjiä kalliolohkoalueita.

Alueen pohjavesiolosuhteiden ja aikaisempien toimintojen vaikutusten seurannan perusteella Lankasuon alueelle suunnitellun louhinnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä ja kauas ottoalueen reunalta ulottuvia vaikutuksia pohjaveden pinnankorkeuksiin. Muutokset pohjaveden pinnankorkeuksissa ovat havaittavissa todennäköisesti vain ottoalueen välittömässä läheisyydessä.

Alueen pohjaveden muodostumis- ja virtausolosuhteet ovat heikot, eikä pohjavettä kulkeudu merkittävästi hakemusalueen ulkopuolelle. Mahdolliset vähäiset muutokset pohjaveden laadussa rajoittuvat pääosin hakemusalueelle ja sen välittömään lähiympäristöön. Alueen ulkopuolelle kulkeutuva pohjavesi sekoittuu alueen ympäristössä muodostuvaan pohjaveteen, ja mahdolliset toiminnasta aiheutuneet pohjaveteen liuenneiden pitoisuudet laimenevat. Suurin riski alueen pohjavedelle ovat toiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljyvuodot onnettomuustilanteessa.

Vesilain mukainen lupa

Läheinen Takapellon syvälouhinta ei ole vaatinut vesilain mukaista lupaa, sillä hankkeella ei mallinnusten perusteella todettu olevan vaikutuksia pohjaveteen. Vaasan hallinto-oikeus myös totesi Takapellon louhinnan ympäristöluvan valituksista antamassaan päätöksessä 25.5.2018, ettei Takapellon louhinnasta ja murskauksesta aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä mainittuja seurauksia eikä vesilain mukaiselle luvulle ollut tarvetta.

Lankasuon suunniteltu louhinta ei juuri poikkea Takapellon louhinnoista. Mahdolliset talousvesikaivot sijaitsevat Lankasuon louhittavalta alueelta yli 800 m etäisyydellä.

Melu

Melua syntyy kallion porauksesta, louheen rikotuksesta, murskauksesta sekä lastauksista ja kuljetuksista. Kallion poraus tapahtuu kallion päältä, jolloin melu kulkeutuu ympäristöön usein esteittä. Murskaustoiminta sen sijaan tapahtuu louhosseinämien ja varastokasojen suojassa, jolloin ympäröivät kallioseinämät ja kasat vaimentavat merkittävästi melun kantautumista ympäristöön. Myös toisen louhintakerroksen poraus tapahtuu alemmalla tasolla, mikä vaimentaa melun leviämistä ympäristöön.

Louhinnan ja murskauksen aiheuttamien melupäästöjen leviämistä alueen ympäristöön on tutkittu melumallinnuksella. Mallinnustulosten mukaan meluvaikutukset ovat suurimmillaan toiminnan alkuvaiheessa, jolloin kaikki toiminnot, myös murskaus, tapahtuu ylemmällä tasolla. Aloituskohdassa häiriintyviin kohteisiin (asutus) on kuitenkin etäisyyttä yli kilometri, joten mallinnuksen mukaan tässäkin tilanteessa ei melun ohjearvot ylitä. Alkuvaiheessa toiminnan aiheuttama päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso on suurimmillaan noin 47 dB asuinrakennusten luona ja alle 45 dB lomarakennusten luona.

Kun louhinta on edennyt ja murskauslaitos sijoitetaan alemmalle tasolle, melutilanne paranee asutuksen kohdalla. Mallinnusten mukaan missään tilanteessa Lankasuon

toiminnoista ei muodostu melun ohjearvojen ylittymistä häiriintyvissä kohteissa (55 dB vakituinen asutus, 45 dB vapaa-ajan asutus).

Yhteismelumallinnuksessa huomioitiin Lankasuon louhinnan ja murskauksen lisäksi Ämmässuon-Kulmakorven muita toimintoja, jolloin saatiin käsitys kaikkien toimintojen yhteysvaikutuksista. Muut huomioidut toiminnot olivat:

- Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus, myös alueella tehtävä louhinta ja ulkopuolelta tuotavan kiviaineksen murskaus
- Kulmakorpi 1 louhinta ja murskaus, vaihe 1
- Takapellon nykyinen louhinta ja murskaus sekä täyttö
- Turuntien liikenne vuonna 2014
- Nupurintien liikenne vuonna 2014
- Espoon Moottoriradat ry:n moottoriturheilukeskuksen toiminta

Tässäkin tilanteessa melu pysyy ohjearvojen alapuolella pois lukien Turunväylän lähistöllä olevat asuinrakennukset, joiden luona melutason ohjearvot ylittyvät tieliikennemelusta johtuen. Lankasuon toiminta yhteismelutilanteessa ei lisää yli 55 dB:n melualueella olevien asuntojen määrää. Lankasuon vaikutuksesta tulee Halujärven rannalle muutama loma-asunto lisää 45 dB:n yhteismeluvyöhykkeelle. Melutasot ovat lukuarvoina rantaa lähinnä olevien lomarakennusten kohdalla yli 45 dB, mutta laskentaepävarmuus huomioiden tulos on raja-arvon tasolla.

Melumallinnuksissa Lankasuon toiminta yksistään ei aiheuta 45 dB:n ylitystä virkistysalueilla. Yhteismelumallinnuksissa Espoon eteläosien yleiskaavan mukaisilla virkistysalueilla Halujärven itäpuolella melutasot ylittävät 45 dB. Yleiskaavaan merkityt virkistysalueet ovat tavanomaista metsää, jossa on pieniä polkuja ja muutamia vanhoja metsäautoteitä. Mitään ulkoilureittiä tai kulkemista helpottavia rakenteita alueella ei ole.

On huomioitava, että mallinnukset kuvaava ns. pahinta skenaariota, kun kaikki alueen eri toiminnot olisivat maksimaalisesti käynnissä samanaikaisesti. Todellisuudessa sellaista tilannetta tuskin muodostuu koskaan tai hyvin harvoin. Mallinnuksessa on esitetty eri louhintatilanteissa tarvittavat meluvallit ja suojaustoimenpiteet.

Rikotuksen melu luokitellaan yleensä impulssimaiseksi, mikäli se on kuultavissa hallitsevana melulähteenä tarkastelukohteessa. Impulssimaisuus vähenee etäisyyden kasvaessa sekä esteen vaikutuksesta ja kun rikotuksen melu peittyy muiden äänten alle ja sekoittuu taustaan. Rikotus sijoittuu lähimpiin altistuviin kohteisiin nähden pitkälti meluvallien ja maastonmuotojen taakse, eikä se ole mallinnuksen mukaan talojen kohdalla voimakkainta melua tuottava työvaihe. Tästä syystä melun ei arvioida olevan impulssimaista lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Mallinnuksen perusteella ei kuitenkaan voida täysin varmuudella sanoa, onko melu impulssimaista tietyssä tarkastelupisteessä, vaan impulssimaisuus todetaan paikan päällä kuulohavainnoin ja mittauksen avulla toiminnan ollessa käynnissä.

Melumallinnuksen täydennys

Hakija on toimittanut 13.9.2019 melumallinnuksen täydennyksen Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella. ELY-keskuksen mukaan lisätietoa tarvittiin erityisesti viereisen Esbogård Ab:n Högbergetin hankkeen vuoksi, jossa louhittaisiin läheinen kallioalue, joka toimii nykyisin melusuojana lounaaseen päin. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on vuonna 2018 osittain hyväksynyt ja osittain hylännyt Esbogård Ab:n hakemukset. Päätöksistä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Högbergetin alueen louhinnasta ei ollut tehty ympäristöluvan edellyttämää melumallinnusta, joten Högbergetin alueen meluntorjuntatoimenpiteitä ei ole voitu ottaa täysimääräisesti huomioon. Melumallinnus on tehty tilanteesta, jossa keskimääräinen osa-alue A louhitaan.

Melumallinnuksen mukaan Högbergetin louhinnan ollessa maanpinnan yläpuolella on yhteismelutaso jo ilman Lankasuon toimintoja yli 45 dB Halujärven rannalla. Moottoriradan toiminnalla on noin 0,5-1 dB vaikutus Halujärven pohjoisosan melutasoon, mutta Fagerängin tilan meluun moottoriradalla ei ole vaikutusta. Lankasuon toiminta nostaa yhteismelutasoa vaiheen 1 alussa Fagerängin tilalla ja Halujärven pohjoisosassa noin 1 dB. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Lankasuon toiminnan aiheuttama melutaso on noin 6 dB Högbergetin hankkeen ja muiden alueen toimintojen aiheuttamaa yhteismelutasoa pienempi. Kun Lankasuon toiminta etenee vaiheessa 1, vähenee Lankasuon vaikutus ja Lankasuon toiminta nostaa melutasoa Fagerängin tilalla ja Halujärven pohjoisosassa alle 0,5 dB verrattuna pohjatilanteeseen. Lankasuon alueen toiminnan johdosta ei tule yhtään uutta asuintaloa tai lomarakennusta raja-arvot ylittävälle melualueelle. Espoon eteläosien yleiskaavan mukaisilla virkistysalueilla Halujärven itäpuolella melutasot ylittävät 45 dB.

Kun Högbergetin louhinta on edennyt maanpinnan alapuolelle louhokseen ja kallio on louhittu tasaiseksi, on yhteismelutaso jo ilman Lankasuon toimintoja hieman yli 45 dB Halujärven rannalla. Moottoriradan toiminnalla on noin 0,5-1 dB vaikutus Halujärven pohjoisosan melutasoon, mutta Fagerängin tilan meluun moottoriradalla ei ole vaikutusta. Lankasuon toiminta nostaa yhteismelutasoa vaiheen 1 alussa Fagerängin tilalla ja Halujärven pohjoisosassa noin 1 dB. Kun Lankasuon toiminta etenee vaiheessa 1, vähenee Lankasuon vaikutus ja Lankasuon toiminta nostaa melutasoa Fagerängin tilalla ja Halujärven pohjoisosassa alle 0,5 dB. Lankasuon alueen toiminnan johdosta ei tule yhtään uutta asuintaloa tai lomarakennusta raja-arvot ylittävälle melualueelle.

Eri louhinta- ja murskauskohteissa tehtyjen mittausten mukaan toiminnot eivät tavanomaisesti aiheuta kapeakaistaista melua. Louheen syöttö murskaimeen saattaa synnyttää ajoittain impulssimaista melua murskaimen lähialueelle. Tavanomaisesti murskausmelu on muutaman sadan metrin päässä kuultavissa tasaisen jauhavana, joten sen ei arvioida olevan impulssimaista altistuvien kohteiden luona.

Pelkästä Lankasuon louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu jää mallinnusten mukaan jokaisessa mallinnustilanteessa raja-arvojen alapuolelle kaikkien ympäristön asuin- ja lomarakennusten kohdalla, vaikka lounaassa Lankasuohon rajoittuva Högbergetin hakemusalueen A mäki tasattaisiin. Högbergetin alueen A mäen tasaamisella ei ole merkittävää vaikutusta Lankasuon toiminnasta kantautuvan melun tasoon Fagerängin tilalle.

Yhteismelumallinnusten perusteella päiväaikainen keskiäänitaso ei ylitä 55 dB:ä Lankasuon lähimpien asuinrakennusten kohdalla. Halujärven rannalla päiväaikainen keskiäänitaso 45 dB ylittyy, kun Lankasuo ja Högberget ovat toiminnassa samaan aikaan. Jos toimintaa harjoitetaan samaan aikaan ja keskiäänitaso 45 dB halutaan alittaa, tällöin tulisi joko vaihteistaa toimintoja niin, etteivät kaikki meluavat toiminnot ole yhtä aikaa toiminnassa tai vaihtoehtoisesti mitoittaa alueille meluntorjuntaa, esim. huomattavan suuria meluvalleja tai laitteiden koteloiteja, sijoittamista halliin tms.

Pöly

Louhintahankkeen merkittävimmät vaikutukset ilmanlaatuun aiheutuvat pölypäästöistä (hiukkaspäästöistä). Pölyämistä aiheuttavat pääasiassa louheen murskaus, maa-ainesten lastaus/siirto sekä kuljetusliikenne alueella. Raskaat ajoneuvot nostattavat teistä pölyä. Lisäksi työkoneiden ja kuljetusliikenteen pakokaasupäästöistä aiheutuu vähäisessä määrin hiukkaspäästöjä. Kallion porausten ja räjäytysten osuus pölypäästöistä on vähäinen, vaikka räjäytyksessä syntyvässä pölypilvessä voi olla lyhytaikaisesti korkeitakin hiukkaspitoisuuksia. Pölyn leviäminen on vahvasti riippuvainen sääolosuhteista, joten tilanne vaihtelee miltei päivittäin. Sateisina vuodenaikoina pölyn leviäminen on ilman kosteudesta johtuen vähäistä.

Pölypäästöjen ohjearvojen ylitys on YVA-selostuksessa arvioitu ulottuvan enimmillään noin 500 m etäisyydelle toiminta-alueesta, mikäli pölyntorjuntakeinoja ei käytettäisi. Pölyämisen haittoja voidaan kuitenkin tehokkaasti lieventää vähentämällä pölyn syntymistä. Torjuntatoimenpiteillä on mahdollista alentaa murskauslaitoksen pölypäästöjä noin 75 % käyttäen kiviaineksen kastelua murskausprosessissa, seulastojen koteloiteja sekä mahdollisimman pieniä kiviaineksen pudotuskorkeuksia. Pölyn leviämistä vähennetään myös varastokasojen oikealla sijoittelulla.

Pölyntorjuntaan tarvittava vesi otetaan ottamisalueen hulevesialtaista, ja vettä voidaan tarvittaessa tuoda alueelle myös säiliöautolla. Liikenteen nostattaman pölyn rajoittamiseksi on käytettävissä ajoteiden kastelu tai suolaus, jolla saavutetaan nopeasti lähes 100 % vaikutus. Käyttämällä nykyaikaista murskauslaitteistoa ja toteuttamalla pölyntorjuntatoimenpiteitä hiukkasten raja-arvot asutuksen kohdalla eivät tule ylittymään alueella tehtävän louhinnan ja murskauksen seurauksena. Asutus on lisäksi riittävän kaukana toiminta-alueesta (vähintään 800 m).

Ilmanlaatu

Kulmakorven alueella ilmanlaatuun vaikuttavat alueen nykyiset toiminnot, jotka on esitetty kartassa 8. Takapellon alueen ja kauempana pohjoisen suuntaan sijaitsevan Kulmakorpi I asemakaava-alueen louhinta ja murskaus tuottavat vastaavaa pölyä ilmaan kuin hakemuksen mukainen Lankasuon toiminta. Lisäksi alueella on maanläjitystä ja lähistöllä on HSY:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus ja ekoteollisuuskeskus Ekomo. Toimintoihin liittyy liikennettä ja työkoneita, joista tulee pakokaasupäästöjä.

HSY:n jätteenkäsittelykeskuksen alueella on kaksi ilmanlaadun mittausasemaa. Mittausasema 2 sijaitsee vanhan kaatopaikan länsirinteessä. Asemalla seurataan jatkuvatoimisesti hengitettävien hiukkasten (PM₁₀), pienhiukkasten (PM_{2,5}) sekä haisevien rikkiyhdisteiden (TRS) pitoisuuksia. Tulokset ovat reaaliaikaisesti nähtävillä HSY:n verkkosivuilla.

Vuonna 2019 hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuuksien vuosikeskiarvo oli Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen mittausasemalla 10 µg/m³. Pitoisuus oli selvästi vuosiraja-arvon (40 µg/m³) alapuolella. Vuonna 2019 pienhiukkaspitoisuuksien (PM_{2,5}) vuosikeskiarvo oli 4,6 µg/m³ Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen mittausasemalla. Pitoisuus oli selvästi vuosiraja-arvon (25 µg/m³) alapuolella. TRS-pitoisuudet ovat alittaneet vuorokausipitoisuuden ohjearvon (10 µg/m³).

Tärinä

Räjäytykset aiheuttavat tärinää. Tärinää ja sen ympäristöhaittoja voidaan lieventää optimaalisella ominaispanostuksella. Sytytysjärjestelmä, kokonaisräjähdysainemäärä sekä räjäytyskentän koko vaikuttavat myös tärinän syntyyn ja voimakkuuteen. Louhintasuunnan ja räjäytysaineen valinnalla voidaan lieventää tärinän tasoa.

Ennen louhinnan aloittamista on tehtävä riskianalyysi, jossa kartoitetaan tarvittavat toimenpiteet räjäytysten turvallisen suorittamisen varmistamiseksi. Toimenpiteisiin kuuluu mm. kiinteistöjen katselmustarpeen selvittäminen, räjäytyksissä syntyvien tärinöiden johtuvuuden selvittämistarpeen kartoitus sekä sopivien räjähdysmäärien käytön varmistaminen. Riskianalyysien perusteella määritetään tärinää mittaavalle heilahdusnopeudelle raja-arvot, joita ei saa ylittää räjähdystoiminnan aikana. Louhittava alue sijaitsee joka tilanteessa vähintään 800 m etäisyydellä asuintaloista tai muista herkistä rakenteista, ja pääosin etäisyyttä on huomattavasti enemmän. Tärinästä rakennuksiin aiheutuvat rakenteelliset vauriot ovat epätodennäköisiä.

Maisema ja luonto

Vaikutukset luontoon ja maisemaan on selvitetty kattavasti YVA-menettelyssä sekä erillisissä luontoselvityksissä. Lankasuon alueella ei ole maisemallisesti tai luonnon kannalta huomionarvoisia kohteita.

Louhinnan aikaisia maisemavaikutuksia vähennetään säilyttämällä puustoa alueen ympärillä siinä laajuudessa, kun se on mahdollista. Hankkeen luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Hankealueella tai sen vaikutusalueelta ei tunneta merkittäviä linnustokohteita tai uhanalaisten kasvilajien esiintymiä.

Viihtyvyyys ja terveys

Hankkeen vaikutuksia alueen viihtyvyyteen, asukkaiden elinoloihin ja turvallisuuteen selvitettiin YVA-menettelyssä mm. työpajatilaisuuksilla ja palauteanalyysillä. Hankkeen merkittävimmät sosiaaliset vaikutukset ovat sen aiheuttamat negatiiviset tunteet, kuten turhautuminen, huoli ja epävarmuus sekä negatiiviset vaikutukset asuin ympäristön viihtyisyyteen (erityisesti tärinästä ja melusta johtuen) ja vaikutukset liikkumisen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Lisäksi vaikutukset pohjavesiin ja sitä kautta asuin ympäristön terveellisyteen nousivat asukkaiden kommentoissa voimakkaasti esiin.

Lankasuon toiminta ei aiheuta haitallisia terveysvaikutuksia tehtävien lieventämistoimenpiteiden myötä (mm. pölynsidonta kastelulla ja meluntorjunta). Vaikutuksia viihtyisyyteen vähennetään huomioimalla erityisesti keinot melun, pölyn ja tärinän haittojen lieventämiseksi.

Päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Alueella käytetään nykyaikaista kalustoa.

RISKIT JA ONNETTOMUUDET

Murskauslaitoksen sekä louhinnan normaalista toiminnasta ei aiheudu vaaraa ympäristölle. Pohja- ja pintaveden pilaantumisvaara syntyy alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteessa päästä maaperään ja pohjaveteen/pintavesiin. Alueelle rakennetaan asianmukainen tukitoiminta-alue. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Ottamisalueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa heti voidaan ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi kaupungin pelastus- ja ympäristöviranomaisille. Työmaalla on murskauksen aikana riittävästi konekalustoa, jolla esimerkiksi öljyvuodon sattuessa voidaan kerätä pilaantunut maa-aines talteen ja toimittaa asiallisesti käsiteltäväksi.

Louhintatyössä voi riskejä muodostua räjäytystöistä. Kallion louhintaan liittyvät räjäytykset aiheuttavat paineaallon, jonka mukana voi sinkoutua kallion kappaleita työskentelyalueen ulkopuolelle. Tällaiset riskit minimoidaan huolellisella suunnittelulla ja valmistelutoimenpiteillä ennen jokaista räjäytystä. Alueelle muodostuu työnaikaisia jyrkkiä kalliorintauksia. Putoamisriskiä poistetaan asianmukaisilla työmaa-aidoilla ja varoituskylteillä. Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein. Kuljetusajoneuvot ja työkoneet on varustettu peruutusvaroitusäänellä.

Laitoksen käyttäjä tarkkailee laitoksen toimintaa ja tarvittaessa keskeyttää tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Toiminnasta pidetään käyttö- ja/tai työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan myös ympäristöasioita, kuten poikkeavat melu- ja pölypäästöt, maaperän pilaantuminen tai pilaantumista aiheuttavat vuodot, roskien tai muun ulkopuolisen materiaalin ilmaantuminen alueelle yms.

Lankasuon hankealueelle tullaan laatimaan alueella toimivien toimijoiden kesken toimintojen yhteensovituksen turvallisuussäännöt, kuten on tehty myös Takapellon louhinta- ja läjitysalueella.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailu

Murskauslaitoksen toimintaa seurataan jatkuvasti. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa tai vastaavaa, jonne kirjataan mm. tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineesta ja sen määrästä, tiedot syntyneistä jätteistä ja niiden poiskuljetuksista sekä maininnat mahdollisista toimintahäiriöistä ja niiden syistä.

Toiminnasta laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan kaupungin valvontaviranomaiselle tiedoksi.

Pintavesi- ja pohjavesitarkkailu

Lankasuon louhintahanke ehdotetaan liitettäväksi Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun ennen toiminnan aloittamista. Hakija on toimittanut 29.11.2019 esityksen pinta- ja pohjavesitarkkailusta ELY-keskuksen lausunnon perusteella, jonka mukaan yhteistarkkailuun tehtävät täydennykset hyväksyttäisiin lupapäätöksessä.

Tarkkailusuunnitelma koskee Lankasuon alueen maa-ainesten oton ja louhinnan sekä murskauksen vaikutusten tarkkailua. Puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotolle haetaan myöhemmin erillistä ympäristölupaa, jonka yhteydessä esitetään sen osalta oma tarkkailusuunnitelma.

Tarkkailupisteet

Ehdotetut tarkkailupisteet on esitetty kartassa 16.

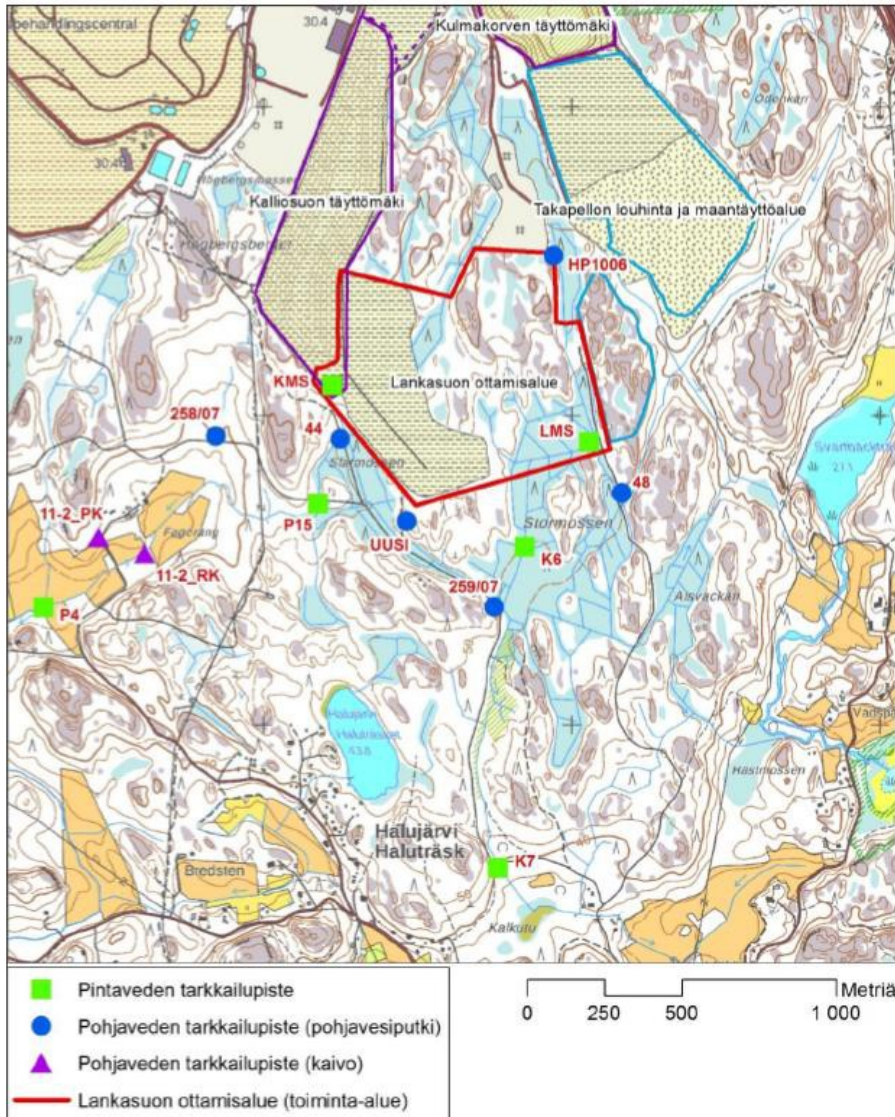
Pintavedet

LMS (uusi)

Uusi perustettava näytepiste sijaitsee Lankasuon hankealueen kaakkoisen selkeytsaltaan purkupisteessä. Vedet kulkeutuvat tarkkailupisteeltä Peringinojaan kohti havaintopistettä K6. Näytepisteen tarkempi sijainti määritetään myöhemmin selkeytsaltaan suunnittelun edetessä.

KMS

Olemassa oleva näytepiste sijaitsee Lankasuon hankealueen läntisen selkeytsaltaan purkupisteessä. Nykyisen altaan purkupisteen tunnus on KMS. Tarkkailupisteen sijainti tulee hieman muuttumaan selkeytsaltaan laajennuksen yhteydessä. Vedet kulkeutuvat tarkkailupisteeltä Ämmässuonpuron suuntaan kohti havaintopistettä P15. Lankasuon toiminnan osalta piste KMS liitetään tarkkailuun toiminnan siirtyessä vaiheeseen 2.

Kartta 16. Lankasuo alueen vesien ehdotetut tarkkailupisteet.

Pintavesien vaikutustarkkailua esitetään toteutettavaksi ensimmäisestä toimintavuodesta alkaen Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun havaintopisteistä P15, P4, K6 ja K7. Havaintopisteet ovat yhteistarkkailussa jo mukana olevia havaintopisteitä. Piste P15 liitetään tarkkailuun toiminnan siirtyessä vaiheeseen 2.

Pohjavedet

Kalliopohjavesiputki (uusi)

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun esitetään liitettäväksi toiminta-alueen eteläpuolelle asennettava uusi kalliopohjaveden havaintoputki. Sen virallinen tunnus määritetään myöhemmin.

Muut pohjaveden havaintopisteet

Lisäksi Lankasuo hankealueen pohjaveden tarkkailua esitetään toteutettavaksi Ämmässuon-Kulmakorven tarkkailuohjelmassa jo olemassa olevista kalliopohjaveden havaintoputkista 44, 48, 258/07, 259/7 ja HP1006.

Kaivot

Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun esitetään liitettäväksi Fagerängin tilan rengaskaivo (11-2_RK) ja porakaivo (11-2_PK).

Näytteenotto ja analyysit

Kaikkien havaintopisteiden näytteenotto ja laboratoriomenetelmät toteutetaan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Esityksessä on eritelty näytteenottoajankohdat ja analyysimenetelmät eri tarkkailupisteille.

Tarkkailu aloitetaan kaivojen ja uuden pohjaveden havaintoputken osalta ennen toiminnan aloittamista siten, että niistä ehditään ottamaan näytteet kolme kertaa ennen toiminnan aloittamista. Hulevesien osalta tarkkailu aloitetaan hulevesialtaiden valmistuttua ja kun niihin johdetaan alueen hulevesiä. Tarkkailussa mukana olevat pintavesipisteet ja osa pohjaveden havaintopisteistä ovat jo mukana Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailussa, jolloin vesien laadusta on olemassa olevaa vertailutietoa.

Tarkkailusuunnitelman päivittäminen ja tarkkailun kesto

Suunnitelman päivittämistä esitetään tehtävän kolmen vuoden tarkkailun jälkeen. Tällöin voidaan tarkastella tarkkailutulosten perusteella, onko joillakin havaintopaikoilla mahdollista siirtyä harvempaan näytteenottoon tai analyysivalikoimaan noudattaen vastaavan tyyppisten alueiden tarkkailutiheyttä.

Lankasuon alueen louhinnan ja murskauksen vaikutusten tarkkailua jatketaan osana Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailua kolme vuotta toiminnan päättymisen jälkeen, jonka jälkeen Lankasuon alueen louhinnan ja murskauksen tarkkailu lopetetaan ja tarkkailua muutetaan pelkästään maanläjitystoiminnan tarkkailun mukaiseksi.

Melutarkkailu

Alueella ehdotetaan suorittavaksi kertaluonteisia melumittauksia, joilla varmistetaan, etteivät melun ohjearvot ylity häiriintyvissä kohteissa. Ennen toiminnan aloittamista ehdotetaan, että tehdään kattava melumittaus nykytilanteesta. Lankasuon toimintaan liittyen ei ehdoteta jatkuvia melumittauksia tehtäväksi.

Etäisyys häiriintyviin kohteisiin vaihtelee louhinnan edetessä. Siksi ehdotetaan, että melumittauksia tehtäisiin esim. kolmen vuoden välein ja ennen jokaista mittausta laadittaisiin tarkempi mittaussuunnitelma, jossa esitetään mittauspisteiden sijainnit. Taustamelumittauksen jälkeen seuraava mittaus olisi heti toiminnan aloittamisen jälkeen noin kolmen kuukauden kuluessa.

Pölymittaukset

Lähtökohtaisesti häiriintyvät kohteet sijaitsevat riittävän kaukana (>800 m), eikä toiminnasta aiheutuvaa hiukkaspitoisuuden ohjearvojen ylitystä tällä etäisyydellä todennäköisesti voi tapahtua. Tarvittaessa voidaan kuitenkin tilanne todeta mittauksin. Tällöin PM₁₀ -hiukkaspitoisuuksia seurataan jatkuvatoimisesti esim. 30 vuorokauden ajan mittauslaitteella. Ennen mahdollisia pölymittauksia laaditaan tarkempi mittaussuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungin valvontaviranomaisella.

Tärinämittaukset

Louhinnan tärinöitä seurataan tarvittaessa tärinämittarein. Mittauspisteet selviävät tarkemmin ennen toiminnan aloittamista tehtävän louhinnan riskianalyysin yhteydessä.

HAKEMUS MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lupaa haetaan maa-ainesten ottamiseen ja murskauksen aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa. Louhinta on suhteellisen hidas prosessi, joten toiminnan aloittaminen ajoissa on ensisijaisen tärkeää tulevaa maanlajitusta ajatellen. Takapellon maanlajitusalue tulee täyttymään lähivuosina, ja jotta maanlajitusta voitaisiin jatkaa katkeamatta, on louhinnan pitänyt edetä riittävän pitkälle ennen kuin maanlajitustoiminta voidaan aloittaa Lankasuon alueella. Espoon kaupungilla ei ole käytössään muita maanlajitusalueita, ja ylijäämämaita loppusijoitetaan nykyisin Takapellon ja Kalliosuon jatkeella vuositasolla noin 1-1,5 milj. tonnia. Hakemuksen kohdealue on Uudenmaan maakuntakaavassa merkitty kiviaineksen varantoalueeksi sekä ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattavaksi alueeksi, joten louhinta on maankäyttötavoitteiden mukaista.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty vastineen antamisen yhteydessä 13.9.2019 sekä myöhemmin 29.11.2019 ja 29.4.2020.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hankkeen vireillä olosta on kuulutettu kunnan virallisella ilmoitustaululla ja verkkosivuilla 30.1.–28.2.2019. Hakemusasiakirjat olivat nähtävillä Espoon kaupungin kirjaamossa ja verkkosivuilla.

Hanke kuulutettiin vireillä olevaksi Länsiväylässä ja Hufvudstadsbladetissa 30.1.2019.

Lausuntopyyntö hakemuksesta lähetettiin 28.1.2019 Uudenmaan liitolle, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), Kirkkonummen kunnalle, Espoon terveydensuojeluviranomaiselle ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnalle. Lisäksi Espoon kaupunkisuunnittelukeskukselta on pyydetty 10.6.2019 asiantuntijalausuntoa kaavan vaikutuksesta Lankasuon alueelle suunniteltuun maa-ainesten ottoon, louhintaan ja murskaukseen.

Hankkeen johdosta on kuultu 28.1.2019 lähetetyllä kirjeellä 35 naapurikiinteistön tai läheisen kiinteistön omistajaa. Lisäksi myöhemmin on erikseen kuultu Espoon Moottoriradat ry:tä 18.3.2020 ja Finnish Jeep Drivers' Club ry:tä 19.3.2020 lähetetyllä kirjeellä.

Asiaan jätettiin viisi muistutusta ja yksi mielipide.

Tarkastukset

Hakemuksen lähialueilla on suoritettu tarkastuskäynti 5.11.2019 ja 23.4.2020. Käynneistä laaditut muistiot on liitetty hakemusasiakirjoihin.

Lausunnot

Uudenmaan liitto toteaa 18.3.2019 antamassaan lausunnossa, että alueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1.vaihemaakuntakaava, Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava. Maakuntakaavassa on hankealueella osoitettu erityisalueen (EY) aluevarausmerkintä, joka merkinnän kuvauksen mukaan on alue, jonka käyttö on tarkoitus määritellä yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Alueella on lisäksi maakuntakaavassa kiviainesvarantojen ominaisuusmerkintä sekä EJS-kohdemerkintä (ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu

alue). Hanke ja siihen liittyvä puhtaiden ylijäämämaidenvastaanotto on voimassa olevan maakuntakaavan mukaista toimintaa eikä vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista.

Hankealue sijoittuu voimassa olevan oikeusvaikutteisen Espoon pohjoisosien yleiskaava I:n alueelle. Alueella on vireillä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan laatiminen. Maakuntakaavat eivät ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella muutoin kuin yleiskaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL § 32).

Uudellamaalla laaditaan parhaillaan uutta, aiempaa strategisempaa maakuntakaavaa Uusimaa-kaava 2050. Hankealue kuuluu Uusimaa-kaavan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaan. Voimaan tullessaan vaihemaakuntakaava kumoaa alueen aiemmat maakuntakaavat.

Hankealueesta luoteeseen kaavaehdotuksessa on osoitettu aluevarausmerkintä *Kiertotalouden ja jätehuollon alue*. Sitä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa kiertotalouteen liittyvää tai alueelle muutoin soveltuvaa toimintaa. Hankkeessa esitetty toiminta soveltuu kiertotaloustoimintojen ja jätehuollon alueen läheisyyteen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa 28.3.2019 päivätyssä lausunnossaan, että yhteysviranomaisen on antanut lausuntonsa YVA-selostuksesta 13.5.2009 (UUS-2008-R-3-531). Hakemuksen kohteena oleva alue sisältyy tähän YVA-hankkeeseen. ELY-keskus katsoo, että hakemuksessa on riittävästi tuotu esiin yhteysviranomaisen esittämät asiat.

Käsittely ja hakemusasikirjat

ELY-keskus katsoo, ettei haettu lupa ole ristiriidassa maa-aineslain 3 § 2 momentin kanssa. Maa-aineslain (555/1981) 3 § 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Hakemukseen liitetty luontoselvitys on ELY-keskuksen käsityksen mukaan asianmukaisesti tehty ja riittävä lupaharkinnan kannalta.

ELY-keskus katsoo, että mikäli huomioidaan jäljempänä vesistä esitetyt seikat, ei haettu hanke ennalta arvioiden aiheuta maa-aineslain 3 § 1 momentin kohdissa 1-3 mainittuja vaikutuksia.

ELY-keskus toteaa, että Lankasuon hanketta koskevassa hakemuksessa esitetyt tutkimukset pohjavesistä ja kallioperästä ovat riittävät lupaharkinnan kannalta.

Koska hakemus koskee yhteiskäsittelylupaa, lupa-aika määräytyy maa-aineslain 10 §:n mukaisesti, jolloin myös ympäristölupa on määräaikainen. ELY-keskuksen käsityksen mukaan lupa voidaan myöntää maa-aineslain 10 §:n 2 momentin mukaisesti.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunniteltu ottaminen ei ennalta arvioiden aiheuta vesilain 3 luvun 2 §:n tarkoittamia seurauksia.

Mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa mainitut seikat, ELY-keskus katsoo, että lupamääräysten vaikutusta huomioiden, ei ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa maa-aineslain 6 §:n mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. ELY-keskus katsoo, että ympäristölupa voidaan myöntää Kulmakorven alueella olevien ympäristölupien periaatteiden mukaisesti, kunhan huomioidaan tässä lausunnossa mainitut seikat.

Vedet

ELY-keskus kuitenkin katsoo, että Lankasuon länsipuolella sijaitsevan Fagerängin vedenhankintaan on kiinnitetty liian vähän huomiota tai ei ollenkaan. Lankasuon länsipuolella sijaitseva ruhje jatkuu vielä alueen ulkopuolellekin, minkä vuoksi vaikutusten arviointia varten on pohjaveden tarkkailuun otettava mukaan myös Fagerängin tilan kaivot (rengas ja porakaivo). ELY-keskus katsoo myös, että Lankasuon toiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtava länsipuolella sijaitsevista havaintoputkista, vähintään putkesta 258/07. Kun otetaan huomioon esitetyt tutkimukset ja selvitykset lisättyinä ELY-keskuksen tarkkailuvaatimuksilla, ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottamisesta ja louhinnasta hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti ei ennalta arvioiden aiheudu maa-aineslain 3 § 1 momentin 4 kohdassa eikä vesilain 3 luvun 2 §:ssä mainittuja seurauksia. Tarkkailu on kuitenkin tarpeen, ja tarkkailuputket tulee olla asennettuna ja ensimmäiset tarkkailut (myös Fagerängin tilan kaivot) tehtynä ennen toiminnan aloittamista.

ELY-keskus toteaa, että hakemus on puutteellinen vesistövaikutusten arvioinnin osalta ja katsoo, että sitä tulee täydentää erityisesti typpikuormituksen vaikutusten arvioinnin ja typpikuormituksen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden osalta. Tavanomaisilla käsittelymenetelmillä, kuten laskeutusaltailla, typpikuormitusta ei ole saatu merkittävästi vähenemään. Louhinta-alueiden vesien ohjaaminen Peringinojan suuntaan on näkynyt Peringinojassa hyvin korkein typpipitoisuuksin. Nyt kysymyksessä olevan toiminnan typpikuormitus kohdistuu sekä Peringinojan-Mankinjoen että Loojärven suuntaan.

Hulevesialtaat tulee olla rakennettuna ennen toiminnan aloittamista ja niiden tulee aina palvella kunkin vaiheen toiminnassa (mahdollisesti myös tukitoiminta-alueet) syntyvien hulevesien käsittelyä.

ELY-keskus pitää kaikkien esitettyjen selkeytysaltaiden rakentamista välttämättöminä. Altaiden mitoituksen tulee olla riittävän suuri, jotta kiintoaines ehtii laskeutua niissä. Mikäli myös tukitoiminta-alueiden hulevedet johdetaan samoihin altaisiin, tulee altaat varustaa öljynerottimin.

Koska Ämmässuon-Kulmakorven alueella on useampi hanke ja useampi toimija, joiden toimintojen hulevedet päätyvät sekä Peringinojaan että Ämmässuonpuroon, on tärkeää valita selkeytysaltaiden sijainnit siten, että kunkin toiminnan vaikutuksia on seurattavissa sellaisista tarkkailupisteistä, jotka edustavat juuri sen toiminnan päästöjä. ELY-keskus pitää tarkoituksenmukaisena, että toiminnan tarkkailu määrätään suorittamaan liittymällä Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun. Koska yhteistarkkailuohjelma on hyväksytty vajaa vuosi sitten 18.5.2018, olisi kuitenkin parempi, että toiminnan takia yhteistarkkailuohjelmaan tehtävät täydennykset hyväksyttäisiin lupapäätöksessä. Tarkkailun sisältö voidaan ELY-keskuksen mielestä hyväksyä pääosin esityksen mukaisena kuitenkin niin, että siihen sisältyy myös louhinta-alueelta lähtevän veden tarkkailu sekä Fagerängin tilan kaivot ja havaintoputki 258/07.

Alueen eteläpuolelle asennettavan uuden putken paikasta on sovittava ELY-keskuksen kanssa, ja myös pintavesien havaintopaikkoja tulee täydentää tarvittaessa. Alueelta lähtevän veden näytteet ja toiminnan vaikutusalueen pintavesinäytteet tulee ottaa 4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäytteet hankkeen vaikutusalueen putkista 3 kertaa vuodessa (ainakin putket 44, 48, 258/7, 259/7 ja HP1006 sekä Fagerängin tilan kaivot). Samalla voi mitata

havaintoputkien ja kaivon vesipinnat. Näytteistä tulee tehdä määrittämisvalikoiman 2 määrittäykset noudattaen analytiikan laajuuden suhteen yhteistarkkailun rytmiä ja periaatteita. Lupapäätöksen mukaisesti täydennetty yhteistarkkailuohjelma tulee toimittaa tarkistettavaksi Uudenmaan ELY-keskukselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.

Melu

ELY-keskus toteaa, että melumallinnuksessa ei ole huomioitu Högbergetin alueella vireillä olevaa lupahakemusta. Huomionarvoista on, että juuri Högbergetin suunniteltu louhinta-alue toimii melusuojana mm. lounaassa sijaitsevan Fagerängin tilaan päin. Hakemukseen liitetty melumallinnus ei anna oikeaa kuvaa melun leviämisestä siinä tapauksessa, että Högbergetin alueella olisi käynnissä louhinta ja murskaus. Högbergetin louhinnan myötä poistuu Lankasuon ja Fagerängin tilan välinen kallioalue, joka nyt esitetyissä melumallinnuksissa toimii maanpinnan topografiasta johtuen luonnollisena meluesteenä. ELY-keskus katsoo, että melumallinnusta on tältä osin täydennettävä. Laskentatulosten perusteella tulee tämän jälkeen myös esittää BAT-periaatteiden mukaisesti tarvittava meluntorjunta.

ELY-keskus toteaa, että melumittausuunnitelmaa ei tule sitoa aikaan vaan työn etenemiseen. Jatkuvatoimista melumittausta ei kuitenkaan esitetä tehtäväksi. Luvassa ei myöskään tule määrätä liian yksityiskohtaisesti tarkkailusta, vaan yksityiskohtaisemmasta tarkkailusta määrääminen tulee jättää valvontaviranomaisen päätettäväksi.

Pöly ja tärinä

ELY-keskus katsoo, että myös pölyntorjunnassa tulee pyrkiä BAT-periaatteiden mukaiseen toimintaan. Suolan käyttöä pölyntorjunnassa tulee välttää ja sen sijaan käyttää alueelle kerääntyneet hulevedet tehokkaasti hyödyksi. Myös varastokasojen ja työmaateiden pölyntorjuntaa tulee huomioida. Tällä tavoin minimoidaan myös alueelta poisjohdettavien hulevesien määrää ja niiden vaikutuksia vesistöihin.

Hakemuksessa esitetyt kiinteistökatselmuksat ovat myös tarpeen ja mittauspisteet valittu toteutettavaan louhintavaihtoehtoon perustuen.

Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa 26.2.2019 päivätyssä lausunnossaan, että hakemuksessa kuvattu toiminta ei saa aiheuttaa melu- ja pölypäästöjen tai muiden ympäristöhaittojen lisääntymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa tai vesistökuormituksen kasvua. Kirkkonummen kunta ja Espoon kaupunki ovat aloittaneet yhteistyön Loojärven kunnostamiseksi. Työn kannalta on keskeistä, että Loojärveen kohdistuva ulkoinen kuormitus ei kasva vaan saadaan kääntymään laskuun.

Espoon sosiaali- ja terveyslautakunta on 25.4.2019 antamassaan lausunnossa todennut, että suunniteltu hanke on laaja ja pitkäkestoinen, ja se sijoittuu alueelle, jossa elinympäristöä kuormittaa jo ennestään jätteidenkäsittely-, louhinta- ja maa-ainestoiminta.

Terveysvaikutusten kannalta ovat lähialueen asukkaille merkittävimpiä toiminnasta aiheutuva melu, pöly ja tärinä. Toiminnasta voi aiheutua haittaa myös alueen läheisyydessä oleville yksityiskaivoille.

Melu

Meluselvitysten perusteella melualue laajenee ja lähenee asutusta (Halujärvi, Fageräng, Forsbacka). Toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa tulee tarkkailla säännöllisesti lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueella. Toimintaa, josta aiheutuu lähiasutukselle meluhaittoja, ei tule harjoittaa viikonloppuisin eikä perjantaisin klo 17 jälkeen.

Toiminnoista aiheutuva melu, liikenne mukaan lukien, ei melunhallinta-toimenpiteiden jälkeen saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaista päiväohjearvoa 55 dB (L_{Aeq}) piha-alueilla, eikä loma-alueilla 45 dB (L_{Aeq}). Sisätiloissa tulee noudattaa asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisia keskiäänitasojen toimenpiderajoja. Myös toimenpiderajoja pienempi melutaso saattaa aiheuttaa viihtyvyyshaittaa.

Räjäytyksistä aiheutuvan melun häiritsevyyttä tulee vähentää tiedottamalla räjäytyksistä ennakkoon ja ajoittamalla räjäytykset tiettyihin ja mahdollisimman samoihin aikoihin päivästä.

Pöly

Pölyämisen estämiseksi alueen teitä ja alueita, joilla työkoneet liikkuvat, tulee kastella riittävästi. Lisäksi terveydensuojeluviranomainen katsoo, että liikennejärjestelyjen tulee olla sellaiset, että asukkaille aiheutuvat pölyhaitat ovat mahdollisimman vähäiset. Tulee varmistaa, että toiminnasta sekä liikenteestä aiheutuvan pölyämisen ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet ovat riittävät, ja seurata niiden vaikutuksia alueella mittauksin ja katselmuksin.

Tärinä

Tärinävaikutuksia syntyy räjäytyksistä, murskauksesta ja kuljetusliikenteestä. Tärinä voi aiheuttaa häiriötä osalle vaikutusalueen asukkaista. Toiminnasta aiheutuvan tärinän ehkäisemiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa, ja seurata tärinän vaikutuksia alueella mittauksin ja katselmuksin.

Vedet

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, mutta alueen läheisyydessä on talousvesikäytössä olevia yksityiskaivoja, joiden antoisuuteen ja veden laatuun saattaa toiminnasta aiheutua muutoksia.

Erityisesti hankkeesta voi olla haittaa läheisyydessä sijaitsevien Fagerängin hevostilan ja Forsbackantie 22 kaivoille. Haittaa voi aiheutua myös Halujärven alueen talouksien kaivoille, sekä mahdollisesti myös muille alueen yksityiskaivoille. Hankkeesta voi aiheutua myös sellaisia muutoksia veden laatuun, joissa terveysperusteiset raja-arvot eivät ylity, mutta muutokset saattavat aiheuttaa veden käyttökelpoisuuden heikentymistä yksityiskaivoissa. Alueen vesihuolto tulee turvata ja varautua veden korvaustoimenpiteisiin.

Mikäli Halujärven alueelle ei ole tehty kaivokartoitusta, tulee se tehdä. Kaivoista on laadittava kaivokortit ja määritettävä talousveden tavanomaiset laatuparametrit. Fagerängin kiinteistön kaivot ja osa mahdollisista Halujärven alueen kaivoista tulee ottaa mukaan Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun.

Liikenne

Toiminnasta aiheutuva liikennemäärän kasvu heijastuu laajalle alueelle. Kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikenneturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota raskaan liikenteen määrän lisääntyessä. Kevyenliikenteen reittejä tulisi vakavasti harkita asukkaiden turvallisen liikkumisen takaamiseksi.

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 10.4.2019 äänestyksen jälkeen antamassaan lausunnossa, että alue, jolle esitetty maa-ainesten ottaminen sekä louhinta ja kivenmurskaus sijoittuisivat, on voimassa olevassa Espoon pohjoisosien yleiskaavassa osa I osoitettu moottorirata-alueeksi. Esitetty hanke on siten voimassa olevan yleiskaavan vastainen.

Hankkeen tarve tulisi arvioida uudestaan, kun kaupungin ylijäämämaamassojen koordinointiin tähtäävän ohjelman toimenpiteiden vaikutuksista saadaan riittävästi näyttöä.

Esittelijä jätti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen: Esitetty hanke ei ole yleiskaavan vastainen, koska hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Hankkeelle ei ole voimassa olevasta kaavasta ja tai vireillä olevasta kaavoituksesta johtuvaa maa-aineslain mukaista estettä.

Espoon kaupunkisuunnittelukeskus antoi 20.6.2019 selventävän asiantuntijalausunnon siitä, aiheutuuko yleiskaavasta estettä hakemuksen mukaisen toiminnan sijoittamiselle yleiskaavassa moottorirata-alueeksi osoitetulle alueelle. Espoon ympäristökeskus pyysi lausuntoa 10.6.2019. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus totesi lausunnossaan, että kysymys maa-aineslain mukaisen hankkeen suhteesta kyseisellä alueella voimassa olevan Espoon pohjoisosien yleiskaavan, osa I, EM-merkinnän tarkoittamaan pääkäyttötarkoitukseen (moottorirata-alue) on lainvoimaisesti ratkaistu 15.11.2016 Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä 16/0957/5. Hallinto-oikeus on todennut nyt kyseessä olevan hankkeen vieressä, saman moottoriratayleiskaavamerkinnän alueella sijaitsevaa maa-aineslain mukaista hanketta (Takapelto) koskien, että maa-ainesten ottaminen alueelta ei vaikeuta alueen myöhempää käyttämistä yleiskaavassa moottorirata-alueeksi varattuun tarkoitukseen. Hankkeet ovat luonteeltaan yhteneväisiä.

Kaupunkisuunnittelukeskus esittää pyydettyinä asiantuntijalausuntonaan, että lausuntopyynnön kohteena oleva hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Hanke täyttää maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa ja ympäristönsuojelulain 12 §:ssä säädetyn edellytyksen ollen maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain tarkoittamassa merkityksessä yleiskaavan mukainen, tarkemmin sanottuna yleiskaavan perusteella sallittava.

Perusteluissaan kaupunkisuunnittelukeskus toteaa, että tässä tapauksessa yleiskaavan saman EM-aluevarauksen alueelle on jo myönnetty luvat moottorirata-alueelle, jota ei vielä ole toteutettu. Moottoriratahankkeen osalta ei ole vireillä laajennussuunnitelmia lausuntopyynnön kohteena olevan hankkeen alueelle eikä alueelle ole suunnitteilla moottorirataa. Koko kyseinen yleiskaavan aluevaraus on Espoon kaupungin omistuksessa. Maanomistajalla on lähtökohtainen valta määrätä maansa käytöstä haluamallaan tavalla, ympäristöoikeudellisen sääntelyn asettamien reunaehtojen puitteissa.

Muistutukset

Kommandit Bolaget Niemis inneh. E. Fromond (Niemis gård)_huomauttaa 28.2.2019 päivätyssä muistutuksessaan melusta, että hakijan hanke sijoittuu alueelle, jolla sijaitsee entuudestaan useita toimintoja, joilla on merkittäviä meluvaikutuksia. Hakijan hanke laajentaa Ämmässuon-Kulmakorven alueella sijaitsevien häiriötä aiheuttavien toimintojen aluetta lähemmäs asutusta.

Maailman terveysjärjestö WHO:n mukaan melu on ilmassa olevien pienhiukkasten jälkeen suurin negatiivisia terveysvaikutuksia aiheuttava tekijä. Hakijan hanke tuottaa toteutuessaan sekä pienhiukkasia (kivipölyä) että melua. Lähialueilla on jo paljon vastaavanlaista toimintaa.

Niemis gård katsoo, että hakijan hankkeen tosiasiallisten vaikutusten arvioimiseksi melumallinnukset on tehtävä ottaen huomioon kaikkien alueella sijaitsevien jo käynnissä olevien sekä lupa- tai kehitysvaiheessa olevien toimintojen yhteisvaikutukset tilanteessa, jossa kaikki alueen toiminnot ovat maksimaalisesti käynnissä samanaikaisesti. Tehdyissä selvityksissä (Ramboll 4.9.2018) ei oteta huomioon kaikkia Lankasuon ottamisalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevia hankkeita. Yhteismelumallinnus on tehty puutteellisesti.

Niemis gård pyytää hakijaa täydentämään 4.9.2018 päivätyn maa-ainesten ottosuunnitelman ja ympäristölupahakemuksen liitteinä olevan 4.9.2018 päivätyn melumallinnuksen karttoja siten, että niistä käyvät ilmi hankkeen meluvaikutukset myös Niemis gårdin omistamille kiinteistöille ja niin, että melumallinnuksessa huomioidaan kaikki lähialueella sijaitsevat hankkeet (myös suunnittelu- ja luvitusvaiheessa olevat). Päivitetystä mallinnuksessa tulee ottaa huomioon, että kiinteistöllä Vestergård 49-440-1-13 sijaitseva kartanorakennus toimii vapaa-ajan asuntona. Melun koko vaikutusalue ei käy tällä hetkellä ilmi lupahakemuksen liitteinä olevista karttakuvista. Tehdyistä mallinnoista kuitenkin näkee, että mitattu melualue ulottuu kartan tämänhetkisten rajausten ulkopuolelle, eivätkä mallinnukset siksi mahdollista hankkeen kaikkien meluvaikutusten arviointia.

Vedet

Lisäksi Niemis gård huomauttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen (EUT) oikeuskäytännön mukaan ekologiselta tilaltaan huonoksi luokitellun vesimuodostuman laadullista tekijää ei saa edelleen heikentää. Vesien hoidon ympäristötavoitteet estävät hankkeen toteuttamisen, jos pintavesimuodostuman yksittäisen laadullisen tekijän tila heikentyy yhdellä luokalla. Tilaltaan huonoksi luokitellun Loojärven heikentäminen muodostaa asiassa luvan myöntämisesteen.

Hakemuksen käsittely

Mikäli hakijalle myönnetään YSL:n ja MAL:n mukaiset luvat, Niemis gård vaatii, ettei hakemusten mukaista toimintaa aloiteta ennen mahdollisen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Toiminnan toteuttaminen hakemuksissa esitetyllä tavalla aiheuttaisi peruuttamatonta vahinkoa alueelle, sillä kallion louhinta, pintamaiden poistaminen ja puuston hakkuu laajalta alueelta aiheuttavat ympäristössä merkittäviä ja pitkäkestoisia sekä joiltain osin peruuttamattomia muutoksia. Mikäli muutoksenhaku myöhemmin johtaisi lupien kumoamiseen tai muuttamiseen, alue ei olisi toimenpiteiden alkamisen seurauksena ennallistettavissa.

Edellä esitetyin perustein Niemis gård katsoo, ettei maa-aines- ja ympäristölupia voida myöntää hankkeelle, tai että hanketta ei voida ainakaan lupahakemuksessa esitetyllä tavalla toteuttaa. Mikäli lupaviranomainen vastoin Niemis gårdin näkemystä myöntää hakijalle maa-aines ja ympäristöluvat, ei niiden mukaista toimintaa tule joka tapauksessa sallia ennen lupapäätösten lainvoimaiseksi tuloa.

Fagerängin asiakkaat ja ystävät -ryhmä ilmoittaa 28.2.2019 päivätyssä muistutuksessaan vastustavansa hanketta. Sitä ei tulisi toteuttaa lainkaan. Hanke aiheuttaisi kohtuuttomasti haittaa Talli Fagerängille, jonka laidunalueet rajoittuvat vain noin 600 metrin päähän hankealueesta länteen.

Talli Fagerängin toiminta

Talli on Fagerängin ryhmälle erittäin tärkeä paikka. Osalla on omia islanninhevosia, jotka asuvat Talli Fagerängissä. Suurin osa kuitenkin ratsastaa tallin hevosilla ohjatuilla maastoratsastusretkillä. Fagerängin tallin pihat, pihatot ja ratsastusalueet muodostavat yleisen virkistysalueen, jolla käy kesäkauden 8 kk:n aikana viikoittain 120 vierailijaa, talvisin puolet tästä. Talli on Espoon ainoa islanninhevostalli.

Tallitoiminta käynnistyi 1990-luvun alussa. Nykyään tilalla asuu 35 hevosta ja kaksi perhettä. Tallilla ei pelkästään ratsasteta, vaan tallilla myös kasvatetaan islanninhevosia. Talli sai vuoden islanninhevospalkinnon vuonna 2012. Ensimmäinen islanninhevonen saapui Fagerängin tilalle vuonna 1986, ja seuraavat saapuivat 1988. Fagerängin tila on merkittävä tekijä Suomen islanninhevosen kasvatuksessa. Tilalla syntyneistä hevosista ovat

muutamat pärjänneet jopa kansainvälisellä tasolla. Tallilla käy viikoittain arvostettuja valmentajia. Fagerängin tilalla on syntynyt 61 islanninhevosvarsaa vuosina 1989-2017, joista 12 on kantakirjattu. Hevosen on täytettävä tietyt kriteerit tullakseen hyväksytyksi kantakirjaan.

Fagerängin tilalla hevoset ovat ulkona laitumilla ja tarhoissa ympäri vuoden. Tilalla ei ole karsinapaikkoja hevosille, vaan ne elävät ulkona laitumilla ja tarhoissa sekä pihatoissa, mikä on islanninhevoselle luontainen tapa elää.

Tilalla on myös muita eläimiä, kuten lampaista, villasikoja, kissa, koiria ja ankoja. Monet perheet, joissa on pieniä lapsia, eivät tule tallille vain hevosten vuoksi.

Hoivaamoyritys harjoittaa hevosavusteista toimintaa Talli Fagerängissä. Asiakaskuntaan kuuluu kehitysvammaisia aikuisia sekä erityislapsia ja -nuoria. Talli Fagerängin naapurissa tallin länsipuolella on mehiläistarhoja.

Kaavoitus, melu ja pöly

Äänimaisemasta muistuttajat toteavat, että Halujärven ja Ämmässuon välinen alue on maakunnallisesti merkittävää luonnon ydinaluetta ja ainoa Espoonlahdesta pohjoiseen jäljellä oleva metsäinen yhteys, joka yhdistää Espoon eteläosat Nuuksion kansallispuistoon ja Kirkkonummen metsiin. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan viheryhteyttä koskevan määräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema- arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet. Vaikka hankealue ei suoranaisesti estä viheryhteyttä, on sillä kuitenkin vaikutusta viheryhteyteen. Monet eläimet ovat herkkiä melulle. Hakemuksen mukaan louhoksesta kantautuu meteliä viheryhteyksialueelle useita tunteja päivässä.

Hakemuksen liitteinä olevien melumallinnuskarttojen mukaan hankkeen vaihe 2 aiheuttaa niin paljon melua, että osa Halujärven ympäristön loma-asunnoista on melualueella, joka ylittää loma-asunnoille enimmän sallitun desibelimäärän 45 dB. Myös Fagerängin tilan kaksi asuntoa on kartoissa merkitty 50-55 dB-melualueille.

Lankasuon louhos- ja murskaustoiminta aiheuttaisi pölyhaittoja. Espoon Kulmakorven asukkaiden kokemukset ovat osoittaneet, että pöly kulkeutuu paljon pidemmälle kuin mitä ympäristöarvioinneissa on arvioitu. Svartbäckträsketin niityn kirjoverkkoperhosille pöly aiheuttaa haittaa.

Vedet

Länsipuoliset vedet kulkevat Talli Fagerängin laidunalueiden läpi. Hevoset juovat kesäisin laidunkaudella purosta. Tämä tarkoittaa sitä, että hevosilta pitäisi estää veden juonti ja laitumille pitäisi rakentaa täysin uusi vesijärjestelmä hevosia varten.

Loojärven tila on huono. Se on mukana Espoon vesiensuojelun toimenpideohjelmassa. Sen tarkempi tilanne kartoitetaan vuonna 2019. Suunnitelman mukaan Loojärven tilaa parannetaan ulkoista ja sisäistä kuormitusta vähentämällä ja maatalouden vesiensuojelulla. Louhoksen vedet voivat heikentää Loojärven tilaa.

Talli Fagerängin kaivo on noin 800 metrin etäisyydellä Lankasuon louhittavalta alueelta. Kulmakorven asukkaiden kaivovedet ovat Kulmakorven louhostoiminnan seurauksena pilaantuneet niin, että niitä ei voi enää talousvetenä käyttää. Kulmakorpelaiset hakevat talousvetensä läheiseltä huoltoasemalta kanistereilla ja ämpäreillä. Jos Fagerängin kaivon

vesi saastuu louhostoiminnan seurauksena, 35 hevosen ja kahden perheen vedensaanti tuskin onnistuu kanistereiden ja ämpäreiden avulla.

Muistuttajien mielestä hanke vaatisi myös vesiluvan.

Liikenne

Alueelle haetaan myöhemmin erikseen ympäristölupapuhutaiden ylijäämämaiden maankaatopaikaksi. Lankasuon ottosuunnitelmassa ei ole mainintaa maanlajitysmäärästä. Suunnitelmassa kuitenkin todetaan, että louhinta, murskaus ja läjitys etenevät pääosin samanaikaisesti. Täyttömaanpinta-ala on suunnitelman mukaan 38 ha ja tilavuus noin 20 milj. kuutiometriä (36-40 milj. t). Louhinnan liikennöinti tapahtuisi Kulmakorventien ja Nupurintien kautta. Suunnitelman mukaan alueelta louhittavan ja muualta tuotavan louheen aiheuttama laskennallinen liikennemäärä on vuositasolla keskimäärin noin 33 000 ja maksimissaan noin 66 000 kuormaa. Lisäksi muualta murskattavaksi tuotavan louheen aiheuttama maksimiliikennemäärä on noin 12 500 kuormaa vuosittain. Ylijäämämaiden läjityksen kokonais- ja vuosimäärästä ei ole vielä tietoa, mutta oletettavasti liikennemäärät ovat vähintään samaa luokkaa kuin Espoon kaupungin Kulmakorven alueelle vv. 2011-2016 kohdistunut läjitysliikenne eli 1,3-1,6 milj. t/v. Tämä vastaa vuositasolla keskimäärin noin 40 000 - 70 000 kuormaa.

Yhteisvaikutukset

Muistuttajat epäilevät louhoshankkeen tarpeellisuutta viittaamalla maa- ja kiviainesten tehokkaaseen lähikierrätykseen, rakentamisen suhdanteisiin ja kalliokiviaineksen ylitarjontaan pääkaupunkiseudulla.

Missään hakemuksen perusteluissa ei oteta huomioon Esbogård Ab:n louhoshankkeen (Högberget) ja Espoon oman Lankasuon louhoshankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia. Jos molemmat toteutuisivat, voitaisiin hankkeiden äänimaisema-, pöly-, vesi-, melu- ja liikennearvioilla pyyhkiä pöytää. Mikään niistä ei enää pitäisi paikkaansa. Lankasuon meluarviossa Esbogårdin louhoshanke ei olisi toteutumassa, sillä mallinuksissa oletetaan, että Högberget, jonka Esbogård räjäyttäisi pois ja louhisi, toimisi luonnon omana meluvallina Fagerängin suuntaan. Jos Högberget räjäytetään pois, kaikki desibelirajat ylittyvät Fagerängin kahden asuinrakennuksen ja tallin osalta. Tämä lienee lainvastaista.

Valtava louhoshanke tekisi Espoon länsinurkasta asumiskelvottoman. Muistuttajat viittaavat Espoo-tarinaa ja Suomen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumukseen (Sitoumus 2050), jossa Espoo on ensimmäisenä kaupunkina mukana.

Muistutukseen on 28.2.2019 toimitettu lisäys, jossa kerrotaan Talli Fagerängiä koskevasta kyselystä, joka toteutettiin nettikyselynä 8.-17.2.2019. Vastaajia oli 139. Tiivistelmän mukaan suurin osa tallilla kävijöistä käy ratsastamassa joko ohjatuilla maastoretkillä (65,22 %) tai itsenäisesti ilman ohjausta (50,00 %). Talutusratsastuksia harrastaa 20,29 % vastaajista. Muuta toimintaa, esimerkiksi eläimiin tutustumista, tekivät 13,77 % vastaajista. Talli Fageräng on vakiinnuttanut paikkansa kävijöiden keskuudessa, sillä lähes puolet (48,20 %) kävijöistä on käynyt tallilla jo 3-10 vuoden ajan, 6,47 % jopa yli 20 vuoden ajan. Kyselyssä oli aiheena myös muistot ja tarinat vuosien varrelta. 88 % kyselyyn vastanneista kertoi muistoja.

Kyselystä käy ilmi, että Talli Fageräng ei ole ihan tavallinen talli. Sillä on suuri merkitys monelle kaupunkilaiselle ja etenkin kaupunkilaisten mielenterveydelle. Vastaavaa paikkaa ei ole Espoossa eikä koko pääkaupunkiseudulla. Jos Lankasuo-hanke toteutuu, syyt käydä Fagerängissä tuhoutuvat (luonnonläheisyys (87,77 %) ja hyvät maastoreitit (84,17 %)).

Mielipide

Yhteisen mielipiteen ovat esittäneet Kauklahti-seura, Espoonkartanon omakotiyhdistys ry, Espoon ympäristöyhdistys ry ja 71 yksityishenkilöä. Mielipide on päivätty 28.2.2019. Mielipiteessä vaaditaan seuraavaa:

- Hakemuksen mukaiselle Lankasuon louhinta- ja murskaushankkeelle ei anneta ympäristö- eikä maa-aineslupaa.
- Veloitetaan hakemaan yhdistetyllä lupahakemuksella kaikki tarvittavat luvat louhinnalle, murskaukselle ja maankaatopaikalle.
- Veloitetaan hakemaan vesilain mukainen lupa hankekokonaisuudelle.
- Veloitetaan päivittämään ja korjaamaan vanhentuneisiin ja virheellisiin tietoihin perustuva Kulmakorven ympäristövaikutusten arviointi siten, että vaikutuksia tarkasteltaisiin Kulmakorven alueella 2019 aikana ja jälkeen jatkavien maa- ja kiviaineshankkeiden, nyt kuulutettujen Lankasuon ja Takapellon hankkeiden sekä viereisen Esbogårdin hankkeen yhteisvaikutuksia sekä vertaamaan keskitetyn ratkaisun vaikutuksia hajautetun maa- ja kiviainestoiminnan vaikutuksiin (erityisesti kasvihuonekaasupäästöjä, liikennesuoritetta, yhteiskunnallisia kustannuksia ja vaikutuksia vesiin).
- Veloitetaan purkamaan kaupungin omat lupapäätökset, joilla Lankasuolle saa läjittää louhetta, maa-aineksia ja ylijäämämassoja ilman ympäristö-, maa-aines- ja vesilupaa, murskaamaan alueelle jo tuodun louheen hyödynnettäväksi muulla mahdollisimman pian sekä lopettamaan ilman lainmukaisia lupia tehdyn meluvallin rakentamisen alueen eteläreunaan.
- Aloittamislupaa ei anneta ennen kaikkien haettavien lupien lainvoimaisuutta, sillä se tekisi muutoksenhaun mitättömäksi.

YVA ja hakemuksen käsittely

Vaatimuksia perustellaan laajasti. Hanke perustuu vanhentuneeseen ja virheellisiin tietoihin perustuvaan ympäristövaikutusten arviointiin. Koska Kulmakorven YVAssa käytetyt lähtöoletukset maa- ja kiviainesten määrän kehityksessä, tarjonnassa, kysynnässä ja kierrätyksessä olivat selvästi virheelliset, tulisi ennen Lankasuon ja Takapellon nyt kuulutettujen osahankkeiden lupahakemusten käsittelyä tehdä uusi ympäristövaikutusten arviointi. Arvioinnin tulee perustua oikeisiin ja ajan tasalla oleviin tietoihin ja Espoossa hyväksytyyn maa- ja kiviaineksia koskevan toimintaohjelman tavoitteisiin.

Luvat Lankasuon louhintaan, murskaukseen ja maankaatopaikkaan tulee ympäristönsuojelulain mukaisesti hakea samanaikaisesti. Lankasuon louhinnan tarkoituksena on nimenomaan tuottaa maanläjitykselle tilaa, ja läjitystä pyritään tekemään mahdollisimman nopeasti louhoksen jälkeen. Kun luvat on haettava samanaikaisesti, ne on käsiteltävä myös samassa viranomaisessa. Lankasuon kokoluokan (yli 50 0000 t/vuosi) maankaatopaikan lupa on käsiteltävä aluehallintovirastossa, joten ympäristökeskuksen tulee siirtää myös nyt haetut luvat käsiteltäväksi aluehallintovirastoon.

Vesilain 2 §:ssä on useita kohtia, joiden perusteella hankkeelle tulee hakea vesilain mukainen lupa.

On huomattava, että alueen käyttö moottoriurheiluun ei mitenkään estä kiviainesten ottoa (EM merkintä eli moottorirata) toteutumasta myöhemmin. Mutta kiviainesten otto ja murskaus hakemuksen mukaisesti ja myöhemmin haettava maankaatopaikkatoiminta estävät tai vähintään haittaavat vakavasti maakuntatason moottoriurheilukeskuksen toimintamahdollisuutta alueella. Lähes koko Lankasuon alueella on nyt moottoriurheilun ja maastoajon käytössä olevia reittejä, joilla ajetaan moottoripyörillä, maastoautoilla ja mönkijöillä. Hankkeen mukainen louhinta, murskaus ja maanläjitys estäisivät täysin moottoriurheilun hankkeen toiminta-alueilla sekä niiden ympärille tarvittavalla suurella

varoalueella. Hankkeen pöly-, melu- ja raskaan liikenteen vaikutukset haittaisivat merkittävästi moottoriurheilutoimintaa.

Louheen väliavarastointi ja meluvalli

Hankealueen eteläosaan on läjitetty louhetta ja maamassoja ja rakennettu ylijäämämassoista ja louheesta meluvallia. Hankkeen käynnistämiseen esimerkiksi vastaanottamalla merkittäviä määriä louhetta tai ryhtymällä rakentamaan alueelle ylijäämämassoista meluvallia olisi tullut hakea ja saada ympäristölupa. Toiminnot ovat jatkuneet alueella kesästä 2013 ilman, että koko hanketta koskevaa ympäristölupahakemusta tai -päätöstä olisi tehty. Toiminta on tapahtunut Espoon rakennusvalvontakeskuksen tilapäisellä toimenpideluvalla (20.6.2013), Espoon ympäristökeskuksen virkamiespäätöksellä (2.4.2014) ja kaupunkisuunnittelujohtajan poikkeamispäätöksellä ja suunnittelutarveratkaisulla (18.10.2018).

Meluvalli on olennainen osa Lankasuon louhinta- ja murskaushanketta (osoitettiin jo Kulmakorven YVAssa), ja hankkeelle olisi tullut hankkia ympäristölupa ennen hankealueeseen kuuluvan meluvallin toteuttamisen aloitusta. Jos taas meluvalli olisi rakennettu pelkästään moottoriurheiluradalta tulevan melun vuoksi, olisi se tullut rakentaa välittömästi radan viereen (yleisten meluvallien rakentamishojeiden mukaisesti).

Siitä, että meluvallin rakentaminen liittyi nimenomaan Lankasuolle suunniteltuun louhintaan ja murskaustoimintaan ei voinut olla epäselvyyttä, sillä jo Kulmakorven YVAssa oli esitetty meluvallin viereinen alue louhintaan ja murskaukseen. Sitä paitsi koko hankealue on edelleen oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu moottoriurheiluun, eikä laajan louheen varastokasan perustamista moottoriurheilualueelle ja pitämistä siellä viisi vuotta voida katsoa louheen hyödyntämistä varten tapahtuvaksi tilapäiseksi varastoinniksi eikä louheen hyödyntämiseksi myöskään moottoriurheilukeskuksen toiminnoissa. Ympäristölautakunnan tulee velvoittaa purkamaan kaikki Espoon kaupungin lakien vastaisesti antamat luvat, jotka sallivat erilaisten maamassojen ja louheiden läjityksen Lankasuolle sekä velvoittaa viemään Lankasuon alueelle vuosien mittaan läjitetty louhe hyödynnettäväksi.

Toimenpideohjelma

Espoo ottaa nyt käyttöön maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelman, mikä tähtää mm. lähikierrätykseen ja kuljetusten vähenemiseen. Kulmakorven YVAN ja siihen pohjautuvan Lankasuon hankkeen perustelut ovat rajussa ristiriidassa Espoon uuden maa- ja kiviainesohjelman tavoitteiden kanssa.

Tehdyt luontoselvitykset

Vahvistetussa maakuntakaavassa osoitettu maakunnallisesti merkittävä viher- ja virkistyskäytävä kulkee Lankasuon hankealueen ja Halujärven välistä. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa varten tehdyn Ekologisten yhteyksien selvitys 2016 -raportin mukaan maakunnallisesti tärkeän metsäyhteyden vähimmäisleveytenä taajamien ulkopuolella pidetään 500-1000 metriä, joka mahdollistaa ihmisten lisäksi esimerkiksi hirvieläinten ja suurpetojen liikkumisen ja tarjoaa suojavaikkeen häiriötä aiheuttavien toimintojen suuntaan. Käytävän tulisi siis olla metsäinen, jotta se palvelisi hyvin eläinten liikkumista. Halujärven kohdalla Lankasuon hankkeen myötä puustoinen alue kaventuu pahimmillaan 400 metriin. Vähän pohjoisempaan talli Fagerängin kohdalla Lankasuon ja tallin aidattujen laidunten välissä kulkevan käytävän halkaisee jo yksi 110 kV linja ja metsäautotie. Puustoinen alue on tuossa välissä nyt noin 300 metriä leveä.

Hankealuetta koskevat ympäristöselvitykset on pääosintehty yli 10 vuotta sitten. Lupahakemusta varten tehtiin uusi luontotietojen päivitys maastokäynneillä syys-lokakuussa.

Myös YVAN maastokäynnit tehtiin syksyllä, mikä on huono ajankohta luontotietojen selvittämiseen. Luontotietojen päivityksen arvokkaita ja huomionarvoisia lajeja koskeva osio ei perustu lainkaan uusiin maastokäynteihin, vaan muiden aiemmin tekemiin selvityksiin. Tekstissä esitellään mm. Iepakkokartoitus vuodelta 2008, joka ei edes ulottunut Lankasuon alueelle, sekä Espoon ympäristölautakunnan Espoon perinneympäristöselvitys vuodelta 2014, jossa tuodaan esiin Svartbäckträsketin niityn edustavuus niittykasvilajiston ja perhosten vuoksi.

Vedet

Valtavan alueen lukuisten maa- ja kiviaines-, jäte-, moottoriurheilu-, voimalaitos- jne toimintojen seurauksena koko Kulmakorpi-Ämmässuon suuralueen alapuolisessa vesistöissä olosuhteet muuttuvat vähitellen ja mahdollisesti yksittäisten vahinkojen vuoksi nopeastikin. Maa- ja kiviaineshankkeista väistämättä tuleva kiintoaines haittaa uhanalaisten kalojen lisääntymistä Mankinjoessa ja Gumbölenjoessa. Vaarassa on myös Espoonlahden pohjukan suojelualue ja uhanalainen meriuposkuoriainen.

Vuodesta 2002 asti toteutettu Ämmässuon-Kulmakorven yhteistarkkailun tulokset osoittavat, että alueen pintavesissä on paikoitellen havaittavissa Kulmakorven alueen toiminnoista peräisin olevaa kuormitusta, jota ilmentävät mm. kohonneet typen, kloridin ja sulfaatin pitoisuudet. Hakemuksessa tai viereisen Esbogårdin hankkeen hakemuksissa ei esitetä yhteisvesimääriä, jotka ympäröivistä louhinta-, murskaus- ja läjityshankkeista johdetaan luonnontilaiseen Ämmässuonpuroon. Yhteisvaikutusta ei tarkasteltu mm. Lankasuon hankkeen kanssa ja Lankasuon hakemuksessakin yhteisvaikutusten tarkastelu puuttuu. Vastaava tarkastelu puuttuu Lankasuon ja Kulmakorven muiden toimintojen yhteiskuormituksesta Peringinojaan ja edelleen Gumbölenjoen kautta Mankinjokeen.

SYKE:n Vemala-mallinnuksen mukaan maksimivirtaamat ovat 20 kertaa suuremmat ja puroon kulkeutuvan kiintoaineen määrä merkittävästi suurempi kuin Esbogårdin hankkeen YVA:ssa on esitetty. Myös Lankasuon pintavesivaikutusten pohjana olevat Ämmässuonpuron ja Peringinojan virtaama-arviot perustuvat yhtä harvoin tehtyihin virtaamamittauksiin. Ilmeisesti kaikissa muissakin Kulmakorven osahankkeissa on käytetty virheellisiä virtaama-arvioita, jotka johtavat virheelliseen kuormitustietoon. Ennen lupapäätöstä tulee edellyttää kaikkien lähistön toimintojen yhteisen Ämmässuonpuroon ja Peringinojaan ja edelleen Mankinjokeen päätyvän kuormituksen määrittämistä realistisella menetelmällä. Koska lähdetiedot ja käytetyt menetelmät Lankasuon pintavesikuormituksen osalta olivat samoja, on myös Lankasuon kuormitus selvästi suurempi kuin lupahakemuksen pohjana olevassa aineistossa esitetään.

Ämmässuonpuro on potentiaalisesti meritaimenen lisääntymisalue. Tällä hetkellä Loojärventien alittava rumpuputki muodostaa totaalisen nousuesteen taimenelle, mutta tämä on varsin pienellä muutoksella korjattavissa. Ämmässuonpuroa täytyy käsitellä hankkeessa potentiaalisena taimenpurona.

On selvää, etteivät pelkät lupahakemuksen mukaiset laskeutusaltaat riitä ehkäisemään arvokkaiden virtavesien lisäkuormitusta.

Loojärvi on ekologisesti huonossa tilassa. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Loojärven hyvä ekologinen tila tulee saavuttaa vuoteen 2027 mennessä. Mankinjoen ylä- ja alaosien ekologinen ja kemiallinen tila on hyvä eikä tilaa saa vaarantaa. Vesienhoitosuunnitelman mukaan tehokkain tapa tavoitteiden saavuttamiseen on ulkoisen kuormituksen vähentäminen. Lankasuon louhinta-, murskaus- ja maankaatopaikkatoiminta ja siitä aiheutuva lisäkuormitus (muiden Kulmakorven ja Ämmässuon toimintojen lisäksi) vesistöön vaarantaa vesienhoitosuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisen ja on siten lain vesienhoidon järjestämisen vastainen.

Pohjaveden muodostumisalueen arvioidaan ulottuvan 10-100 m etäisyydelle ottoalueesta. Kun syväluuhinta Kulmakorven muilla alueilla on alentanut pohjaveden pintaa jopa 300 metrin päässä ottoalueesta, vaikuttaa 10-100 metriä aivan liian vähäiseltä ainakin otton lähikuukausina. Hakemuksesta puuttuu kokonaisarvio pois pumpattavien vesien määrästä ja näin ollen tieto, johon perustaa arvio ja suunnitelma hulevesialtaiden tarvittavasta koosta ja toiminnasta.

Syväluuhinta muuttaa pohjaveden virtauksia. Hakemuksessa ei kerrota pohjaveden pinnan nykytasoa Lankasuolla eikä sitä, kuinka paljon pohjaveden pinnan alapuolelle louhos ulotetaan, vaikka nämä tiedot ovat olennaisia pohjavesivaikutusten arvioimiseksi. YVAssa esitettyjen tietojen mukaan louhinta ulottuisi keskimäärin 20-30 metriä pohjaveden pinnan alapuolelle. Tulee selvittää, mikä on mahdollisesti toteutuvan Esbogårdin louhoksen ja Lankasuon louhoksen ja muiden lähialueen toimintojen (mm. Ämmässuo) yhteisvaikutus Fagerängin tilan kaivojen veden määrään ja laatuun.

Syväluuhinta voi aiheuttaa muutoksia rikkonaisuus- ja heikkousvyöhykkeisiin sekä kalliopohjaveden virtauksiin ja vedenjohtavuuksiin heikkousvyöhykkeissä. Fagerängin alueella alle 800 metrin päässä louhoksesta on kaksi kaivoa, joista puron läheisyydessä olevaa rengaskaivoa käyttävät kaksi kotitaloutta sekä hevoset ja muut kotieläimet. Louhinta aiheuttaa riskin näiden kaivojen käyttäjien veden saannille ja laadulle. Syväluuhinta voi vaikuttaa myös Halujärven länsipuolen yksityiskaivoihin sekä vielä lähempänä oleviin Mustanpurontien varren kaivoihin.

Kaikkien Kulmakorpi-Ämmässuo-Högberget -alueen toimintojen yhteisvaikutuksia pinta- ja pohjavesiin ei ole tarkasteltu Lankasuon ympäristölupahakemuksessa. Ennen Lankasuon lupien ratkaisemista on selvítettävä hankkeen ja sen lähitienoon kaikkien toimintojen yhteisvaikutukset myös pinta- ja pohjavesiin.

Lankasuon ympäristölupahakemuksessa tarkoitetut ruhjeen ja lähimpien häiriintyvien kohteiden (eli talli Fagerängin ja Halujärven) välillä olevat osin ehjät kallioalueet ovat Esbogårdin A-alueena ja B-alueena louhittavaksi tarkoitetut kalliot. Jos ne louhitaan, poistuvat viimeisetkin näitä häiriintyviä kohteita Lankasuon-Kulmakorven-Jersinmäen jne louhimo-, murskaus- ja läjitystoimintojen vesi- ja meluvaikutuksilta suojaavat kallioalueet.

Melu

Lupahakemuksessa väitetään, että mallinnuksen mukaan Lankasuon toiminnoista ei muodostu missään tilanteessa melun ohjearvojen ylittymistä häiriintyvissä kohteissa. Tämä ei pidä paikkaansa. Mallinnuksessa on otettu huomioon vain louhinta ja murskaus, mutta ei lainkaan samanaikaisesti louhinnan ja murskauksen kanssa tapahtuvaa maanläjitystä Lankasuolla. Lisäksi toiminnan aiheuttaman melun impulssimaisuutta ei otettu huomioon.

Melulle alttiiksi joutuvina kohteina ei tarkastella Halujärven itäpuolella lainvoimaisessa yleiskaavassa osoitettua (taajaman ulkopuolista) virkistysaluetta. Myös koko Halujärvi on katsottava virkistysalueeksi, sillä se on uimalaitureineen ja yhteisvenepaikkoineen ollut jo 1950-luvulta lähtien vakiintuneessa virkistyskäytössä (uiminen, soutelu, kalastus, luistelu, hiihto). Erityisen merkityksellinen Halujärvi rantoineen on Halujärven kylän vakinaiselle ja loma-asutukselle.

Lupahakemuksessa esitetään myös lähistön toimintojen yhteismelumallinnuksen tilanteita. Tosin niistä puuttuu kokonaan mm. Esbogårdin hanke sekä Lankasuon maanläjitys eikä melun impulssimaisuutta ole otettu huomioon eikä sitä, että jos Esbogårdin hanke saa luvat, poistuu luonnonkallioiden suomat melusteet Lankasuolta ja Fagerängin ja Halujärven suuntaan.

45 dB raja ylittyy melumallinnuskuvien mukaan pahimmillaan 15 loma-asunnon kohdalla (Halujärven ja Forsbackan suunnassa) sekä yleiskaavan mukaisella virkistysalueella Halujärven itärannalla. Halujärven pohjoisosassa melu on 50-55 dB. Näin melurajat häiriintyviin kohteisiin (loma-asunnot, taajaman ulkopuoliset virkistysalueet) ylittävät siitä huolimatta, että meluvalli on valmiina ja jatkettu Halujärven suuntaan.

Melutasoa nostaa myös samanaikaisesti louhinnan ja murskauksen kanssa toteutuva maanläjitys. Sen aiheuttamaa melua ei kuitenkaan ole otettu huomioon melumallinnuksessa. Mallinnuksessa ei myöskään ole otettu huomioon sitä, että louheen rikotus ja osittain myös louheen syöttö murskaukseen aiheuttavat impulssimaista melua. Ottaen huomioon Lankasuon laajan (eteläosastaan itä-länsisuunnassa n. 1 km) alueen eivät maastonmuodot riitä estämään impulssimaista melua Halujärven rannoilla ja Lankasuohon nähden alamäessä laaksossa sijaitsevassa Fagerängissä.

Liikenne

Lupahakemuksissa ei ole riittävästi huomioitu hankkeen vaikutuksia liikennemääriin ja liikenteen ympäristövaikutuksiin erityisesti alueen muiden toimintojen ja hankkeiden kanssa. Liikennemääräarviot tulisi päivittää Kulmakorpi-Ämmässuo-Esbogårdin hankkeiden mukaisesti ennen lupapäätöstä. Hakemuksessa ei ole huomioitu liikennettä, joka tulee Esbogårdin hankkeesta, Espoon kaupungin Kulmakorpi I asemakaavan toteuttamisesta, Lankasuon louhinnasta ja maanläjityksestä sekä toiminnasta olevan Takapellon louhinta- ja maankaatopaikan liikenteestä. On arvioitavissa, että hankkeiden aiheuttama laskennallinen raskas liikenne voi olla maksimissaan jopa 240 000 - 290 000 kuormaa vuodessa (900 - 1100/arkivrk klo 7-22 välisenä aikana) tai jopa enemmän. Nyt käynnissä olevien kiviainestoimintojen liikennesäätö kohdistuu myös Kulmakorventielle ja Nupurintielle ja toiminnot jatkuvat ko. alueilla voimassa olevien lupien mukaan vielä pitkään.

Allekirjoittajien mielestä Lankasuon hankkeen maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämisedellytyksiä ei ole, koska hankkeen vaikutukset liikennemääriin ja liikenteen vaikutuksiin on aliarvioitu ja arvio yhteisvaikutuksista alueen muiden toimintojen ja hankkeiden kanssa on tehty puutteellisesti. Yhteisvaikutuksina olisi tullut selvittää mm. melu, pöly, muut päästöt ilmaan sekä liikenneturvallisuuden heikentymisen vaikutus turvallisuuteen ja terveyteen. Ennen lupapäätöksiä olisi pitänyt selvittää myös liikenteen ruuhkautumisen vaikutukset mm. lähiseudun elinkeinoelämään, liikennemäärien vaikutus yhdyskuntasuunnitteluun ja kaavoitettuihin toimintoihin ja niiden toteutumismahdollisuuksiin lähialueella, esimerkiksi suunniteltuun 15 000 asukkaan Histan alueeseen.

Pöly ja tärinä

Hankkeesta aiheutuu pöly- ja tärinävaikutuksia etenkin viereiselle perinneytylle, hankealueen vieritse kulkevalle maakunnalliselle virkistys- ja viherkäytävälle sekä Fagerängin ratsastustallin toiminnoille, Mustanpurontien, Forsbackan ja Halujärven asukkaille ja loma-asukkaille. Sopivien ilmavirtojen mukana pienikokoisin kiviä pöly kulkeutuu huomattavasti laajemmallekin.

Pienikokoisimmat ja kauas kulkeutuvimmat partikkelit ovat haitallisimpia terveydelle. Haittaa lisää se, että Kulmakorven-Ämmässuo-Esbogårdin toiminnot ovat laajamittaisia, erittäin pitkäkestoisia ja paljon pölyä tuottavia. Ennen lupapäätöstä tulee hakijalta edellyttää selvitystä Lankasuon ja lähiseudun kaikkien hankkeiden yhteisvaikutuksista pölyyn ja tärinään.

Hakijan vastineet

Hakijaa kuultiin lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteestä 2.5.2019 lähetetyllä kirjeellä. Vastinetta pyydettiin 20.6.2019 mennessä. Vastineen antamiseen myönnettiin lisäaikaa 13.9.2019 asti, jolloin hakija antoi vastineen. Vastineen liitteenä on pintavesivaikutusten arvioinnin täydennys sekä laaditun melumallinnuksen täydennys. Vastineessaan hakija ilmoitti, että ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti hakija tulee myöhemmin antamaan esityksen yhteistarkkailuohjelmaan tehtävistä täydennyksistä. Hakijalta on saapunut 28.11.2019 päivätty täydennys, jossa on tarkkailusuunnitelma Lankasuon toiminta-alueen pinta- ja pohjavesien tarkkailusta sekä täydennetty karttaliite.

Vastine Uudenmaan liiton lausunnosta

Hankealueen lounaispuolelle esitetty voimalinja otetaan huomioon toiminnassa. Varsinaisen louhittavan alueen rajasta tulevaan voimalinjaan jää yli 100 m etäisyys, eikä louhinta tällaisella etäisyydellä edellytä normaalia enempiä varotoimenpiteitä.

Vastine Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnosta

Vedet

Hakija asentaa vaaditut pohjavesiputket ja tarkkailuun sisällytetään myös Fagerängin kaivojen seuranta. Hakemuksessa esitettiin, että hankkeen liittämistä yhteistarkkailuohjelmaan tehdään myöhemmin erillinen suunnitelma. ELY-keskuksen toiveen mukaisesti hakija tulee kuitenkin antamaan esityksen yhteistarkkailuohjelmaan tehtävistä täydennyksistä. Esitys toimitetaan lupaviranomaiselle erikseen. Esitys toimitetaan myös ELY-keskukselle kommentoitavaksi, sillä ELY-keskus on pyytänyt, että uusien havaintoputkien ja seurantapisteen sijainneista sovitaan ELY-keskuksen kanssa.

Pintavesivaikutusten osalta hakija on teettänyt erillisen selvityksen, joka toimitetaan lupaviranomaiselle tämän vastineen liitteenä. Selvityksen mukaan typpikuormituksen aiheuttama pitoisuusnousu on tulevaisuudessakin samaa luokkaa Peringinojassa kuin nykytilassa eikä merkittäviä muutoksia ole odotettavissa. Vaiheen 2 aikana vesiä ohjataan Ämmässuonpuroon ja sen myötä Loojärveen, johon ei Takapellon nykyisessä toiminnassa vesiä ohjaudu. Laskelmien mukaan lisäkuormitus Loojärveen on kuitenkin niin vähäinen, ettei sillä ole käytännön merkitystä.

Hakija tulee toteuttamaan suunnitelmassa esitetyt hulevesien selkeytysaltaat, jotta kiintoaineet saadaan mahdollisimman hyvin poistettua poisjohdettavasta vedestä. Altaiden sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelun myötä. Altaat tulevat palvelemaan myös tulevaa puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoitustoimintaa, ja altaiden mitoitus tulee siten tarkentumaan vielä maankaatopaikan rakennussuunnitelmassa. Louhinnan osalta voidaan todeta, että louhokseen kerääntyvät vedet imeytyvät louhospohjan murskekerrokseen, jossa liikkuessaan suuri osa vedessä olevasta kiintoaineksesta suodattuu tehokkaasti pois. Vesi kerääntyy tämän jälkeen louhoksen alimpaan kohtaan, josta vedet pumpataan ylös louhoksesta ja varsinaisiin altaisiin, jotka sijaitsevat louhittavan alueen ulkopuolella.

Melu

Meluvaikutuksia minimoidaan soveltamalla BAT-periaatteita. Melumallinnusta on täydennetty siten, että on huomioitu Lankasuon hankkeen yhteisvaikutuksia Högbergetin hankkeen toimintojen kanssa. Suurimmat ovat yhteisvaikutukset Halujärven ympäristössä, mutta melutaso pysyy vakituisen asutuksen ohjearvojen puitteissa, kuten myös Fagerängin hevostallin ympäristössä. Tulosten mukaan molempien hankkeiden samanaikainen toiminta on sen sijaan haasteellista, jos alle 45 dB:n melutasoa edellytetään Halujärven ympäristön

vapaa-ajan asutuksen kohdalla. Tällöin tulisi esim. vaiheistaa toimintoja niin, etteivät kaikki meluavat toiminnot ole yhtä aikaa toiminnassa, ainakaan tietyissä tilanteissa. Riittäväillä järjestelyillä samanaikainen toiminta siis on mahdollista. Högbergetin ympäristöluvassa (ei lainvoimainen) on myös edellytetty tarkempia meluntorjuntasuunnitelmia, joten asiat tulevat vielä tarkentumaan. Täydennetty melumallinnusraportti on esitetty kokonaisuudessaan tämän vastineen liitteenä.

Kun huomioidaan pelkästään Lankasuon louhinta ja murskaus, ovat meluvaikutukset häiriintyvissä kohteissa varsin vähäiset mallinnuksen mukaan. Meluvaimennetun poravaunun käyttö kohteessa ei ole tarpeen. Räjätysmelua ei ole huomioitu mallinuksissa, sillä kyseessä on hyvin lyhyt tapahtuma (1-2 sekuntia), joka toistuu vain muutamia kertoja viikossa louhintaurakan ollessa käynnissä. Räjätysmeluun ja räjäytyksistä aiheutuvaan paineaaltoon sekä häiriintyvyyteen vaikuttaminen on vaikeaa, mutta riittäväällä tiedottamisella voidaan lieventää koettua haittaa. Melumittauspisteet tarkennetaan tarvittaessa myöhemmin laadittavissa ja valvontaviranomaisella hyväksyttävissä melumittausuunnitelmissa.

Pölyntorjunta

Suolan käyttö pölytorjunnassa pyritään minimoimaan, mutta tietyissä tilanteissa, esim. erityisen kuivina kausina, suolan käyttö voi olla välttämätöntä. Muita yhtä tehokkaita pölyntorjuntakeinoja ei ole. Hulevesialtaisiin kerääntyvää vettä käytetään myös hyödyksi pölyntorjunnassa.

Lupa-aika

Lupaa on haettu 20 vuodeksi, ja se on maa-aineslain mukaan alueen kaavamääräyksiin viitaten myönnettävissä, kuten ELY-keskus lausunnossaan toteaa. Kyse on pitkäkestoisesta hankkeesta, joka ei ole loppuun saatettavissa lyhyemmässä ajassa. Lyhyempi lupa-aika aiheuttaisi sen, että jatkoa luvalle jouduttaisiin hakemaan myöhemmin, mikä puolestaan aiheuttaisi mm. turhaa byrokratiaa ja ylimääräisiä kustannuksia.

Vastine Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnosta

Päästöt ja ympäristöhaitat eivät kokonaisuutena lisäänty, sillä toiminta on suunnilleen samalla tehokkuudella kuin nykyisellä Takapellon toiminta-alueella. Lankasuon toiminnan siirtyessä vaiheeseen 2 tullaan vesiä ohjaamaan Loojärven suuntaan. Laskelmien mukaan tämä ei kuitenkaan juuri lisää järven kuormitusta. Haittojen lieventämistoimenpiteisiin ja vaikutusten seurantaan tullaan panostamaan asianmukaisesti kuten tähänkin asti Kulmakorven ja Takapellon nykyisissä toiminnoissa.

Vastine Espoon sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta

Melu

Hakija on esittänyt ottosuunnitelmassa melun tarkkailuohjelmaehdotuksen, jonka mukaan melumittauksia tehtäisiin esim. kolmen vuoden välein ja ennen jokaista mittausta laadittaisiin tarkempi mittausuunnitelma, jossa esitetään mittauspisteiden sijainnit. Mittauspisteet sijoittuvat häiriintyviin kohteisiin (asutus). Samoin pölyämistä on esitetty mitattavan mittalaittein tarvittaessa ja tärinän mittaaminen kuuluu louhintatoiminnan normaaleihin käytäntöihin. Räjätysmelusta tullaan tiedottamaan, mutta niiden ajoittaminen aina samaan aikaan tapahtuviksi ei ole mahdollista tuotantoteknisistä syistä. Yleensä räjäytykset kuitenkin sijoittuvat iltapäivään.

Toiminta-aika

Louhinnalle ja murskaukselle ei ole haettu toimintalupaa viikonloppuisin. Kuljetuksille haetaan lupaa myös lauantaisin satunnaisesti ja tarvittaessa. Perjantaisin toimintaa ei voida rajoittaa siten, että poraukset ja murskaus päättyisi jo klo 17 jälkeen, eikä sellaista käytäntöä ole myöskään nykyisessä toiminnassa viereisen Takapellon alueella tai muuallakaan Kulmakorven-Ämmässuon alueella. Toiminnalle on haettu ns. muraus-asetuksen mahdollistamia toiminta-aikoja, ja niiden rajoittaminen aiheuttaisi huomattavia tuotantoteknisiä vaikeuksia.

Vedet

Hanke tullaan liittämään vesien yhteistarkkailuohjelmaan ja tarkkailun piiriin liitetään Fagerängin kaivot. Halujärven ympäristössä on kaivoja, joita on selvitetty YVA-menettelyn aikana. Ne sijaitsevat kuitenkin suhteellisen kaukana Lankasuon hankealueelta, eikä näillä näkymin ole tarvetta lisätä Halujärven ympäristön kaivoja tarkkailun piiriin. Ennen toiminnan aloittamista voidaan kuitenkin tehdä kaivokartoitus, jossa selvitetään lähialueen kaivojen nykytilanne.

Liikenne

Maa-aines- ja ympäristöluvassa ei voi antaa määräyksiä yleisten teiden liikennöintiin liittyen.

Vastine Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnan ja Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen lausunnosta

Kaavoitus

Hakija yhtyy kaupunkisuunnittelukeskuksen asiantuntijalausunnossa esitettyihin faktoihin. Hanke on sekä nykyisen että tulevan yleiskaavan mukainen. Espoon Moottoriradat ry:llä on suunnitteluvaraus karting- ja motocrossradan suunnittelua ja tarvittavien lupien hakemista varten yleiskaavan mukaisella EM-alueella. Lankasuon hakemuksen mukaiset maa-ainestenotto- ja ympäristöluvat eivät vaikuta ko. suunnitteluvarausalueeseen.

Toimenpideohjelma ja toiminnan aloittaminen

Nyt vireillä oleva maa-aines- ja ympäristölupahakemus ei sinänsä koske maiden vastaanotto- ja ympäristötoimintaa, mutta hakija toteaa, että vaikka maa-ainesten kierrätystoiminta lisääntyy jatkuvasti ja kierrätysmenetelmät kehittyvät, se ei tarkoita, etteikö puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoituspaikkaa tarvittaisi tulevaisuudessakin. Rakentaminen Espoon seudulla tulee jatkumaan vilkkaana ja kiviaineksen louhinta- ja maankaatopaikkatoiminnat ovat täysin välttämättömiä kaupungin kehittämisen kannalta. Louhimalla aluetta mahdollisimman syväälle, ympäristönäkökohtia huomioiden, saadaan samalla kiviaines hyötykäyttöön. Maankaatopaikkatoimintojen keskittäminen Kulmakorpeen on ainoa järkevä vaihtoehto, sillä tilaa uusien maankaatopaikkojen perustamiselle muualla ei ole. Kokonaan uusien maankaatopaikkojen perustaminen neitseellisiin paikkoihin ei ekologisesti näkökulmasta ottaen olisi asianmukaista. Lisäksi on arvioitu, että rakentaminen tulee keskittymään jatkossa yhä enemmän maaperänsä puolesta aiempaa heikkolaatuisemmille alueille (maa- ja kiviainesten toimenpideohjelma). Espoon maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelmassa vuosille 2018-2021 on yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki turvaa rakentamisen ylijäämämaiden loppusijoitusmahdollisuudet ja maankaatopaikkatoiminnan jatkuvuuden.

On erittäin hyvä, että ylijäämämassojen hyötykäyttöä koordinoidaan jatkossa entistä tehokkaammin. Hakija haluaa kuitenkin painottaa, että Lankasuon hankkeen käynnistäminen

on kiireellistä. Kallion louhinta ja murskaus on suhteellisen hidas prosessi, ja louhinta tulee siksi käynnistää useita vuosia ennen kuin varsinainen maanvastaanotto toiminta voidaan aloittaa. Koska hankkeen välttämättömyys yhteiskunnallisella tasolla on hyvin tiedossa, asiassa ei voida jäädä odottamaan, vaan toimintaa tulisi voida käynnistää mahdollisimman pian.

Vastine muistutuksista ja mielipiteestä

Muistutusten ja mielipiteen osalta hakija antoi vastineensa kootusti keskittyen niihin seikkoihin, joihin erityisesti on otettu kantaa.

Melu

Hakija on teettänyt tarkennetun melumallinnuksen, joka kokonaisuudessaan on esitetty vastineen liitteenä. Mallinnuksesta käy ilmi, että Esbogårdin Höggergetin kallion suojausvaikutus melun kantautumiselle alueen eteläpuolella sijaitsevalle asutukselle (Fageräng, Halujärvi) on hyvin vähäinen. Vaikka Höggerget olisi louhittu siltä osin kuin ympäristölupa sille myönnettiin, pysyy Lankasuon hankkeesta johtuva melutaso selvästi alle 45 dB:n kaikilla eteläpuolen asutusten kohdalla.

Täydennysmelumallinnuksessa on huomioitu myös yhteisvaikutuksia alueen muiden hankkeiden kanssa, myös Esbogårdin Höggergetin osalta. Mallinnuksessa ilmeni, että Lankasuon hanke lisää melutasoa vain noin 0,5 dB Fagerängin tilalla ja Halujärven pohjoisosassa tilanteessa, jossa alueen muiden toimijoiden toiminnot ovat käynnissä samanaikaisesti (myös Höggergetin louhinta ja murskaus). Yhteismelumallinnusten perusteella Lankasuon toiminta ei altista uusia asuinrakennuksia raja-arvojen ylittävälle melutasoille.

Louheen rikotus sijoittuu lähimpiin altistuviin kohteisiin nähden pitkälti meluvallien ja maastonmuotojen taakse, ja mallinnuksen mukaan rikotus ei ole osalähteenä ympäristön asuintalojen kohdalla voimakkainta melua tuottava. Tästä syystä on hankkeen mallinnusten yhteydessä arvioitu, että melu ei ole impulssimaista lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdalla.

Yhteismelumallinnus ei perustu vanhoihin tietoihin, vaan siinä on pyritty käyttämään tarkimpia saatavissa olevia lähtötietoja eri hankkeiden osalta. Todellisuudessa mallinnus lisäksi liioittelee melupäästöjen tasoa, sillä kaikkien toimijoiden toiminnot eivät juuri koskaan ole käynnissä samanaikaisesti, vaikka mallinuksissa näin on oletettukin (ns. pahin skenaario). Maanlajitystoiminta ei juurikaan aiheuta melua, sillä siihen liittyy vain liikennöintiä ja massojen tasaamista työkoneilla.

Vestergårdin kiinteistön kartanorakennus sijaitsee lähimmilläänkin yli 2,4 km etäisyydellä Lankasuon hankealueesta, eikä tälle etäisyydelle vapaa-ajan asutuksen raja-arvoja ylittävää melua kantaudu missään tilanteessa.

Pöly

Hakija tulee panostamaan myös pölyntorjuntaan asianmukaisesti. Nykyaikaisilla murskaus- ja porauslaitteistoilla on varsin tehokkaat pölyntorjuntakeinot käytössä, eivätkä pölyvaikutukset tule kantautumaan juurikaan työmaan ulkopuolelle. Häiriintyvät kohteet sijaitsevat lisäksi varsin kaukana Lankasuon hankealueelta. Sekä melun, pölyn että tärinän vaikutuksia seurataan kuitenkin tarkkailuohjelmien ja lupamääräysten mukaisesti.

Liikenne

Kokonaisuudessaan Kulmakorven liikennöinti ei kasva Lankasuon louhintahankkeen johdosta. Tämä johtuu siitä, että markkinatilanne pitkälti määrää sen, miten paljon maa-ainesta alueelta viedään pois. Nykyisin käytössä olevalla Takapellon louhinta-alueella ja maankaatopaikalla toiminta tulee tulevaisuudessa päättymään, ja ko. toiminnot siirtyvät siten myöhemmin kokonaisuudessaan Lankasuon alueelle. Toki ajoittaisia vaihteluita liikennöintimäärissä voi olla verrattain paljonkin, mutta keskimääräisten kokonaisliikennöintimäärien ei oleteta kasvavan.

Liikennöinnin vaikutukset ja yhteisvaikutukset on tarkasteltu mm. YVA-menettelyssä. Kulmakorventien ja Nupurintien ruuhkautumista ei ole odotettavissa, vaikka huomioidaan kaikki Kulmakorven ja Ämmässuon toimintojen yhteisliikennöintivaikutukset. Kaupunki on jo kauan ohjeistanut kuljetusajoneuvoja välttämään liikennöintiä Nupurintietä pitkin Kulmakorpeen suuntautuvan liikenteen osalta. Nykyinen Kulmakorventie tulee myös muuttumaan, sillä Espoon tekninen lautakunta on hyväksynyt Kulmakorpi I -asemakaava-alueen katusuunnitelmat. Näihin suunnitelmiin on kuulunut myös Kulmakorventie ja Kulmakorventien osalta liittyminen Nupurintielle. Suunnittelussa on huomioitu alueen louhinnat ja niiden tuomat liikennemäärät.

Vedet

ELY-keskus on lausunnossaan todennut, ettei Lankasuon louhintahanke edellytä vesilain mukaista lupaa. Selvityksissä on todettu, että alueen kallioperä on tiivis eikä hanke aiheuta kaivovesien pilaantumista. Ns. syvälouhinta alentaa pohjavesiä louhoksen välittömässä ympäristössä, mutta vaikutukset eivät ulotu asutuksen ja kaivojen vaikutusalueelle. Tätä on mm. pohjavesimallinuksella todettu. Väitteet louhinnan aiheuttamien kaivojen pilaantumisesta ovat virheellisiä. Viereisen Takapellon alueen louhinnat eivät ole vaikuttaneet kaivovesien laatuun tai antoisuuteen, tätä on myös ELY-keskus lausunnossaan Lankasuon hankkeesta todennut. Asia on selvitetty useassa tutkimuksessa. Lankasuon hankkeessa etäisyys lähimpiin kaivoihin on vieläkin suurempi, joten on selvä, ettei haittavaikutuksia voi muodostua. Kulmakorven-Ämmässuon alueen vesien yhteistarkkailussa on ollut mukana myös yksi kaivo Forsbackantiellä (Lankasuon alueen eteläpuolella). Koska Kulmakorven ja Ämmässuon toimijat ovat mukana yhteistarkkailussa, on vesiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia seurattu muutoinkin jo pitkään.

Lankasuon maa-ainesten ottohankkeen vesistökuormitusta on arvioitu tarkemmin erillisessä selvityksessä, joka on esitetty kokonaisuudessaan vastineen liitteenä. Hankkeessa toteutetaan hulevesien keräysaltaat, jolloin kiintoaine saadaan tehokkaasti poistettua. Kokemuksen mukaan louhospohjalla oleva irtilouhittu pohjataso murske-/lohkarekerroksineen toimii erittäin tehokkaana kiintoaineen pidättäjänä. Vesi, joka on kulkenut ko. kerroksen läpi, on usein varsin puhdas kiintoaineen suhteen. Kun vesi lisäksi ohjataan louhoksen ulkopuolelle rakennettavaan altaaseen, saadaan kiintoaine poistettua lähes kokonaan. Altaiden tarkempi mitoitus tehdään ennen rakentamista, ja altaat tulevat myös palvelemaan maankaatopaikkatoimintoja myöhemmin. Mitoituksessa huomioidaan myös rankkasadetilanteet.

Loojärven suuntaan ohjataan vesiä vasta hankkeen toisessa vaiheessa (louhinta-alueen länsiosassa). Merkittävimpana rehevyyttä säätelevänä tekijänä on fosfori. Näin ollen Lankasuon louhinnasta tulevan typpikuormituksen, joka on vain pieni osa järveen tulevaa kokonaiskuormitusta, ei arvioida heikentävän Loojärven ekologista tilaa.

Luonto ja suojaviheralueet

Lankasuon louhintahanke ei vaikuta alueen eteläpuolella olevaan viheryhteyteen eikä kavenna sitä. Maakuntakaavassa esitetty ekologinen käytävä säilyy eikä louhinta ulotu itse asiassa kovin lähellekään ko. käytävää. Näin ollen hanke ei käytännössä vaikuta viheryhteyteen edes meluvaikutusten osalta. Louhinta-alueen ja Halujärven välille jää pienimmilläänkin yli 800 m leveä metsäinen vyöhyke.

Svartbäckträsketin niittyalueelle jää Lankasuon louhinta-alueelta lähimmilläänkin yli 200 m etäisyys, eikä hanke vaikuta mahdolliseen perhosalueeseen. Takapellon toiminta-alue sijaitsee ko. niityn vieressä, eikä siinäkään yhteydessä mahdollinen kirjoverkkoperhosten esiintymisalue ole muodostanut estettä louhinnalle. Selvitysten mukaan Svartbäckträsketin perinenniityt eivät sovellu kirjoverkkoperhosten varsinaiseksi lisääntymisalueeksi, mutta ne soveltuvat hyvin lajin aikuisten ruokailualueeksi, jos laji esiintyy lähialueella. Havaintojen perusteella se ei kuitenkaan ole ainakaan koko alueella erityisen runsas tai yleinen.

YVA:n lähtökohtina olleet tiedot ovat edelleen ajan tasalla, eikä YVAa ole ollut tarpeen päivittää. Luonto-olosuhteiden osalta tehtiin hankealueella täydentävä luontoselvitys, eikä huomionarvoisia kohteita tai lajeja todettu alueella. Koska alueelta jo ennestään oli paljon tutkimustietoa olemassa, voitiin täydentävä luontoselvitys tehdä myöhemmin syksyllä.

Maa-aineksia pyritään rakennustoiminnassa entistä enemmän kierrättämään tehokkaasti, ja kierrätysmenetelmät myös kehittyvät jatkuvasti. Kierrätys ei kuitenkaan tule poistamaan kivenotopaikkojen eikä maankaatopaikkojen tarvetta jatkossakaan. On selvää, että kyseisten toimintojen keskittäminen alueelle, jossa toimintaa on jo entuudestaan, on ympäristönäkökohtaisesti kaikkein järkevintä. Pitkäaikaisissa ja keskitetyissä toimintaratkaisuisissa pystytään myös panostamaan haittavaikutusten torjuntakeinoihin enemmän.

Viihtyvyyys ja terveys sekä elinolot

Lankasuon hankkeen louhinta-alueelta on etäisyyttä Fagerängin laidunmaille lähimmillään yli 600 m, kun louhinta on siirtynyt vaiheeseen 2. Toiminnan aloituskohdasta etäisyyttä on yli 1,2 km. Näillä etäisyyksillä toiminnasta ei aiheudu juurikaan vaikutuksia. Mm. melumallinnus osoitti, että melutaso Lankasuon louhinnasta ja murskauksesta johtuen jää Fagerängin kohdalla alle 45 dB:n. Näin ollen hanke ei heikennä tallin toimintaedellytyksiä, vaan toiminta voi jatkua samanlaisena kuin ennenkin. Hakija suhtautuu asukkaiden viihtyvyyteen ja terveyteen vakavasti ja tulee panostamaan mm. melutorjuntaan siten, että mahdolliset häiriötekijät saadaan minimoitua. Riittävään vuorovaikutukseen tullaan myös panostamaan.

Maankäyttö ja hakemuksen käsittely

Hanke on välttämätön, sillä kiviaineista vilkkaana jatkuvan rakentamisen tarpeita varten tullaan tarvitsemaan aina, vaikka maa-ainesten kierrättäminenkin tehostuu. Samoin loppusijoituspaikkaa niille maa-aineksille, joita ei voida muutoin hyödyntää, on tarvetta jatkossakin. Ajoittain on toki ollut kiviaineksesta hetkellisesti ylitarjontaakin, mutta näin ei tule olemaan jatkuvasti. Lankasuon louhintahankkeelle haetaan 20 vuoden lupaa. Espoon maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelmassa vuosille 2018-2021 on yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki turvaa rakentamisen ylijäämämuiden loppusijoitusmahdollisuudet ja maankaatopaikkatoiminnan jatkuvuuden, joten Lankasuon hakemus ei ole ristiriidassa toimenpideohjelman kanssa.

Koska vesilain mukaista lupaa ei tarvita eikä hakemus sisällä maankaatopaikkatoimintaan liittyvää hakemusta, toimii kaupungin ympäristöviranomaisen hakemuksen

lupaviranomaisena. Maankaatopaikan ympäristölupaa haetaan erikseen aluehallintovirastolta. Sama käytäntö on ollut nykyisen Takapellon toimintojen luvituksessa.

Hanke on nykyisen yleiskaavan mukainen, kuten kaupunkisuunnittelukeskuksen asiantuntijalausunnossa on todettu. Hanke ei estä yleiskaavan mukaista moottoriurheilutoimintaa.

Hankealueen eteläosaan rakennettu valli ja alueella tapahtunut louheen varastointi eivät liity tämän maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukaiseen toimintaan. Kyseisille toiminnoille on ollut kaupungin rakennusvalvonnan myöntämät asianmukaiset luvat eikä vallin rakentaminen vaatinut ympäristölupaa.

Hakija on anonut aloituslupaa muutoksenhausta huolimatta, sillä hanke on kaupungille erittäin tärkeä. Sellaista tilannetta ei saa muodostua, että louhinta ja maanläjitys keskeytyisi mahdollisten valitusprosessien pitkittyessä. Tämä haittaisi kaupungin rakennustoimintaa vakavasti. Hanke on erittäin tärkeä yhteiskunnallisella tasolla.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto esitetystä Lankasuon alueen pinta- ja pohjavesitarkkailusta

Hakija on 29.11.2019 toimittanut esityksen Lankasuon alueen pinta- ja pohjavesitarkkailuksi, jonka sisältö on tärkeimmiltä osin kerrottu tässä päätöksessä aiemmin kohdassa pintavesi- ja pohjavesitarkkailu. Tästä tarkkailuesityksestä pyydettiin 3.12.2019 lausunto ELY-keskukselta. 28.1.2020 päivättyssä lausunnossaan ELY-keskus pitää esitystä pääosin riittävänä täydentämään Ämmäsuon-Kulmakorven alueen tarkkailuohjelman niin, että se kattaa myös nyt kyseessä olevan toiminnan tarkkailutarpeen. ELY-keskus katsoo kuitenkin, että pohjavesitarkkailun taajuuden ensimmäisen toimintavuoden jälkeen tulee vastata ELY-keskuksen lupahakemuksesta antamassa lausunnossa esitettyä.

Pohjavesitarkkailuun tulee sisältyä kolme kertaa vuodessa vedenlaadun tutkimus hankkeen vaikutusalueen havaintoputkista ja kaivoista. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus.

Kaivovesinäytteistä tutkittaviin muuttujiin tulee lisätä happi ja liukoinen mangaani.

Pintavesien osalta yhteistarkkailu ulottuu esityksessä mainittujen pisteiden alapuolella Loojärvelle ja Peringojan alajuoksulle ja Mankinjoelle. Näiden havaintopaikkojen määrä ja/tai tarkkailututkimusten laajuus jatkossa arvioidaan laajan vuoden 2019 raportoinnin yhteydessä ottaen huomioon kaikkien toimijoiden kokonaisvaikutus. ELY-keskus ei pidä perusteltuna sitä, että Lankasuon alueen tarkkailuvelvoite rajoittuisi vain ohjelmaehdotuksessa esitettyihin pisteisiin vaan myös tämän toiminnan osalta on tarpeen osallistua pintavesien tarkkailuun sillä alueella, jolle yhteistarkkailu katsotaan tarpeelliseksi ulottaa.

Tarkkailun kestosta ohjelmaehdotuksessa on esitetty, että louhinnan tarkkailua jatketaan osana yhteistarkkailua kolme vuotta toiminnan loppumisen jälkeen, mutta tarvittaessa sovitaan erikseen tarkkailun jatkamisesta sen jälkeen. Lisäksi tarkkailusuunnitelmaa on esitetty päivitettäväksi kolmen vuoden tarkkailun jälkeen ja päivitettyohjelma toimitettavaksi ELY-keskuksen hyväksyttäväksi. ELY-keskus esittää, että nämä suoraan toiminnan valvontaan liittyvät ja erityisesti nyt kysymyksessä olevaa toimintaa koskevat tarkkailun muutos- ja lopettamisvaiheet käsitellään kunnan viranomaisessa, minkä jälkeen ne voidaan päivittää yhteistarkkailuohjelmaan. Muutoksia tehtäessä tulisi kuitenkin ottaa huomioon yhteistarkkailun näytteenottorytmi ja analyysivalikoimat, koska erityisesti useamman toiminnan tarkkailua palvelevilla näytteenottopaikoilla ei käytännössä voi olla eri toiminnoilla erilainen ohjelma, lukuun ottamatta mahdollisesti joitain laadultaan poikkeuksellisia päästöjä.

Myös pelkästään yhtä toimintaa palvelevilla pisteillä on tarkkailun suorittamisen ja tarkkailutulosten käsittelyn kannalta syytä ottaa huomioon tarkkailututkimusten yhtenäisyys.

Muutoin olisi yhteistarkkailuohjelman päivittämisen kannalta kuitenkin hyvä, että ELY-keskus voisi yhteistarkkailuohjelman muuttamisen yhteydessä hyväksyä sellaisiakin yhteistarkkailuohjelman muutoksia, jotka vaikuttavat myös tämän toiminnan tarkkailuun. ELY-keskus esittää, että tarkkailu esimerkiksi määrätään yhteistarkkailuohjelman mahdollisten muutosten jälkeen suorittamaan kulloinkin voimassaolevan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti.

Kulmakorvessa toimivien autourheiluseurojen kuuleminen

Hankkeen johdosta on myöhemmin erikseen kuultu Espoon Moottoriradat ry:tä 18.3.2020 ja Finnish Jeep Drivers' Club ry:tä 19.3.2020 lähetetyllä kirjeellä.

Finnish Jeep Drivers' Club ry vastustaa hakemusta 1.4.2020 päivätyssä muistutuksessaan. Haettua lupaa ei tule myöntää.

Hakemuksessa todetaan, että alueella on voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I, ja että suunnitelman mukainen ottamisalue on kokonaisuudessaan osoitettu kaavassa moottorirata-alueeksi. Ottamisalueen kooksi on ilmoitettu 52,2 hehtaaria, joten pelkkä moottorirata-alue ei siihen riitä. Maakuntakaavassa ja samoin kuin puheena olevassa yleiskaavassa alue on varattu "moottoriurheiluun ja ajoratakoulutukseen sekä urheilu- ja harrastustoimintaan. Alueella sallitaan moottorirata-toiminnan sekä urheilu- ja harrastustoiminnan tarpeisiin tilojen ja laitteiden rakentaminen. Melusteet on toteutettava moottorirata- ja kaatopaikka-aluevarauksilla". Emme ole kyenneet selvittämään, onko lainvoimaisuuden jo vuonna 1997 saavuttanut Espoon pohjoisosien yleiskaava osa I oikeusvaikutteinen, mutta joka tapauksessa kaavamääräyksille tulee asiassa antaa niille kuuluva merkitys.

Yhdistykseemme kuuluu noin 400 jäsentä. Yhdistys harjoittaa alueella maakuntakaavassa ja yleiskaavassa tarkoitettua toimintaa. Tätä harrastustoimintaa on harjoitettu jo vuodesta 2005 alkaen, ensin Tapiolan Urheiluautoilijat ry:n nimissä ja vuodesta 2010 pelkästään yhdistyksen nimissä sekä viime aikoina yhdessä Espoon Moottoriradat ry:n jäsenyhdistyksen Espoon Moottorikerhon ry:n nimissä. Yhdistys on rakentanut alueelle n. 14,5 kilometriä maastoautoreittejä. Suurin osa reiteistä on tarkoitettu erikoisrakenteisille maastoajoneuvoille ja vähäisempi osa vakiomaastoautoille. Yhdistys on kunnostanut alueelle kokoontumis- ja taukopaikan. Espoon Moottorikerhon jäsenet ovat käyttäneet yhdistyksen rakentamia ajoreittejä "enduroreiteinä". Lisäksi kerho on rakentanut alueelleen muutaman oman "suorituspaikan", joita yhdistyksen jäsenet eivät käytä. Yhdistyksen käsityksen mukaan koko Suomessa ei ole vastaavaa mahdollisuutta harrastaa offroad-toimintaa. Myös Espoon pelastuslaitoksen henkilökunta on käynyt ajopäivinä ajamassa mönkijöillä alueen reiteillä. Pelastuslaitos on kysynyt yhdistykseltä lupaa saada käyttää aluetta lauantaisin ajopäivinä henkilökuntansa kouluttamiseen mönkijöiden maastoajossa, mihin yhdistys on suostunut. Ajaminen alueella tapahtuu vain maaston muotoja mukailevilla merkityillä reiteillä. Maastoautoilussa on tarkoituksenmukaista, että muu osa alueesta on luonnonvaraisessa tilassa.

Yhdistys on vuosittain saanut Espoon Moottoriradat ry:n jäsenseurojen kanssa Espoon kaupungin tonttiyksikön tonttipäälliköltä maksullisen yhteisen maankäyttöluvan autojen, moottoripyörien, moottorikelkkojen ja mönkijöiden maastoajon harjoittelualueeseen. Näistä jäsenseuroista olemme toimineet ainoastaan Espoon Moottorikerho ry:n kanssa. Samoin olemme vuosittain yksin saaneet Espoon kaupungin ympäristökeskuksen ympäristöjohtajalta luvan autojen maastoajon harjoitteluun ja kilpailuihin. Nämä luvat on meille viimeksi myönnetty vuodelle 2020.

Yhdistys ei näe asiassa esitetyn mitään sellaista, mikä vaatisi missään olosuhteissa haetun luvan myöntämistä välittömästi ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Alueelle on myönnetty maankäyttö- ja ympäristöluvut jo 15 vuoden ajan kaavamääräyksissä osoitetulle harrastustoiminnalle.

Espoon Moottoriradat ry vastustaa hakemusta 20.4.2020 päivätyssä muistutuksessaan. Haettua lupaa ei tule myöntää.

Espoon moottoriradat ry:llä (EMR) on alueelle vuosittain myönnettävä käyttöoikeus harrastaa moottoriurheilua.

Lankasuon vieressä on moottoriratavarausalue ja tälle alueelle EMR:lla on suunnittelualuevaraus sekä voimassa oleva ympäristö lupa rakentaa motocrossrata. Radan rakennuslupa on käsittelyssä Espoon kaupungin rakennusvalvonnassa. Radalle varattu noin 25 hehtaarin alue ei mahdollista esimerkiksi enduron harrastamista alueen pienen koon vuoksi. Lankasuon alue, joka on noin 52,2 hehtaaria, riittää harrastamiseen.

Espoossa ei ole muita ajoalueita, joissa voi maastomoottoripyöräilyä harrastaa. Harrastajilta on jo viety ajoalue Kulmakorpi I alueen rakentamisen takia. Nykyinen motocrossrata on käytössä vain kesän 2020 loppuun asti.

Lankasuon alue on kaavassa merkitty moottorirata-alueeksi ja tälle kaavamääräykselle on annettava sen vaatima merkitys.

Yhdistys ei näe asiassa esitetyn mitään sellaista, mikä vaatisi haetun luvan myöntämistä.

Espoon Moottorikerho ry vastustaa hakemusta 20.4.2020 päivätyssä muistutuksessaan. Haettua lupaa ei tule myöntää.

Espoon Moottorikerho ry (EMK) käyttää aluetta Espoon moottoriradat ry:n (EMR) hakemalla käyttöluvalla. EMR:llä on alueelle vuosittain myönnettävä käyttöoikeus harrastaa moottoriurheilua.

Lankasuon vieressä on moottoriratavarausalue ja tälle alueelle EMR:lla on suunnittelualuevaraus sekä voimassa oleva ympäristö lupa rakentaa motocrossrata. EMK on yhdessä EMR:n kanssa yhteistyössä tekemässä motocrossradan rakennusprojektia, koska kyseinen alue on vuonna 2020 lokakuun jälkeen ainoa, jossa EMK:n jäsenet (n. 250 kpl) voivat harjoitella ja harrastaa Espoossa motocrossia, moottoripyöräenduroa ja trial-lajeja. Nykyiset harjoittelualueet ovat poistuneet osittain jo käytöstä Kulmakorpi I alueen rakentamisen takia ja motocrossradan alue lokakuun lopussa 2020. Espoossa ei ole muita ajoalueita, joissa voi maastomoottoripyöräilyä harrastaa.

EMK enduroharjoittelualueet ovat merkittävästi pienentyneet vuosien saatossa erinäisten Kolmperän ja Kulmakorven maankaatopaikan ja muiden rakennusprojektien syystä. Lankasuon alue on EMK:lle ainoa korvaava alue Kulmakorvessa menetettyjen enduroharjoittelualueiden tilalle.

Motocrossradan rakennuslupa on käsittelyssä Espoon kaupungin rakennusvalvonnassa. Radalle varattu noin 25 hehtaarin alue ei mahdollista esimerkiksi enduron harrastamista alueen pienen koon vuoksi. Viereinen Lankasuon alue, joka on noin 52,2 hehtaaria, riittää harrastamiseen.

Lankasuon alue on kaavassa merkitty moottorirata-alueeksi ja tälle kaavamääräykselle on annettava sen vaatima merkitys.

Yhdistys ei näe asiassa esitetyn mitään sellaista, mikä vaatisi haetun luvan myöntämistä.

Hakijan vastine

Espoon kaupunkitekniikan keskusta kuultiin näistä muistutuksista 21.4.2020 lähetetyllä kirjeellä.

Hakijan 24.4.2020 päivätyn vastineen mukaan Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan (28.3.2019) todennut, että lupahakemuksen mukainen maa-ainesten otto ja murskaustoiminta ei ole voimassa olevan yleiskaavan vastaista. Myös Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskus on asiantuntijalausunnossaan (20.6.2019) tuonut esille, että Helsingin hallinto-oikeus on todennut viereisen Takapelto 2 maa-ainesten ottoalueen osalta, että maa-ainesten ottaminen alueelta ei vaikeuta alueen myöhempää käyttämistä yleiskaavassa moottorirata-alueeksi varattuun tarkoitukseen. Lankasuon ja Takapellon maa-aineshankkeet ovat luonteeltaan yhteneväisiä.

Nyt vireillä oleva Lankasuon maa-ainesten otto- ja murskaushanke ei estä Espoon Moottorikerho ry:n ja Espoon Moottoriradat ry:n suunnitelmien toteuttamista. Kiinteistölautakunta on vuonna 2007 myöntänyt Espoon Moottoriradat ry:lle suunnitteluvaramuksen 24,9 hehtaarin kokoiselle alueelle Lankasuon hankealueen pohjoispuolelle. Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto on viimeksi 17.12.2018 jatkanut suunnitteluvaramusta 30.11.2020 saakka. Kerholle myönnetyn ympäristöluvan (2012) toiminta-alue sijoittuu suunnitteluvaramusalueen sisälle. Edellä mainituilla yhdistyksillä on siis lupa toimia suunnitteluvaramuksen ja ympäristöluvan mukaisella alueella, eikä Lankasuon louhintahanke ulotu tälle alueelle.

Enduroajosta laajemmalla alueella (Lankasuon alueella) ei ole mitään sopimuksia olemassa. Sen sijaan ympäristö lupa myönnettiin Moottoriurheilukeskukselle, jossa harjoitetaan kartingin, pienoisautoilun, motocrossin ja enduron harjoittelu- ja kilpailutoimintaa. Endurotoiminnot sisältyivät siis moottorikeskuksen ympäristö lupa-alueeseen. Todettakoon myös, että nykyinen motocross rata-alue Kulmakorpi I alueella on huomattavasti pienempi kuin Lankasuon pohjoispuolelle ympäristöluvitettu uusi rata-alue. Espoon Moottoriradat ry ei ole toimittanut kaupungin tonttiyksikölle hakemusta alueen vuokraamisesta. Espoon tekninen keskus (nyk. kaupunkitekniikan keskus) on jo vuonna 2009 lausunut moottorikeskuksen ympäristölupa liittyen, että Kulmakorpeen suunnitellaan louhinta- ja maanläjitystoimintoja, ja että ne tulevat tulevaisuudessa sijoittumaan myös moottorikeskuksen alueelle. Joka tapauksessa nyt vireillä oleva Lankasuon hanke ei ulotu ympäristöluvitetulle moottorikeskusalueelle.

Autojen, mönkijöiden, moottoripyörien ja moottorikelkkojen maastoajon harjoittelualuetta varten on kaupungin tonttipäällikkö vuosittain myöntänyt Finnish Jeep Driver´s Club ry:lle ja Espoon Moottoriradat ry:lle maankäyttöluvan, viimeksi 1.11.2019. Kyseinen lupa-alue ulottuu myös osittain Lankasuon louhintahankealueelle. Nykyinen maankäyttö lupa on voimassa vuoden 2020 loppuun. Mikäli Espoon kaupunki tarvitsee alueita omiin tarkoituksiin, on kaupungilla oikeus evätä lupa päättymään näiltä osin korvauksetta käyttöoikeuden saajalta (ehto maankäyttöluvassa). Ympäristökeskuksen ympäristöjohtaja on myöntänyt yhdistyksille myös tarvittavan maastoliikennelain mukaisen luvan 1.11.2019 vuodelle 2020. Hakija toteaa, että vuoden 2020 aikana louhinta- ja murskaustoiminta ei todennäköisesti tule alkamaan Lankasuon hankealueella, tai toiminta tulee korkeintaan kohdistumaan vain aloituskohdan läheisyyteen (hankealueen koillisosaan). Maankäyttöluvan ja maastoliikennelain mukaisen luvan mukainen toiminta voi siis jatkua vuoden 2020.

Pidemmälle ajanjaksolle ulottuvasta toiminnasta kaupunki ei ole tehnyt sopimuksia kyseisten yhdistysten kanssa. Sellaisia ei todennäköisesti myöskään tulla tekemään. Mikäli louhintatoiminnan aloittaminen viivästyy, voi Espoon kaupunkitekniikan keskuksen mielestä olla mahdollista mahdollisuuksien mukaan myöntää jatkossakin osalle alueelle lyhytaikaisia maankäyttölupia kuten tähänkin asti on tehty. Mahdollisen maankäyttöluvan myöntäminen

tai myöntämättä jättäminen kuuluu kuitenkin tonttipäällikön tehtäviin. Väistämättä maastoajotoiminnot tulevat joka tapauksessa päätymään Lankasuon alueella jossain vaiheessa. Uudessa yleiskaavaehdotuksessa alue on kokonaisuudessaan erityisaluetta, jossa kaavamääräyksen mukaan muiden toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten oton ja ylijäämämassojen sijoittamisen edellytysten säilymiseen. Lankasuon alue on kaupungille välttämätön, jotta tulevaisuudessakin voidaan turvata kaupungin maankaatopaikkatoimintoja.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ratkaisu

Espoon ympäristölautakunta myöntää Espoon kaupunkitekniikan keskukselle maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen maa-ainesluvan ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kallion louhintaan ja murskaukseen sekä muualta tuotavan louheen vastaanottoon ja murskaukseen Lankasuon alueelle, joka sijaitsee osalla Espoon kaupungin omistamaa kiinteistöä Kartanonmetsä 49-408-1-415 Espoonkartanon kylässä.

Lupamääräykset

Toiminta

1. Toiminnanharjoittajan on noudatettava esitettyä ottamissuunnitelmaa. Tarkempi ottamissuunnitelma on esitettävä vähintään kolmea kuukautta ennen louhinnan aloittamista Espoon ympäristökeskukselle ja ottamissuunnitelmaa on päivitettävä tarpeen mukaan louhinnan edetessä.
 2. Alueelle on laadittava työmaasuunnitelma, joka on esitettävä hyvissä ajoin ennen louhinnan aloittamista Espoon ympäristökeskukselle. Työmaasuunnitelmaa on päivitettävä tarpeen mukaan louhinnan edetessä.
 3. Louhinnan kokonaisottomäärä saa olla enintään 9,8 miljoonaa m³ktr. Vuotuinen louhittava määrä saa olla enintään 1 miljoonaa m³ktr/a.
 4. Vaiheiden 1 ja 2 louhintataso ei saa ulottua tason +20 alapuolelle.
 5. Alueelle saa ottaa vastaan murskattavaksi vuosittain yhteensä enintään 500 000 tonnia muualta tuotavaa puhdasta ylijäämälouhetta.
- Alueelta louhittua louhetta ja muualta tuotua ylijäämälouhetta saa murskata yhteensä enintään 3,2 miljoonaa tonnia vuodessa.
6. Ottamisalue on merkittävä maastoon ja suojattava louhintatyön ajaksi siten, ettei toiminnasta ole vaaraa alueella tai sen ympäristössä liikkuville sekä asetettava valvonnan suorittamiseksi muut välttämättömät laitteet. Työmaa-alue on rajattava koko työn ajan ja käytettävä muutoinkin riittäviä suoja-aitoja eri työvaiheiden turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Aidat on pidettävä kunnossa.
- Työmaa-alueelle on järjestettävä valvonta ja lukittava portti. Alueen sisääntulon läheisyydessä on oltava informaatiotaulu, josta on selkeästi nähtävissä alueen käyttötarkoitus, aukioloajat ja toiminnasta vastaavien yhteystiedot.
7. Ennen ottamistoimintaan ryhtymistä on riittävästi korkeuskiintopisteitä merkittävä maastoon selvästi ja oton ajan kestävin merkein. Myös kiinteistön rajat on merkittävä maastoon.

8. Louhintaa ja murskausta saa tehdä maanantaista perjantaihin seuraavia toiminta-aikoja noudattaen:

- kallion porausta klo 7-18
- räjäytyksiä klo 8-18
- kiviaineksen rikotusta klo 8-18
- murskausta klo 7-21
- kiviaineksen kuormauksia, kuljetuksia ja valmistelevia töitä klo 6-22.

Tämän lisäksi kuljetuksia ja kuormauksia saa tehdä lauantaisin klo 7-18 satunnaisesti.

Töitä ei saa tehdä arkipyhinä.

Melu ja värinä

9. Asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 6-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Alueella olevia meluavia työvaiheita on tarvittaessa jaksotettava.

10. Murskaimet, poravaunut, rikotus ja murskattavat materiaalit sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava siten, että estetään melun leviämistä melulle alltiiden kohteiden suuntiin.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että louhinnan ja murskauksen aikana on aina riittävän korkeat meluvallit tai muut meluesteet vähentämään melun leviämistä melulle alltiiden kohteiden suuntaan.

11. Räjäytystyöt on suunniteltava siten, että räjäytyksistä tai värinästä ei aiheudu vauriota tai vaaraa ympäristölle eikä kohtuutonta räsitusta lähialueen asukkaille.

Louhinnassa räjäytettävän kentän koko saa olla keskimäärin 10 000 m³ ja enintään 15 000 m³. Louhinta on tehtävä vähintään kahdessa tasossa siten, että momentaaninen (samanaikaisesti räjähtävä) räjäytysainemäärää on enintään 100 kg.

12. Räjäytysten ajankohdista on tiedotettava hyvissä ajoin etukäteen melun ja värinän vaikutusalueen asuinkiinteistöjen omistajille.

Päästöt pintavesiin

13. Alueella muodostuvat hulevedet on koottava yhteen hallitusti ja esikäsiteltävä selkeytysaltaassa tai muulla vastaavalla tavalla ennen niiden johtamista ojaan. Selkeytysaltaat on mitoitettava siten, että valumavesien viipymä altaassa on riittävä hienoaineksen laskeutumisiksi ja alueelta lähtevän hulevesivirtaaman tasaamiseksi.

Selkeytysaltaiden toimivuutta ja altaiden täyttymistä on seurattava säännöllisesti ja tarvittaessa tyhjennettävä ja huollettava altaita. Tarvittaessa vesien käsittelyä on tehostettava kiintoaineen pääsyn estämiseksi vesistöön.

14. Ennen louhintavaiheen 2 aloittamista nykyistä olemassa olevaa selkeytysallasta tulee tarvittaessa laajentaa. Sen lisäksi selkeytysaltaan jälkeen on rakennettava biosuodatusallas,

johon selkeytysaltaan vedet ohjataan ja jonka kautta vedet johdetaan ojaan. Biosuodatusaltaan on oltava toimintakunnossa ennen louhintavaihteen 2 aloittamista.

15. Toiminnanharjoittajan on esitettävä hyvissä ajoin Espoon ympäristökeskuksen tarkastettavaksi suunnitelma vaiheen 1 selkeytysaltaan sekä vaiheen 2 biosuodatusaltaan sijainnista ja rakenteista ennen louhintavaiheiden aloittamista.

Pöly ja päästöt ilmaan

16. Toiminta-alueen työkoneissa polttoaineena käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia.

17. Toiminnasta aiheutuva pöly ei saa ylittää ilman laatua koskevan valtioneuvoston asetuksen (79/2017) mukaisia raja-arvoja. Valvontaviranomaisen määräyksestä tulee tehdä ilmanlaadun mittauksia, mikäli toiminnasta aiheutuva pölyäminen koetaan ympäristössä haitalliseksi ja on perusteltu syy epäillä raja-arvojen ylittymistä.

18. Poravaunut on varustettava pölyn talteenottojärjestelmillä. Murskaustoiminnan aikana pölyämistä on ehkäistävä kastelulla ja koteloinneilla. Poravaunujen ja murskauslaitoksen pölynpoistojärjestelmät on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin.

Kuormattavan ja kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

19. Pölynpoistojärjestelmän rikkoutuessa tai jonkin muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu.

20. Varastokasojen, kuormien, työmaateiden ja toiminta-alueiden pölyämistä on estettävä tarvittaessa kastelemalla. Kasteluvetenä tulee käyttää ensisijaisesti selkeytysaltaisiin kertyneitä valumavesiä.

Pölyntorjunta-aineita ei saa käyttää niin, että niistä aiheutuu maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Kuljetus- ja siirtokaluston puhtaudesta on huolehdittava, jotta ajoneuvojen pyörien tai muiden rakenteiden mukana ei leviä pölyä tai muita epäpuhtauksia ympäristöön.

Tukitoiminta-alue ja polttoaineet

21. Polttoainesäiliöiden alueet ja työkoneiden tankkauspaikkojen sekä huoltoalueiden maaperä on suojattava riittävän laajalla ja polttoainetta kestäväällä tiiviillä kalvolla tai muulla vastaavalla tavalla.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden hulevedet on johdettava I-luokan öljynerotuskaivoon ennen niiden johtamista maastoon. Öljynerotuskaivo on varustettava ympärivuorokautisella hälytysjärjestelmällä, joka on pidettävä kunnossa ja jonka toimivuus on testattava kerran vuodessa.

22. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippallisia tai säiliöt on sijoitettava tiiviisiin suoja-
altaisiin, joiden tilavuus on vähintään 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Suoja-
altaat

tulee varustaa katoksilla tai sadeveden poisto- ja erotuslaitteilla. Säiliöiden tulee olla hyväksytyjä kyseisten aineiden varastointiin ja niiden on oltava lukittavia ja tyyppikilvelliä. Lisäksi ne tulee varustaa lapon ja ylitäytön estolla sekä ilmaputkella.

Polttoainesäiliöt on sijoitettava ja suojattava siten, että alueella liikkuvat työkoneet eivät aiheuta niille vaaraa.

23. Öljyvahinkojen varalta alueelle on varattava imeytysainetta. Mahdollisesta öljyvahingosta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselle.

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

24. Toiminnanharjoittajan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa, jota on tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden välein.

Poistettavat pintamaat on hyödynnettävä tarvittavissa meluvälleissa hankealueella tai ne tulee loppusijoittaa maankaatopaikalle. Kannot on eroteltava maa-aineksesta ja toimitettava haketettavaksi.

25. Alueelle ei saa vastaanottaa jätteitä. Mikäli alueelle päätyy jätettä, on jäte viipymättä toimitettava laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu, tai jäte on palautettava sen haltijalle.

26. Alue on pidettävä yleisilmeeltään siistinä. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäviksi asianmukaisen luvan omaavaan laitokseen. Muut jätteet vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta voidaan toimittaa yhdyskuntajätteen loppukäsittelypaikkaan.

27. Vaaralliset jätteet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on varastoitava asianmukaisesti lukittavassa tilassa. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan. Nestemäisessä muodossa olevat vaaralliset jätteet on varastoitava tiiviillä ja reunakorokkein varustetulla alustalla siten, että vaarallisten jätteiden pääsy maaperään on estetty.

Vaaralliset jätteet, kuten öljyjäte, mahdollisesti öljyllä pilaantunut maa-aines, trasselit, akut ja paristot, on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden vastaanotto.

Vaarallista jätettä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät valtioneuvoston asetuksen 179/2012 mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Liikenne

28. Kaikki louhintaan, murskaukseen sekä työmatkaan tai huoltoon liittyvä liikenne tulee ohjata alueen pohjoispuolelta Kulmakorven kautta (Kulmakorventie-Nupurintie).

Toiminnan järjestäminen

29. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta.

30. Hankkeelle tulee nimetä vastaava työnjohtaja, joka vastaa luvanmukaisesta toiminnasta. Henkilöllä tulee olla riittävä koulutus ja kokemus maanrakennustöistä. Henkilön yhteystiedot

on ilmoitettava Espoon ympäristökeskukselle. Mikäli henkilö vaihtuu, on muutoksesta ilmoitettava.

Ympäristövaikutusten tarkkailuun tulee nimetä vastuuhenkilö, jonka tulee seurata työn toteutusta ja tarkkailun tuloksia sekä ryhtyä tarvittaessa havaittujen epäkohtien edellyttämiin toimenpiteisiin. Vastuuhenkilö tulee ilmoittaa Espoon ympäristökeskukselle. Mikäli henkilö vaihtuu, on muutoksesta ilmoitettava.

Onnettomuudet ja häiriötilanteet

31. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi ja päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Laitteet on saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on teknisesti mahdollista.

Merkittävistä häiriöistä ja poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava välittömästi Espoon ympäristökeskukselle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

Tarkkailu

Vedet

32. Lankasuon alue sijaitsee Ämmässuon–Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailualueella. Louhinnan ja murskauksen vaikutuksia lähiympäristön pinta- ja pohjavesiin sekä talousvesikaivoihin on tarkkailtava osallistumalla Ämmässuon–Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun noudattamalla sitä koskevaa Uudenmaan ELY-keskuksen antamaa päätöstä tai määräyksiä sekä tässä lupapäätöksessä annettuja määräyksiä.

Tarkkailutulokset tulee viedä ympäristöhallinnon Hertta-tietojärjestelmään Uudenmaan ELY-keskuksen ohjeiden mukaan.

33. Toiminnanharjoittajan on noudatettava hakemuksessa esitettyä tarkkailusuunnitelmaa pinta- ja pohjavesien sekä Fagerängin talousvesikaivojen tarkkailusta (pisteet kartassa 16) seuraavasti muutettuna:

Kaivovedet

Toiminnanharjoittajan on varmistettava, että kaikki Fagerängin tilalla vedenottokäytössä olevat kaivot (myös eläinten) ovat mukana tarkkailussa.

Pintavedet

Uuden näytepisteen LMS tarkka sijainti on sovittava Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja se on ilmoitettava Espoon ympäristökeskukselle selkeytysaltaan suunnittelun edetessä.

Näytepiste KMS tulee siirtää rakennettavan biosuodatusaltaan purkupisteeseen ennen toiminnan siirtymistä vaiheeseen 2.

Ämmässuonpuroon on perustettava kaksi uutta pintavesien tarkkailupistettä. Yksi on perustettava Fagerängin tilan laidunten kohdalle ja toinen Ämmässuonpuron alajuoksulle

lähelle Loojärveä. Pisteiden tarkka sijainti ja niiden nimeäminen on sovittava Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja ne on ilmoitettava Espoon ympäristökeskukselle.

Toiminnanharjoittajan on osallistuttava yhteistarkkailuun ehdotettujen pintavesipisteiden alapuolisilla yhteistarkkailupaikoilla.

Pohjavedet

Toiminta-alueen eteläpuolelle asennettavan uuden kalliopohjaveden havaintoputken tarkka sijainti on sovittava Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja se on ilmoitettava Espoon ympäristökeskukselle.

Näytteenotto ja analyysit

Uusista pohjaveden ja kaivojen tarkkailupisteistä sekä Ämmässuonpuron alajuoksun uudesta pintavesipisteestä on otettava ensimmäiset vesinäytteet kolme kertaa ennen toiminnan aloittamista ja tulokset on toimitettava tiedoksi Uudenmaan ELY-keskukselle ja Espoon ympäristökeskukselle.

Alueelta lähtevän veden näytteet ja pintavesinäytteet tulee ottaa 4 kertaa vuodessa ja pohjavesinäytteet ja kaivonäytteet 3 kertaa vuodessa.

Kaivovesistä on lisäksi määritettävä happi ja liukoinen mangaani.

34. Toiminnanharjoittajan tulee täydentää yhteistarkkailuohjelmaa toimittamalla tarkkailusuunnitelma lisätynä tämän päätöksen määräyksillä Uudenmaan ELY-keskukselle tarkastettavaksi ja Espoon ympäristökeskukselle tiedoksi. Uudenmaan ELY-keskus voi tarvittaessa päivittää tarkkailua kolmen vuoden jälkeen.

Uudenmaan ELY-keskus voi muuttaa tarkkailua yhteistarkkailuohjelman muutosten yhteydessä ja tarvittaessa perustellusta syystä päättää tarkkailun lopettamisesta.

Vesientarkkailu on tehtävä yhteistarkkailuohjelman mahdollisten muutosten jälkeen kulloinkin voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti.

35. Toiminnanharjoittajan on tehtävä ennen toiminnan aloittamista kaivokartoitus eteläpuolella sijaitsevan Halujärven alueella käytössä olevista talousvesikaivoista. Kaivoista on laadittava kaivokortit, otettava vesinäyte ja määritettävä tavanomaiset talousveden laatuparametrit sekä E.-coli, enterokokit ja koliformiset bakteerit. Kaivokartoituksen toteutuksesta on esitettävä Espoon ympäristökeskuksen tarkastettavaksi työsuunnitelma, jossa esitetään mukaan otettavat kaivot, tehtävät määrittäykset ja raportointiaikataulu. Tulokset on toimitettava tiedoksi Espoon ympäristökeskukselle.

36. Kakarlammen luonnonsuojelualueen vedenpinnan korkeutta on tarkkailtava jatkuvatoimisella vedenpinnan korkeuden mittauslaitteella.

Tärinä

37. Tärinämittausta tulee tehdä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa Fagerängissä ja Forsbackassa. Mittaus tulee toteuttaa jatkuvatoimisena siten, että tulokset ovat luettavissa netissä.

Toiminnanharjoittajan on esitettävä hyvissä ajoin ennen louhinnan aloittamista Espoon ympäristökeskuksen tarkastettavaksi suunnitelma tärinämittausten toteuttamisesta.

Suunnitelmassa on esitettävä tiedot mahdollisesta katselmuksesta, tiedot mittauspisteiden sijainnista ja perusteet, millä tärinän raja-arvot määräytyvät mitattavilla pisteillä.

Melu

38. Melua on mitattava lähimmissä häiriölle alttiissa kohteissa Fagerängissä, Forsbackassa, Halujärven alueella ja Mustanpurontielle. Ennen louhinnan aloittamista mitataan alueiden taustamelutaso.

Toiminnanharjoittajan on esitettävä hyvissä ajoin ennen louhinnan aloittamista Espoon ympäristökeskuksen tarkastettavaksi suunnitelma melumittausten toteuttamisesta määräyksen 9 mukaisen melutason määrittämiseksi. Melumittaussuunnitelmassa on esitettävä mittauksen ajankohta ja mittauspisteet. Mittaukset on toteutettava ja raportoitava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995, Ympäristömelun mittaaminen, mukaan. Jos melu on impulssimaista tai kapeakaistaista, tulee mittauksiloksiin lisätä 5 dB ennen niiden vertaamista ohjearvoihin.

Espoon ympäristökeskus antaa tarvittaessa melumittauksen tulosten perusteella lisämääräyksiä tarvittavista melun vähentämistoimenpiteistä ja melutason uusintamittauksista.

Mikäli toiminta yhdessä alueella olevien muiden toimintojen kanssa aiheuttaa raja-arvot ylittävää meluhaittaa häiriintyvissä kohteissa, on toiminnanharjoittajan esitettävä valvontaviranomaisille suunnitelma meluntorjuntatoimenpiteistä toteutusaikatauluineen.

Melutasojen arviointi on uusittava, mikäli toiminnassa tai toiminta-alueen ympäristössä tapahtuu melun leviämisen kannalta olennaisia muutoksia, jotka aiheuttavat meluhaittaa häiriintyvissä kohteissa.

Melutasojen arviointi, meluntorjuntatoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen voidaan tehdä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Pöly

39. Mikäli pölymittauksia tarvitaan, on toiminnanharjoittajan mitattava louhinnan ja murskauksen aiheuttamia vaikutuksia ilman hiukkaspitoisuuteen (PM₁₀) jatkuvatoimisella mittarilla, kun louhinta on käynnissä lähellä asutusta louhintavaiheilla 1 ja 2. Mittausjaksojen pituuden tulee olla vähintään 60 vuorokautta. Toiminnanharjoittajan on esitettävä hyvissä ajoin ennen louhintavaiheiden 1 ja 2 aloittamista Espoon ympäristökeskuksen tarkastettavaksi suunnitelma pölymittauksen toteutuksesta.

Tarkkailujen toteuttaminen

40. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Kirjanpito ja raportointi

41. Toiminnoista alueella on pidettävä kirjaa. Käyttöpäiväkirjaan on kirjattava muun muassa tiedot louhinnan, louheen murskauksen, ylijäämälouheen vastaanoton ja murskauksen,

alueella louhitun ja alueella vastaanotetun kiviaineksen tuontipaikoista ja määrästä (t) sekä alueelta louhitun ja muualta tuodun kiviaineksen murskausmäärästä (t), alueella vuoden lopussa varastoidun kiviaineksen määrästä eriteltynä alueelta louhittuun ja muualta tuotuun kiviainekseen (t), alueen rakenteissa hyödynnetyn kivi- ja maa-aineksen määrästä (t) ja alueelta poisviedyn kaivannaisjätteeksi luokitellun maa-aineksen määrästä (t).

Lisäksi käyttöpäiväkirjaan on kirjattava murskauslaitoksen käyntiajat, murskauksessa käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a), vuosipäästöt ilmaan (hiukkas-, typenoksidi- ja hiilidioksidipäästöt) ja päästöjen laskentatavat sekä toiminnoissa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden laatu, määrä ja varastointi ja edelleen toimittaminen sekä vuoden aikana suoritettujen tarkkailujen tulokset.

Lisäksi on pidettävä kirjaa suoritetuista huoltotoimenpiteistä ja ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (syy, kesto-aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä arvio niiden ympäristövaikutuksista ja suoritettujen toimenpiteiden). Kirjanpito on pyydettävä Espoon ympäristökeskukselle.

42. Yhteenveto kirjanpidosta on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Espoon ympäristökeskukselle. Lisäksi yhteenvedossa on esitettävä tiedot vuoden aikana toteutuneista ja suunnitteilla olevista muutoksista toiminnoissa.

43. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa vuosittain otettujen aineiden määrä ja laatu tammikuun loppuun mennessä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristöhallinnon tietohallintopalveluun (Notto).

Luvan voimassaolo

44. Lupa on voimassa 20 vuotta siitä päivästä lukien, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.

45. Mikäli lupaehdot ei noudateta tai louhinta tai murskaus on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin, on lupaviranomaisella oikeus muuttaa lupaehdot tai peruuttaa lupa.

Toiminnan muutokset ja lopettaminen

46. Murskaustoimintojen ja louhinnan aloittamisista, muutoksista ja lopettamisista on ilmoitettava Espoon ympäristökeskukselle vähintään kuukausi ennen toiminnan aloittamista ja päättymistä ja töiden valmistumista. Mikäli toimintaa harjoitetaan jaksottaisesti, on jokaisen jakson aloittamisesta ja lopettamisesta ilmoitettava.

47. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä Espoon ympäristökeskukselle yksityiskohtainen suunnitelma rakenteiden ja laitteiden poistamisesta, vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta ei myönnetä, koska kyseessä on ympäristöä peruuttamattomasti muuttava toiminta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Espoon ympäristölautakunta katsoo, että annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta kallion louhinta, louheen murskaus sekä ylijäämälouheen vastaanotto ja murskaus täyttävät ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitunlaiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainesten otto ja ympäristönsuojelu

Lupaa ratkaistaessa on huomioitu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn mukainen arviointi hankkeen vaikutuksista mm. ympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan, kaupunkikuvaan sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:ssä rajoitetaan maa-aineksien ottamista. Espoon ympäristölautakunta toteaa, että mikäli maa-ainesten ottaminen, louhinta ja murskaus suoritetaan päätöksessä annettavia lupaehtoja noudattaen, ei esitetty toiminta aiheuta merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Espoon ympäristölautakunta katsoo, että suunnitellusta toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettuja seurauksia, kuten yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveystahaitta, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n mukaan kivenlouhimo ja muu kivenlouhinta on sijoitettava siten, että melua ja pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lähimpään asutukseen Fagerängissä ja Forsbackassa on etäisyyttä yli 800 m ottoalueen rajasta (louhittavan alueen rajasta). Lankasuon ja asutuksen välissä on metsän muodostama suoja-alue.

Kaavoitus

Uudenmaan liiton lausunnon mukaan hanke ja siihen liittyvä puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto on voimassa olevan maakuntakaavan mukaista toimintaa eikä vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista.

Uudellamaalla laaditaan parhaillaan uutta maakuntakaavaa Uusimaa-kaava 2050. Hankealueesta luoteeseen kaavaehdotuksessa on osoitettu aluevarausmerkintä Kiertotalouden ja jätehuollon alue. Hankkeessa esitetty toiminta soveltuu kiertotaloustoimintojen ja jätehuollon alueen läheisyyteen.

Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan todennut, ettei haettu lupa ole ristiriidassa maa-aineslain 3 § 2 momentin kanssa. Lupa ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Lankasuon alueella on voimassa Pohjois-Espoon yleiskaava osa I, jossa toiminta-alue on merkitty moottorirata-alueeksi (EM). Esiitetty maa-ainesten ottaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen eikä estä yleiskaavan mukaista moottoriurheilutoimintaa.

Helsingin hallinto-oikeus on todennut 15.11.2016 Lankasuon viereisen Takapellon maa-ainesluvan valitusta koskevassa päätöksessään, että maa-ainesten ottaminen alueelta ei vaikeuta alueen myöhempää käyttämistä yleiskaavassa moottorirata-alueeksi varattuun tarkoitukseen. (Helsingin hallinto-oikeuden päätös 16/0957/5)

Espoon kaupunki laatii uutta Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa, jossa kyseinen alue on osoitettu erityisalueeksi, joka on Kulmakorven alueella tarkoitettu maa-ainestoiminnalle, yhdyskuntatekniselle huollolle, moottori-, ampuma- ja muille urheilutoiminnoille sekä virkistykselle ja aurinkoenergian tuotannolle. Muiden toimintojen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten oton ja ylijäämämassojen sijoittamisen edellytysten säilymiseen.

Vesilaki

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan suunniteltu ottaminen ei ennalta arvioiden aiheuta vesilain 3 luvun 2 §:n tarkoittamia seurauksia. ELY-keskus ei edellyttänyt haettavaksi vesilain mukaista lupaa.

Läheinen Takapellon louhinta ei ole vaatinut vesilain mukaista lupaa. Vaasan hallinto-oikeus totesi Takapellon louhinnan ympäristöluvan valituksista antamassaan päätöksessä 25.5.2018, ettei Takapellon louhinnasta ja murskauksesta aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä mainittuja seurauksia eikä vesilain mukaiselle luvulle ollut tarvetta. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 20.12.2018 antamassaan päätöksessä eikä antanut ratkaisua valitukseen.

Takapellon maa-ainesluvan valituksista antamassaan päätöksessä Helsingin hallinto-oikeus on 15.11.2016 todennut, että maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun vesilain mukaiseen lupaan ei tarvetta ole ollut.

Autourheiluseurojen toiminta

Espoon Moottoriradat ry:n Kulmakorven moottoriurheilukeskuksen toiminta voidaan sovittaa yhteen Lankasuon toiminnan kanssa. Maa-ainesten otto ei estä Espoon Moottoriradat ry:n toimintaa, moottoriurheilukeskukselle on varattu toiminta-alue Lankasuon pohjoispuolelle.

Espoon kaupungin tonttiyksikkö on vuosittain myöntänyt maankäyttöluvan maastoajoon Espoon Moottoriradat ry:lle ja Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle Kulmakorvessa. Maankäyttöluvassa on todettu, että mikäli Espoon kaupunki tarvitsee alueita omiin tarkoituksiin, on kaupungilla oikeus evätä lupa päättymään näiltä osin korvauksetta käyttöoikeuden saajalta. Espoon ympäristökeskus on vuosittain myöntänyt maastoliikennelain mukaisen luvan Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle maastoajoon moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla. Espoon kaupunki maanomistajana päättää omistamiensa alueiden käytöstä.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Ympäristövaikutusten arvioinnin tiedot sisältyvät lupahakemukseen. Arviointiselostuksen valmistumisen jälkeen alueella on tehty uusia selvityksiä ja alueen vesistä on saatu lisää tarkkailutietoja. Nämä on otettu huomioon lupaharkinnassa ja annetuissa lupamääräyksissä.

Loojärven hajakuormitusselvitys ja kunnostussuunnitelma toteuttavat osaltaan Suomen vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmia sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Näiden selvitysten tietoja on otettu huomioon lupaharkinnassa ja annetuissa lupamääräyksissä.

Lankasuon alueen eteläosaan rakennettu meluvalli ja alueella tapahtunut louheen varastointi eivät liity maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukaiseen toimintaan. Näille toiminnoille on kaupungin myöntämät luvat eikä vallin rakentaminen ole vaatinut ympäristölupaa. Nykyinen meluvalli jää alueelle.

Toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ja niiden vaikutusten ehkäisemiseksi päästöjä, jätteitä ja tarkkailua koskevien määräysten antaminen on tarpeellista.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole pohjavesialueita. Maaperän ja pohjaveden pilaantumista ehkäistään polttoaineiden asianmukaisella varastoinnilla sekä huolto- ja tankkausalueelle asennettavalla tiiviillä polttoaineiden maahanpääsyn estävällä rakenteella.

Pohjaveden pinnankorkeuksia ja laatua tarkkaillaan louhinnan aikana sekä pohjavesiputkista että lähialueen kaivoista. Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun mukaan viereinen Takapellon louhinta- ja maa-ainesten otto ei ole vaikuttanut Takapellon lähialueen kaivoihin, joihin on Takapellon alueelta matkaa noin 400 m. Lankasuon alueella lähimmät kaivot sijaitsevat vähintään 800 metrin etäisyydellä. Lähimmät kaivot ovat tai ne otetaan mukaan Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun, jonka täydentämisestä on annettu erillisiä määräyksiä.

Vesien tilan heikkenemistä ehkäistään hulevesien käsittelyllä ennen maastoon johtamista. Hulevedet käsitellään selkeytysaltaissa ennen niiden johtamista toiminta-alueelta ja niiden veden laatua tarkkaillaan. Lisäksi vaiheen 2 vesien käsittelyyn on määrätty rakennettavaksi biosuodatusallas. Näillä toimenpiteillä vähennetään tehokkaasti pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta Loojärveen. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista käytännössä.

Pölyn ja melun leviämistä ehkäistään sijoittamalla murskauslaitos toiminta-alueella siten, että laitos on mahdollisimman alhaisella tasolla ympäröivään maastoon nähden ja louhoksen seinämät muodostavat luonnollisen meluesteen lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. Lisäksi varastokasojen sijoittelulla ja tarvittaessa muilla suojuuksilla ehkäistään tehokkaasti melun leviämistä asutukseen päin. Pölyn leviämistä ehkäistään murskauslaitoksen pölyävien kohteiden kastelulla, murskainten ja seulojen suojaamisella peitteillä sekä koteloinneilla ja poravaunujen pölynpoistolaitteistoilla.

Ympäristöluvan myöntämistä harkittaessa on otettu huomioon louhinnasta ja murskauksesta aiheutuvan melun, pölyn ja liikenteen vaikutusten lieventäminen hankealueen läheisyydessä olevan asutuksen kannalta.

Noudattamalla hakemuksessa esitettyjä toimenpiteitä ja toimimalla tämän luvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Toiminta

Määräys 1. Ottamissuunnitelma ei hakemusvaiheessa ole vielä lopullinen, vaan se tarkentuu toiminnan edetessä. Valvontaviranomaisen täytyy olla selvillä louhintatilanteista vuosien aikana. (MAL 4 b, 5, 14 §, VNA 926/2005 2 §)

Määräys 2. Työmaasuunnitelma tarkentaa töiden etenemistä käytännössä, mistä valvontaviranomaisen on tarpeen olla tietoinen valvonnan toteuttamiseksi. (MAL 4 b, 14 §)

Määräykset 3-5. Louhittava määrä, louhintatasot, murskattavaksi muualta tuotavan ylijäämälouheen määrä sekä louheen murskausmäärä on hyväksytty hakemuksen mukaisesti. (MAL 11 §)

Määräykset 6-7. Rajat ja kiinteät korkeusmerkinnät tulee olla näkyvissä, jotta ottamistoiminnan etenemistä voidaan valvoa eikä lupamääräysten rikkomista pääse tapahtumaan ottamisen aikana. Aitaaminen, lukittava portti ja informaatiotaulu varmistavat sen, etteivät ulkopuoliset pääse alueelle. Asiattomilta on turvallisuussyistä pääsy kielletty maa-ainesten ottoalueelle. (MAL 11 §, VNA 800/2010 12 §)

Määräys 8. Toiminta-ajat on pääosin hyväksytty hakemuksen mukaisina. Lähimmille asuinkiinteistöille aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen estämiseksi sekä ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on tarpeen rajoittaa toiminta-aikaa tietyiltä osin iltaisin. Kallion porauksen toiminta-aikaa rajoitettiin hakemuksesta poiketen klo 18:aan ja murskauksen toiminta-aikaa klo 21:een noudattaen lupamääräyksiä, jotka koskevat muita kivenmurskaamoja Ämmässuon–Kulmakorven alueella. (MAL 11 §, YSL 52 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §)

Melu ja tärinä

Määräykset 9-10. Määräyksessä huomioidaan aluetta kuormittavien toimintojen yhteisvaikutukset ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisesti.

Espoon eteläosien yleiskaavassa Halujärven itäpuoliset virkistysalueet (uusi ja olennaisesti muuttuva alue, tarkoitettu asemakaavoitettavaksi) on yleiskaavassa tarkoitettu kehitettäväksi lähivirkistykseen. Alue ei ole asemakaavoitettu eikä virkistysaluetta ole perustettu.

VNA:n (800/2010) (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta) perustelumuiiston mukaan yleisesti käytössä olevalla virkistysalueella tarkoitettaisiin sellaista virkistysaluetta tai sen osaa, jolla oleskelee säännönmukaisesti ihmisiä virkistystarkoituksessa. Siten esimerkiksi pelkästään yleiskaavavaraus virkistysalueeksi ei olisi säännöksessä tarkoitettu virkistysalue.

Espoon eteläosien yleiskaavan virkistysalueet ovat tavanomaista metsää, jossa on pieniä polkuja ja muutamia vanhoja metsäautoteitä. Mitään ulkoilureittiä tai kulkemista helpottavia rakenteita alueella ei ole. Myöskään Espoon kaupungin suunnitelmissa ei alueelle ole osoitettu rakennettua reitistöä. Halujärven itäreunalle ulottuva virkistysalue sijoittuu asutuksen läheisyyteen. Halujärven itäpuoliset virkistysalueet eivät ole maastokäynnin perusteella aktiivisessa virkistyskäytössä.

Toiminnan meluvaikutuksia voidaan tehokkaasti vähentää materiaalien, murskekasojen, meluvallin tai muiden tarvittavien melusuojausten sijoittamisella asutuksen suuntaan. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNA 800/2010 6, 7 §)

Määräykset 11-12. Räjähätyksiä ja kentän kokoa koskeva määräys on annettu räjähtyksistä aiheutuvan melun ja tärinän haittavaikutusten estämiseksi. Mitoittamalla ja valitsemalla räjähtysaineet oikein vähennetään tärinähaittojen sekä suurten, rikoitusta vaativien kivenlohkareiden syntymistä.

Melun ja tärinän vaikutusalueen asuinkiinteistöjen omistajia on tiedotettava suunnitelluista räjähtyksistä, jotta niihin voidaan ennakolta varautua. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, NaapL 17 §)

Päästöt pintavesiin

Määräykset 13-15. Valumavesien johtaminen selkeytysaltaiden kautta on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Selkeytysaltaiden rakentamista ja hoitoa koskevilla määräyksillä varmistetaan, että alueelta ei haitallisessa määrin kulkeudu kiintoainetta lähiympäristön pintavesiin.

Loojärven hajakuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma vuosille 2020-2027 ovat valmistuneet vuonna 2020. Hajakuormitus selvityksen mukaan Ämmässuonpuron kautta kulkeutuu järveen huomattavan paljon sekä fosforia (141 kg/a) että typpeä (4400 kg/a). Koko Loojärven valuma-alueen huomioon ottaen ylivoimaisesti eniten typpeä lähtee hehtaaria kohden Ämmässuonpuron valuma-alueelta (9,70 kg typpeä/a/ha). Kunnostussuunnitelman mukaan Ämmässuonpurolle voisi harkita biosuodatusmenetelmään perustuvaa suodatusrakennetta.

Ämmässuonpuron valuma-alue on 6 % Loojärven valuma-alueesta. Suurimmat päästöt Ämmässuonpuroon tulevat alajuoksun peltoviljelystä, mutta ulkoisen kuormituksen vähentämiseen voidaan vaikuttaa myös Lankasuon alueella. Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailussa on vuonna 2019 todettu Ämmässuonpurossa Kalliosuon lähimmillä tarkkailupisteillä KMS ja P15 kohonneita typpipitoisuuksia. Typen pääsyä vesistöön on pyrittävä vähentämään, ja sen vuoksi biosuodatusaltaan rakentaminen on määrätty tehtäväksi.

Murskaustoiminnan räjähtysaineet sisältävä typpeä, mikä aiheuttaisi typen lisäkuormitusta Ämmässuonpuron kautta Loojärveen. Rakennettavalla biosuodatusaltaalla vähennetään kasvukaudella Ämmässuonpuroon ja sitä kautta Loojärveen pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista käytännössä. (YSL 52 §, VNA 800/2010 10 §)

Pöly ja päästöt ilmaan

Määräys 16. Kevyen polttoöljyn rikki pitoisuus raja on annettu noudattaen raskaan ja kevyen polttoöljyn rikki pitoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen määräystä. (YSL 52 §, VNA 413/2014 4 §)

Määräykset 17.-20. Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ssä on määrätty ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta ja 5 §:ssä ilmanlaadusta. Lupamääräykset pölyhaittojen ehkäisystä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Samoin määräyksillä pölynpoistojärjestelmien kunnossapidosta ja tarkkailusta sekä toimintojen keskeyttämisestä mahdollisen häiriön sattuessa vähennetään ilmaan syntyviä päästöjä ja ehkäistään ympäristöhaittoja. (YSL 52, 53 §, NaapL 17 §, YSA 800/2010 4, 5 §, VNA 79/2017)

Tukitoiminta-alue ja polttoaineet

Määräykset 21.-23. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maaperään ei saa päästää jätettä eikä muutakaan ainetta, joka voi pilata maaperän tai aiheuttaa haittaa terveydelle tai ympäristölle. Polttoaineita on varastoitava siten, että päästöt maaperään ja pohjaveteen voidaan estää. Määräykset ovat tarpeen mahdollisten öljypäästöjen ja polttoaineen varastoinnista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta ympäristölle aiheutuvien riskien minimoimiseksi. (YSL 14-17, 52, 53, 66 §, VNA 800/2010 9 §)

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

Määräys 24. Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. Kaivannaisjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (190/2013) mukaan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman laatimisessa on otettava huomioon muun muassa, että pintamaa palautetaan ottamisalueelle tai se ensisijaisesti hyödynnetään muualla toiminnan päätyttyä. (YSL 52, 113-114 §, VNA 800/2010 11 §, VNA 190/2013 3 §)

Määräykset 25.-27. Alueella saa käsitellä vain jätteitä, joiden käsittely on hyväksytty ympäristöluvassa. Jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen haltija on vastuussa siitä, että tavanomaiset ja vaaralliset jätteet toimitetaan lain mukaiseen paikkaan. Siirtoasiakirjasta säädetään jätelain 121 §:ssä ja siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista tarkemmin jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 24 §:ssä. Siirtoasiakirjamenettelyn avulla voidaan seurata muun muassa vaarallisen jätteen kulkua tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Siirtoasiakirjamenettely helpottaa myös valvontaa. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan. (YSL 52, 58 §, JL 13, 28, 29, 121 §, VNA 179/2012 24 § ja sen liite 4, VNA 800/2010 11 §)

Liikenne

Määräys 28. Lankasuon alueelle ei saa kulkea muualta kuin Kulmakorven kautta liikenteestä aiheutuvan häiriön minimoimiseksi. (MAL 11 §, VNA 800/2010 12 §)

Toiminnan järjestäminen

Määräykset 29.-30. Toimintaan käytettävien laitteiden kunnossapito ja huolto varmistavat sen, että päästöt ympäristöön ehkäistään. Riittävä ja asiantunteva henkilöstö osaa toimia tilanteiden edellyttämällä tavalla. Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 12 §:n mukaan mm. onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö. (MAL 11 §, YSL 20 §, YSA 15 §, VNA 800/2010 12 §)

Onnettomuudet ja häiriötilanteet

Määräys 31. Ympäristönsuojelulain 14 §:n mukaan, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua ympäristön pilaantumista, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on

jo tapahtunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. (YSL 7, 14, 20, 52, 134 §, MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, JL 13 §, VNA 800/2010 12 §)

Tarkkailu

Määräykset 32-34, 36 ja 37-39. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan annettava tarpeelliset määräykset toiminnan käyttötarkkailusta, päästöjen, toiminnan vaikutusten sekä toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Vesientarkkailu on Lankasuon alueella erityisen tärkeää, koska kyse on täysin uudesta murskaukseen otettavasta alueesta Kulmakorvessa. Lankasuon alueen vesientarkkailu liitetään osaksi Ämmäsuon–Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelmaa täydentämällä sitä tarkkailusuunnitelmalla ja annetuilla lisämääräyksillä. Ämmäsuonpuron uusi pintavesien tarkkailupiste Fagerängin laidunten kohdalla ja alajuoksun uusi pintavesien tarkkailupiste on määrätty lisättäviksi, jotta saadaan tietoa Kulmakorven ja Lankasuon toimintojen vaikutuksesta Ämmäsuonpuroon ja Loojärveen.

Kakarlammen luonnonsuojelualueen olemassaoloa ei saa millään toimilla uhata. Vaikka lähempänä olevien alueiden louhinta ei ole vaikuttanut Kakarlampeen, sen vedenpinnan korkeuden nykyistä jatkuvatoimista seuranta ei ole syytä lopettaa. Jos seurannassa jotain ilmenee, toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa ryhtyä välittömästi.

Lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on välttämätöntä mitata ja seurata melua, pölyä ja tärinää, joista voi aiheutua lähiasukkaille häiriötä. Tulosten perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on esitettävä valvontaviranomaisille suunnitelma meluntorjuntatoimenpiteistä toteutusaikatauluineen. (YSL 6, 52, 62, 64 §, YSA 15 §, MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §)

Määräys 35. Halujärven valuma-alueelle Lankasuon vesiä ei hakemuksen mukaan ohjaudu. Louhinta- ja murskaustoiminta jatkuu Kulmakorven alueella kuitenkin vuosia. Sen vuoksi on perusteltua, että mahdolliset vaikutukset myös Halujärven alueella sijaitseviin talousvesikaivoihin selvitetään. Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella antaa tarkempia määräyksiä. (YSL 5, 49, 52, 54 §)

Määräys 40. Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan muun muassa mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (YSL 209 §)

Kirjanpito ja raportointi

Määräykset 41-43. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen toimintaan liittyvien ympäristönsuojelun kannalta olennaisten tietojen saamiseksi ja toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja suorittamiseksi.

Maa-ainesten oton tilannetiedot kerätään valtakunnalliseen tietojärjestelmään (Notto), johon myös kunnallisella valvontaviranomaisella on käyttöoikeus. (MAL 11 §, YSL 52, 58, 62, JL 12, 118, 119, 122 §)

Luvan voimassaolo

Määräys 44. Maa-ainelain 10 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi. Erityisistä syistä lupa voidaan myöntää kallion louhinnan osalta enintään 20

vuodeksi, jos hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi

Lankasuon tapauksessa lupa voidaan myöntää 20 vuodeksi erityisistä syistä, jotka ovat toiminnan pitkä kesto, louhittavien alueiden vaiheistus ja jatkuvan maanläjitystoiminnan turvaaminen. Toiminnasta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan parhaiten vähentää, kun toiminnanharjoittajalla on tieto toiminnan jatkuvuudesta ja kalustoon voidaan panostaa, mikä mahdollistaa parhaimman käytettävissä olevan tekniikan. (MAL 10 §)

Määräys 45. Lupaviranomainen valvoo luvan noudattamista ja käyttää tarvittaessa lainsäädännön antamia valvontakeinoja. (MAL 14, 16 §, YSL 89 §)

Toiminnan muutokset ja lopettaminen

Määräykset 46.-47. Murskaustyön ja louhinnan aloittamisista, muutoksista ja lopettamisista on velvoitettu tekemään ilmoitus Espoon ympäristökeskukselle toiminnan valvonnan järjestämiseksi. (YSL 170 §)

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta koskevat perustelut

Kallion louhinta ja murskaus on ympäristöä peruuttamattomasti muuttavaa toimintaa. Louhittua kalliota ja sen ympäristöä ei pystytä ennallistamaan millään keinolla. Toiminnan aloittaminen tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi. (MAL 21 §, YSL 199 §)

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän lupapäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §)

Vakuudet ja perustelut

Luvassa ei aseteta vakuutta maisemoinnin varmistamiseksi maa-ainesten oton päätyttyä, koska louhittua aluetta käytetään jatkossa puhtaiden maa- ja kiviainesten läjitykseen. Tälle toiminnalle haetaan myöhemmin erikseen ympäristölupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta.

Vastaus lausuntoihin ja yksilöityihin vaatimuksiin

Uudenmaan liitto ei esittänyt lausunnossaan vaatimuksia.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa painotettiin Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien tarkkailuohjelmaa ja siihen tulevia muutoksia, tyyppikuormituksen vesistövaikutusten selvittämistä sekä melumallinnuksen täydentämistä suunnitellun viereisen Högbergetin alueen vuoksi.

Luvanhakija on toimittanut pintavesivaikutusten arvioinnin täydennyksen, jossa selvitetään tyyppipäästöjä, melumallinnuksen täydennyksen sekä esityksen pinta- ja pohjavesien tarkkailusta, josta ELY-keskus antoi lausunnon.

Selkeytsaltaat poistavat hulevesistä kiintoainesta. Typen kuormitusvaikutuksia vesistöön vähennetään määräyksellä 14, jonka mukaan louhintavaiheessa 2 selkeytsaltaan jälkeen

on rakennettava biosuodatusallas, johon selkeytysaltaan vedet ohjataan ja jonka kautta vedet johdetaan ojaan. Näillä toimenpiteillä vähennetään tehokkaasti pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta Loojärveen. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista.

Melujen huomioimisesta toiminnassa on annettu määräykset 9-12 ja 38. Mikäli Esbogård Ab:n Högbergetin louhinta-, murskaus- ja maantäyttöhanke toteutuu, on meluntorjuntatoimenpiteitä tehostettava ja niistä on esitettävä suunnitelma Espoon ympäristökeskukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle.

Vesien yhteistarkkailusta on annettu lupamääräykset 32-34. Niissä on huomioitu Uudenmaan ELY-keskuksen antamat lausunnot. Fagerängin kiinteistön kaivot liitetään Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelmaan.

Pölyämisestä annettu lausunto on huomioitu määräyksissä 17-20 ja 39. Tärinää koskee määräys 37.

Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta oli huolissaan Loojärven kuormituksesta. Hulevedet käsitellään selkeytysaltaissa ennen niiden johtamista toiminta-alueelta. Vaiheen 2 vesien käsittelyyn on määrätty rakennettavaksi biosuodatusallas. Näillä toimenpiteillä vähennetään tehokkaasti pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta Loojärveen. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista.

Espoon sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto meluvaikutuksista on otettu huomioon määräyksissä 9-12 ja 38. Toiminta-ajat on määrätty Kulmakorven alueen muiden louhintojen toiminta-aikojen mukaan. Toiminnanharjoittajia on kohdeltava tasapuolisesti, eikä niin lähellä Lankasuota ole asutusta, jonka perusteella toimintaa voitaisiin rajoittaa päättymään perjantaisin klo 17. Lähimmät asunnon sijaitsevat yli 800 metrin etäisyydellä ottoalueesta. Satunnaiset kuljetukset ja kuormaukset lauantaisin klo 7-18 eivät aiheuta häiriötä lähiasutukselle.

Pölyämisestä annettu lausunto on huomioitu määräyksissä 17-20 ja 39 ja liikenne määräyksessä 28. Vesiasiat on huomioitu määräyksissä 32-36. Tärinää koskee määräys 37.

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta päätyi äänestyksen jälkeen antamassaan lausunnossa siihen, että esitetty hanke on voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Lausunnon ja sen perustelujen puutteellisuuden vuoksi asiasta pyydettiin asiantuntijalausunto kaupunkisuunnittelukeskuksesta. **Espoon kaupunkisuunnittelukeskus** on antamassaan asiantuntijalausunnossa todennut, että lausuntopyynnön kohteena oleva hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen moottorirata-alueena. Yhdistetty maa-aines- ja ympäristölupa haetulle Lankasuon alueelle myönnetään, koska luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Kommandit Bolaget Niemis inneh. E. Fromond (Niemis gård) toteaa muistutuksessaan, että yhteismelumallinnus on tehty puutteellisesti.

Hakija on toimittanut melumallinnuksen täydennyksen viereisen Esbogård Ab:n Högbergetin hankkeen vuoksi. Pelkästä Lankasuon louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu jää mallinnusten mukaan jokaisessa mallinnustilanteessa raja-arvojen alapuolelle kaikkien ympäristön asuin- ja lomarakennusten kohdalla, vaikka lounaassa Lankasuohon rajoittuva Högbergetin hakemusalueen A mäki tasattaisiin. Högbergetin alueen A mäen tasaamisella ei ole merkittävää vaikutusta Lankasuon toiminnasta kantautuvan melun tasoon Fagerängin tilalle. Tulosten mukaan Lankasuon ja Högbergetin hankkeiden samanaikainen toiminta edellyttää tehtäväksi lisää toimenpiteitä melun leviämisen estämiseksi. Melutilannetta seurataan ja tarvittaessa annetaan lisämääräyksiä.

Toiminnan meluvaikutukset otettu huomioon määräyksissä 9-12 ja 38. Pölyäminen on huomioitu määräyksissä 17-20 ja 39.

Lankasuon vaikutus ei ulotu Niemis gårdin omistamalle kiinteistölle Vestergård 49-440-1-13. Kiinteistölle on matkaa Lankasuon alueelta yli 2 km.

Muistutuksessa on viitattu EU-tuomioistuimen Weser-päätökseen vuodelta 2015. Weser-joki on Saksassa, ja se laskee Pohjanmereen. Tässä päätöksessä kyse oli laivaväylien syventämishankkeesta, johon ei saatu lupaa. Lankasuon hulevedet eivät tule vaikuttamaan määräävästi Loojärven tilaan, joten Lankasuon hankkeen toteuttaminen ei johda pintavesimuodostuman tilan tai sen laadullisen tekijän heikkenemiseen, kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Pintavesiä koskevat lupamääräykset 13-15. Molempien vaiheiden vesien käsittelyyn tulee selkeytysallas. Lisäksi vaiheen 2 vesien käsittelyyn on määrätty rakennettavaksi biosuodatusallas. Näillä toimenpiteillä vähennetään tehokkaasti pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta Loojärveen. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista.

Fagerängin asiakkaat ja ystävät -ryhmä ilmoittaa muistutuksessaan, että hanketta ei tulisi toteuttaa laisinkaan. Yhdistetty maa-aines- ja ympäristölupa haetulle Lankasuon alueelle myönnetään, koska luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Eriyisen huolissaan ryhmä on Fagerängin tallista ja sen toiminnan vaikeutumisesta. Myös melu, pöly, vedet, liikenne ja yhteisvaikutukset tuodaan esiin.

Hakemukseen sisältyvän melumallinnusten mukaan missään tilanteessa Lankasuon toiminnoista ei muodostu melun ohjearvojen ylittymistä häiriintyvissä kohteissa (55 dB vakituinen asutus, 45 dB vapaa-ajan asutus). Melumallinnuksessa huomioitiin erikseen myös Ämmäsuon-Kulmakorven muita toimintoja, jolloin saatiin käsitys kaikkien toimintojen yhteisvaikutuksista. Tässäkin tilanteessa melu pysyy ohjearvojen alapuolella, mutta se on tietyissä tilanteissa haasteellista ja vaatii suojaustoimenpiteitä. Tässä tapauksessa kaikki alueen toiminnot olisivat samanaikaisesti käynnissä.

Hakija on toimittanut melumallinnuksen täydennyksen viereisen Esbogård Ab:n Högbergetin hankkeen vuoksi. Pelkästä Lankasuon louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu jää mallinnusten mukaan jokaisessa mallinnustilanteessa raja-arvojen alapuolelle kaikkien ympäristön asuin- ja lomarakennusten kohdalla, vaikka lounaassa Lankasuohon rajoittuva Högbergetin hakemusalueen A mäki tasattaisiin. Högbergetin alueen A mäen tasaamisella ei ole merkittävää vaikutusta Lankasuon toiminnasta kantautuvan melun tasoon Fagerängin tilalle. Tulosten mukaan Lankasuon ja Högbergetin hankkeiden samanaikainen toiminta edellyttää tehtäväksi lisää toimenpiteitä melun leviämisen estämiseksi. Melutilannetta seurataan ja tarvittaessa annetaan lisämääräyksiä.

Melumallinnuksissa on käytetty pohjatietoina maanmittauslaitoksen karttoja. Melumallinnuksissa on Fagerängin tilalla merkitty asuinrakennukseksi lähimpänä Lankasuota oleva rakennus. Espoon rakennusvalvontaviranomaisen tietojen mukaan kyseinen rakennus on luokiteltu talousrakennukseksi, ei asuinrakennukseksi. Tilalla on vain yksi asuinrakennus. Forsbackassa tien päässä lähinnä Lankasuota oleva rakennus on vapaa-ajan rakennus, ei asuinkäytössä, vaikka se melumallinnuksissa on merkitty asuinrakennukseksi.

Muistutuksessa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla ja vaikutuksia vähennetään useilla määräyksillä. Melujen huomioimisesta toiminnassa on annettu määräykset 9-12 ja 38.

Fagerängin kiinteistöllä hevosten laitumet ovat koillisessa Lankasuon suuntaan. Kiinteistön koillisreunasta ottoalueen rajaan on etäisyyttä yli 500 m. Hevosten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (588/2010) 4 §:n 1 momentin mukaan hevonen ei saa olla jatkuvasti alltiina melulle, joka ylittää 65 dB(A). Melumallinnuksen mukaan tämä taso ei ole vaarassa ylittyä.

Muistutuksen mukaan Ämmäsuonpuron vedet kulkevat Talli Fagerängin laidunalueiden läpi ja hevoset juovat kesäisin laidunkaudella purosta. Ämmäsuonpuroon on määrätty perustettavaksi kaksi pintavesien tarkkailupistettä: toinen Fagerängin tilan laidunten kohdalle ja toinen Ämmäsuonpuron alajuoksulle lähelle Loojärveä. Näistä saadaan tietoa Kulmakorven ja Lankasuon toimintojen vaikutuksesta Ämmäsuonpuroon ja Loojärveen. Lisäksi Fagerängin kiinteistön kaivot liitetään Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelmaan

Pääkaupunkiseudulla tullaan rakentamaan paljon myös tulevana vuosina. Mahdollisista suhdannevaihteluista huolimatta tarvetta ja kysyntää erikokoiselle murskeelle on jatkossakin. Rakentamiseen tarvitaan ylijäämä- ja uusiomateriaalien lisäksi edelleen myös uusia kiviaineksia.

Pintavesiä koskevat määräykset 13-15 ja pölyämistä määräykset 17-20 ja 39. Määräys 28 käsittelee Lankasuon alueen liikennettä. Ympäristöluvassa ei voida antaa yleisten teiden käyttöä koskevia määräyksiä. Vesitarkkailua koskevat määräykset 32-36 ja tärinää koskee määräys 37.

Kauklahti-seura, Espoonkartanon omakotiyhdistys ry, Espoon ympäristöyhdistys ry ja 71 yksityishenkilöä ovat esittäneet yhteisen mielipiteen, jossa tuodaan esiin monia asioita, kuten erilaiset lupa-asiat, ympäristövaikutusten arviointi, luontoselvitykset, Espoon maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelma, vedet, melu, liikenne sekä pöly ja tärinä.

Yhdistetty maa-aines- ja ympäristölupa haetulle Lankasuon alueelle myönnetään, koska luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan vesilain mukaista lupaa hankkeelle ei tarvitse hakea.

ELY-keskus on katsonut, että hakemuksessa on riittävästi tuotu esiin YVA-hankkeessa yhteysviranomaisen esittämät asiat. Uutta ympäristövaikutusten arviointia ei ole tarpeen tehdä.

Lankasuon alueen eteläosaan rakennettu meluvalli ja alueella tapahtunut louheen varastointi eivät liity maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukaiseen toimintaan. Näille toiminnoille on kaupungin myöntämät luvat eikä vallin rakentaminen ole vaatinut ympäristölupaa. Nykyinen meluvalli jää alueelle.

Espoon tekninen lautakunta on vuonna 2019 hyväksynyt Espoon maa- ja kiviainesten hallinnan ja uusiomaarakentamisen toimenpideohjelman 2019-2021 ohjeellisena noudatettavaksi. Se sisältää monia kiertotalouden edistämiseen tähtäviä tavoitteita, kuten maa- ja kiviainesten sekä purkumateriaalien kierrätystä sekä ylijäämämaiden hyötykäyttökohteiden suunnittelua. Näihin toimenpiteisiin panostetaan, ja osa ylijäämämaista ja materiaaleista tullaan hyötykäyttämään. Rakentamiseen kelpaamattomia ylijäämämaita syntyy kuitenkin niin paljon, että kierrätystoimet eivät jatkossakaan poista tarvetta maamassojen läjitysmaiden olemassaoloon Espoossa.

Hakemukseen liitetty luontoselvitys on ELY-keskuksen lausunnon mukaan asianmukaisesti tehty ja riittävä lupaharkinnan kannalta.

Erikseen on selvitetty ELY-keskuksen näkemys kirjoverkkoperhosen tilanteesta. ELY-keskuksen käsityksen mukaan kyseinen niittyalue ei todennäköisesti nykyisellään ole kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikka umpeenkasvunsa vuoksi, joten tarvetta lajin seurantaan ei myöskään ole. Niityn hoitoa olisi kuitenkin hyvä jatkaa umpeen kasvun estämiseksi.

Hakija on toimittanut pintavesivaikutusten arvioinnin täydennyksen Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella.

Suomen ympäristökeskus on kehittänyt vedenlaadun ja ravinnekuormituksen mallinnus- ja arviointijärjestelmän (VEMALA), joka kattaa koko Suomen. Loojärven hajakuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma vuosille 2020-2027 ovat valmistuneet vuonna 2020. Niissä on viimeisimmät ajan tasalla olevat tiedot. Hajakuormitus selvityksessä on käytetty myös VEMALA-mallinnusta. Kunnostussuunnitelman mukaan Ämmäsuonpurolle voisi harkita biosuodatusmenetelmään perustuvaa suodatusrakennetta. Loojärven hajakuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma toteuttavat osaltaan Suomen vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmia sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaa. Näiden selvitysten tietoja on otettu huomioon lupaharkinnassa ja annetuissa lupamääräyksissä. Hulevedet käsitellään selkeytysaltaissa ennen niiden johtamista toiminta-alueelta ja niiden veden laatua tarkkaillaan. Lisäksi vaiheen 2 vesien käsittelyyn on määrätty rakennettavaksi biosuodatusallas. Näillä toimenpiteillä vähennetään tehokkaasti pitkäaikaiselta louhinta-alueelta tulevaa kuormitusta Loojärveen. Samalla edistetään Loojärven kunnostussuunnitelman toteuttamista käytännössä.

Virtavesien hoitoyhdistys ry:n mukaan Ämmäsuonpurossa ei todennäköisesti ole taimenta.

Hakemukseen sisältyvän melumallinnusten mukaan missään tilanteessa Lankasuon toiminnoista ei muodostu melun ohjearvojen ylittymistä häiriintyvissä kohteissa (55 dB vakituinen asutus, 45 dB vapaa-ajan asutus). Melumallinnuksessa huomioitiin erikseen myös Ämmäsuon-Kulmakorven muita toimintoja, jolloin saatiin käsitys kaikkien toimintojen yhteysvaikutuksista. Tässäkin tilanteessa melu pysyy ohjearvojen alapuolella, mutta se on tietyissä tilanteissa haasteellista ja vaatii suojaustoimenpiteitä. Tässä tapauksessa kaikki alueen toiminnot olisivat samanaikaisesti käynnissä.

Hakija on toimittanut melumallinnuksen täydennyksen viereisen Esbogård Ab:n Höggergetin hankkeen vuoksi. Pelkästä Lankasuon louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu jää mallinnusten mukaan jokaisessa mallinnustilanteessa raja-arvojen alapuolelle kaikkien ympäristön asuin- ja lomarakennusten kohdalla, vaikka lounaassa Lankasuohon rajoittuva Höggergetin hakemusalueen A mäki tasattaisiin. Höggergetin alueen A mäen tasaamisella ei ole merkittävää vaikutusta Lankasuon toiminnasta kantautuvan melun tasoon Fagerängin tilalle. Tulosten mukaan Lankasuon ja Höggergetin hankkeiden samanaikainen toiminta edellyttää tehtäväksi lisää toimenpiteitä melun leviämisen estämiseksi. Melutilannetta seurataan ja tarvittaessa annetaan lisämääräyksiä.

Mielipiteessä esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla ja vaikutuksia vähennetään useilla määräyksillä. Melua koskevat määräykset 9-12 ja 38, pintavesiä määräykset 13-15 ja pölyämistä määräykset 17-20 ja 39. Määräys 28 käsittelee Lankasuon alueen liikennettä. Ympäristöluvassa ei voida antaa yleisten teiden käyttöä koskevia määräyksiä. Vesitarkkailua koskevat määräykset 32-36 ja tärinää koskee määräys 37.

Finnish Jeep Drivers' Club ry, Espoon Moottoriradat ry ja Espoon Moottorikerho ry vastustavat hakemusta muistutuksissaan ja toteavat, että haettua lupaa ei tule myöntää. Yhdistetty maa-aines- ja ympäristö lupa haetulle Lankasuon alueelle myönnetään, koska luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Espoon kaupungin tonttiyksikkö on vuosittain myöntänyt maankäyttöluvan maastoajoon Espoon Moottoriradat ry:lle ja Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle Kulmakorvessa. Maankäyttöluvassa on todettu, että mikäli Espoon kaupunki tarvitsee alueita omiin tarkoituksiin, on kaupungilla oikeus evätä lupa päättymään näiltä osin korvauksetta käyttöoikeuden saajalta. Espoon ympäristökeskus on vuosittain myöntänyt maastoliikennelain mukaisen luvan Finnish Jeep Drivers' Club ry:lle maastoajoon moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla.

Maa-ainesten otto ei estä eikä lopeta autourheiluseurojen toimintaa Kulmakorvessa. Moottoriurheilukeskukselle on varattu toiminta-alue Lankasuon pohjoispuolelle. Espoon kaupunki maanomistajana päättää omistamiensa alueiden käytöstä: kenelle, mihin tarkoitukseen ja miten pitkäksi aikaa maa-alueet käyttöön annetaan. Maankäyttöluvut ja maastoliikennelain mukaiset luvat on annettu vuodeksi kerrallaan. Lisäksi maankäyttöluvassa Espoon kaupunki on oikeutettu epäämään lupa päättymään korvauksetta, minkä autourheiluseurat ovat tienneet luvan vuosittain saadessaan.

LUVAN KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lupahakemus on tullut vireille 29.10.2018. Espoon kaupunginhallituksen 4.6.2018 hyväksymän Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n mukainen maa-ainestiluvan käsittelymaksu on 0,03 €/m³. Louhittava määrä on 9,8 milj. m³ltr, joten lupamaksu tältä osin on 294 000 €.

Taksan 4 §:n mukaan lisäksi asian käsittelystä peritään lehtien ilmoituskulut. Hakemuksen kuulutuskustannus Länsiväylässä oli 755,76 € ja Hufvudstadsbladetissa 918,06 €.

Luvan käsittelymaksu yhteensä on 295 673,82 €.

VALVONTAMAKSU

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaan maa-ainesten ottamisen valvontamaksu määräytyy vuosittain edellisenä vuonna toteutuneen ottomäärän mukaan (0,018 €/m³) ollen kuitenkin vähintään 500 euroa.

Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään otettavaksi sallitun maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää).

Maa-ainestilain mukainen valvontamaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Jos maa-ainesta ei jonakin vuotena luvan voimassaolon aikana oteta lainkaan, ei valvontamaksua peritä kyseiseltä vuodelta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä 10.10.2020, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Luvan mukainen toiminta voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-ainestilain (555/1981) 1, 3-7, 10-11, 14, 20-20 a, 21, 23-23 b §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-7, 9 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 14-17, 20, 27, 34, 39, 40, 42-44, 47 a-49, 51-54, 58, 62-66, 70, 83, 85, 87, 94, 113-114, 134, 170, 172, 190-191, 198-199, 205, 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 11-15 §
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3-12 §
Jätelaki (646/2011) 5-6, 8, 12-13, 28-29, 72-73, 118-122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 20, 24 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3 §
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (413/2014) 4 §
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta (588/2010) 4 §
Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 1.7.2018 alkaen

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkaisemalla päätös ja sitä koskeva kuulutus Espoon kaupungin verkkosivuilla 2.9.2020. Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä edellä mainitusta julkaisuajankohdasta.

Päätös lähetetään tiedoksi luvan hakijalle ja lausunnonantajille. Lisäksi päätöksestä ilmoitetaan muistuttajille, mielipiteen esittäjille ja niille, joille on annettu erikseen tieto ilmoituksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Hakijan ja muiden asianosaisten valitusaika tähän päätökseen päättyy 9.10.2020. Valitusosoitus on liitteenä.